

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ
ในเกาะสมุย

กิตติมา คงอยู่

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

FACTORS DETERMINATIVE OF THE NUMBER OF INTERNATIONAL
TOURISTS VISITING KO SAMUI

KITTIMA KHONGYU

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS

2008

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ
ในเกาะสมุย

ชื่อผู้เขียน นางสาวกิตติมา คงอยู่

คณะ เศรษฐศาสตร์

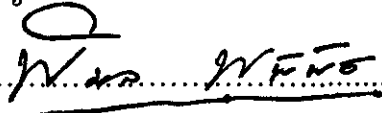
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์บุญธรรม ราชรักษ์ ประธานกรรมการ

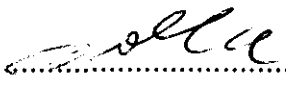
รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม

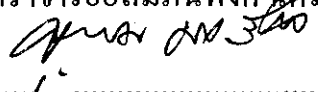
รองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์

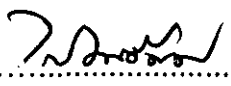
มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัสมิงปนงศ์ สิตาราคม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์บุญธรรม ราชรักษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อดิ ไทยานันท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไกรสร คีอประโคน)

จำนวนวันที่คาดว่าจะพำนักที่เกาะสมุย จำนวนเงินที่คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวใน เกาะสมุย สถานที่ท่องเที่ยว ความบันเทิง ประชาชนท้องถิ่น ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยว เทศกาลพิเศษ ความสนใจเป็นพิเศษ ความเพียงพอของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ค่าที่พัก ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าใช้จ่ายเพื่อการคมนาคม ค่าใช้จ่ายเพื่อการสื่อสาร ค่าสินค้าและ ของที่ระลึก ปัญหาการจราจร ปัญหาความไม่เป็นระเบียบ ปัญหาการคมนาคม ปัญหา ความไม่สะดวกในการสื่อสาร และปัญหาเกี่ยวกับข้อมูล

รายได้จากการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเกาะสมุย เป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วก็มีผลให้วิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วด้วย เช่นกัน เกิดผลกระทบด้านสังคม วัฒนธรรม ทั้งในด้านบวกและด้านลบ การพัฒนาการ ท่องเที่ยวภายใต้แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ด้วยการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและปลูกฝังให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้สึกรักและหวงแหน ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน จะช่วยรักษาความสมดุลทางสิ่งแวดล้อมและความ สบายงามทางธรรมชาติให้อยู่กับเกาะสมุยอย่างยั่งยืน

Important factors drawing tourists to Ko Samui were beautiful tourist attractions, the local residents, facilities, traveling costs, and Thai traditions and culture, respectively. The respondents were of the opinion that food and drink costs were low. Other costs were deemed appropriate. However, the respondents thought the problems of disorderly conduct and traffic congestion were problems that needed to be addressed.

Important factors affecting attitudes regarding tourism on Ko Samui in conjunction with other tourist sites were educational level, marital status, annual gross personal income, availability of vehicles for traveling on Ko Samui, companions, accommodations, the kind of vehicles used in traveling on Ko Samui, the number of days respondents expected to stay on Ko Samui, the amount of money they expected to spend for traveling on Ko Samui, tourist attractions, entertainment, local residents, travel costs, special occasions, special interests being met, whether sufficient information was available for decision making, accommodation costs, food and drink costs, transportation expenses, communication expenses, product and souvenir costs, traffic problems, problems stemming from disorderly conduct, transportation problems, inconvenience, problems in communication, and problems stemming from an absence of available information.

Income from tourism is important for the economic growth of Ko Samui. At the same time, economic growth and increasing tourism have quickly affected the way of life of the local population. There have been both positive and negative social and cultural effects. Fostering sustainable tourism

requires focusing on a target group of quality tourists in promoting island tourism. In this connection, it is also important to instill love for and a strong desire to protect natural resources in their locality on the part of local residents. These measures would greatly help in insuring environmental balance and maintaining the natural beauty of Ko Samui as essential components in the promotion of sustainable tourism.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์บุญธรรม ราชรักษ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม และรองศาสตราจารย์ดิ ไทยานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์อัมรินทร์ นัทราคม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ไกรสร คือประโคน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่เป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สุดท้ายขอขอบคุณ บิคา มาร์คา และครอบครัวที่เป็นกำลังใจตลอดการศึกษาและให้ความช่วยเหลือในการจัดเก็บข้อมูลจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือผู้สนใจ ผู้ศึกษาขอขอบความดีแก่บุคคลดังกล่าว หากมีความผิดพลาดประการใดขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว

กิตติมา คงอยู่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพประกอบ.....	(16)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	11
สมมติฐานของการศึกษา.....	11
ขอบเขตของการศึกษา.....	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
2 แนวคิดทางทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
แนวคิดทางทฤษฎี	14
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	24
3 การท่องเที่ยวเกาะสมุย.....	34
สภาพทั่วไปของเกาะสมุย.....	34
อุปทานการท่องเที่ยว.....	40
อุปสงค์การท่องเที่ยว.....	58
4 วิธีการศึกษาและผลการศึกษา.....	73
วิธีการศึกษา	73
ผลการศึกษา.....	77

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	105
สรุปผลการศึกษา	105
ข้อเสนอแนะ	108
ภาคผนวก	
ก ประเภทของเรือโดยสารเดินทางไปยังเกาะสมุย	111
ข แบบสอบถาม	113
ค ผลการทดสอบไคสแควร์	119
บรรณานุกรม	132
ประวัติผู้เขียน	134

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 คู่มือการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2540-2550	2
2 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศและรายได้ ปี พ.ศ. 2540-2550	3
3 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2549-2550	5
4 การทวิรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2538	5
5 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก 10 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2548	6
6 การกระจายรายได้และการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทย จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2550	9
7 พฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยว	21
8 จำนวนโรงแรมในเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2546-2550	54
9 ข้อมูลสถานพักผ่อนในเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2547-2550	55
10 การท่องเที่ยวในเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2548-2550	59
11 จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามวัตถุประสงค์หลัก ของการเดินทาง	61
12 จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ชาวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามถิ่นที่อยู่ ..	64
13 สรุปข้อมูลผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการจัดการเดินทาง ...	65
14 สรุปข้อมูลผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทการเดินทาง ..	65
15 สรุปข้อมูลนักท่องเที่ยวเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทที่พัก	66
16 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของผู้เยี่ยมชมเยือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2550	68
17 รายได้จากการท่องเที่ยวของเกาะสมุย จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2550	69

ตาราง	หน้า
18 จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามจำนวนครั้งที่เดินทาง มาในรอบ 1 ปี.....	70
19 จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2547 จำแนกตามสถานที่ท่องเที่ยว.....	71
20 จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามกิจกรรมที่เข้าร่วม.....	72
21 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามสัญชาติและภูมิภาค.....	78
22 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามเพศ.....	80
23 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามอายุ.....	81
24 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	82
25 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามสถานภาพ.....	83
26 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามอาชีพ.....	84
27 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามรายได้.....	85
28 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง.....	86
29 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามแหล่งข้อมูลที่ได้รับก่อนการเดินทาง.....	87
30 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามจำนวนครั้งที่เดินทางมาเที่ยวเกาะสมุย.....	88

ตาราง	หน้า
31 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามรูปแบบการเดินทาง	89
32 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามพาหนะที่เดินทางมาเกาะสมุย	90
33 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง	91
34 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามที่พัก	92
35 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามประเภทพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว	93
36 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามจำนวนวันที่คาดว่าจะพัก	94
37 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามจำนวนเงินที่คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย	95
38 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีต่อสิ่งจูงใจ ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย.....	96
39 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีต่อต้นทุน การเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย	97
40 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีต่อปัญหา ที่ต้องการให้ปรับปรุงในเกาะสมุย	97
41 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามความเพียงพอของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ	98
42 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามการตัดสินใจกลับมาท่องเที่ยวซ้ำในเกาะสมุย	99

ตาราง	หน้า
43 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ในเกาะสมุยกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว.....	100
44 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ในเกาะสมุยกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว.....	101
45 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งดึงดูดใจมาท่องเที่ยวในเกาะสมุยกับ ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว	102
46 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อต้นทุนการท่องเที่ยวในเกาะสมุยกับ ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว	103
47 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงกับ ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว	103

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ความสำคัญของอุปสงค์การท่องเที่ยว	16

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (tourism industry) เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยได้เห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากทั้งในแง่ของการเป็นที่ยอมรับของแหล่งรายได้หลักและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ บทบาทที่เด่นชัดบทบาทหนึ่งในหลายปีที่ผ่านมาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก็คือ บทบาทด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศซึ่งถือเป็นรายได้ที่สำคัญของประเทศในปัจจุบัน นับตั้งแต่รัฐบาลเริ่มบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) จนถึงปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศไทยทำให้ดุลการท่องเที่ยวเกินดุลมาโดยตลอด (ดูตาราง 1) แม้ในบางปีอาจไม่ได้เป็นอันดับหนึ่ง แต่ก็อยู่ในลำดับต้น ๆ เป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่จะช่วยชดเชยการขาดดุลการชำระเงินของประเทศ และไม่เพียงแต่จะมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในแง่รายได้และการจ้างงานในสาขาการผลิตด้านการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อการเกิดรายได้และการจ้างงานในสาขาการผลิตอื่น ๆ ด้วย เช่น สินค้าเกษตรกรรม และหัตถกรรมต่าง ๆ การขนส่ง สินค้าของที่ระลึก โรงแรม/ที่พัก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม บันเทิง กีฬา และนันทนาการ เป็นต้น การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นก่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ต่าง ๆ นำมาสู่การจ้างงานและการสร้างอาชีพ เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนและท้องถิ่นซึ่งในภาพรวมแล้วจะนำไปสู่การสร้างเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและควมมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

ตาราง 1

บุคลากรท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2540-2550 (หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	รายรับ	รายจ่าย	บุคลากรท่องเที่ยว
2540	220,754.50	59,124.92	161,629.58
2541	242,177.29	59,073.21	183,104.08
2542	253,018.29	69,648.57	183,369.72
2543	285,272.19	82,838.21	202,433.98
2544	299,047.05	96,796.91	202,250.14
2545	323,483.96	106,825.14	216,658.82
2546	309,269.02	55,810.71	253,458.31
2547	384,359.77	83,864.91	300,494.86
2548	367,380.36	80,723.05	286,657.31
2549	482,319.17	96,084.81	386,234.36
2550	547,781.81	100,475.33	447,306.48

ที่มา. จาก *Table Summary*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ฯ, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tex.php

ในช่วงห้าทศวรรษที่ผ่านมาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั่วโลกมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว รวมถึงประเทศไทยซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยตลอด ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 220,754 ล้านบาท จากจำนวนนักท่องเที่ยว 7,221,345 คน จนถึงปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 482,319 ล้านบาท จากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 13,821,802 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2548 ถึงร้อยละ 20.01 (ดูตาราง 2) และยังได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติยศถึง 42 รางวัล (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549, หน้า 97-102) เป็นผลจากความพยายามในการปรับตัวเข้าสู่ตลาดการท่องเที่ยวคุณภาพ สร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพสำหรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ

ภายใต้แคมเปญ Thailand Grand Invitation เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสปี
มหามงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

ตาราง 2

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศและรายได้ ปี พ.ศ. 2540-2550

ปี พ.ศ.	จำนวน นักท่องเที่ยว (คน)	การเปลี่ยนแปลง (%)	ระยะเวลาพำนัก โดยเฉลี่ย (วัน)	รายได้		ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)
				(ล้านบาท)	(ล้าน US \$)	
2540	7,221,345	0.41	8.33	220,754.50	7,048	3,669.83
2541	7,764,930	7.53	8.40	242,177.29	5,934	3,712.92
2542	8,580,332	10.50	7.96	253,018.29	6,695	3,704.54
2543	9,508,623	10.82	7.77	285,272.19	7,112	3,861.18
2544	10,061,950	5.82	7.93	299,047.05	6,731	3,747.87
2545	10,799,067	7.33	7.98	323,483.96	7,530	3,753.74
2546	10,004,453	-7.36	8.19	309,269.02	7,454	3,774.50
2547	11,650,703	16.46	8.13	384,359.77	9,556	4,057.85
2548	11,516,936	-4.42	8.20	367,380.36	9,134	3,890.13
2549	13,821,802	20.01	8.62	482,319.17	12,726	4,048.22
2550	14,464,228	4.65	9.19	547,781.81	15,869	4,120.95

ที่มา. จาก *Tourism Revenue*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ค, ค้นเมื่อ 17
สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tex.php

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ พบว่า มีอัตราที่เพิ่มขึ้น
อย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2550 นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย
มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 4,120.95 บาท/คน/วัน หมวดค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินมากที่สุด
ในแต่ละวัน คือ ค่าที่พัก ร้อยละ 27.79 รองลงมา ได้แก่ ค่าซื้อสินค้า/ของที่ระลึก ร้อยละ
26.01 ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม ร้อยละ 17.74 ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง ร้อยละ 11.65 ค่า
พาหนะเดินทางในประเทศ ร้อยละ 9.55 ค่าบริการท่องเที่ยว ร้อยละ 4.31 และค่าใช้จ่าย
เบ็ดเตล็ด ร้อยละ 2.95 ตามลำดับ (ดูตาราง 3) จากการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจาก

การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของธุรกิจ วงศ์นพผลเดชา และสมชาย รุ่งเรืองชัยบูรณ์ (2546) โดยอาศัยกรอบแนวคิดทางทฤษฎีของการวิเคราะห์ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเป็นแบบจำลองในการจัดทำโครงสร้างหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม และการจัดทำตารางบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account--TSA) โดยใช้ตารางอุปสงค์และอุปทานตามกรอบแนวคิดในการจัดทำระบบบัญชีประชาชาติขององค์การสหประชาชาติ (United Nations System of National Accounts--UNSNA) ใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2538 เป็นฐานข้อมูลเบื้องต้น จัดทำตารางบัญชีประชาชาติที่มีขนาดของสาขาการผลิตทางด้านกิจกรรมเท่ากับ 20 สาขา และมีขนาดของสาขาการผลิตทางด้านสินค้าและบริการเท่ากับ 22 สาขา พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น 1 คน ทำให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการขึ้นในระบบเศรษฐกิจ (GDP) ของประเทศไทยเป็นมูลค่า 43,642 บาท ทุก ๆ 1,000 คนของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น 231 คน (สุกิจ วงศ์นพผลเดชา และสมชาย รุ่งเรืองชัยบูรณ์, 2546, หน้า 25-26) และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีค่าทวีถึง 1.778 (ดูตาราง 4) คือ การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศทุก ๆ 1 ล้านบาท จะก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพิ่มขึ้นเป็น 1.778 ล้านบาท

จากการจัดลำดับสถานที่ท่องเที่ยวโดย World Tourism Organization (2006) ในปี พ.ศ. 2548 นักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งสิ้น 803 ล้านคน ปรากฏว่าภูมิภาคยุโรปมีนักท่องเที่ยวเข้าประเทศมากที่สุด 438.7 ล้านคน ในขณะที่ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกมีนักท่องเที่ยวเข้าประเทศ 155.3 ล้านคน และประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวเข้าประเทศมากเป็นอันดับ 4 ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (ดูตาราง 5)

ตาราง 3

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2549-2550 (หน่วย: บาท/คน/วัน)

ค่าใช้จ่าย	ปี พ.ศ. 2549		ปี พ.ศ. 2550		เปลี่ยนแปลง
	บาท	สัดส่วน	บาท	สัดส่วน	
1. ค่าที่พัก	1,077.40	26.61	1,145.32	27.79	-1.18
2. ค่าซื้อสินค้าของที่ระลึก	1,106.47	27.34	1,071.78	26.01	1.33
3. ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม	717.45	17.72	731.1	17.74	-0.02
4. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	472.82	11.68	479.91	11.65	0.03
5. ค่าพาหนะเดินทางในประเทศ	385.40	9.52	393.74	9.55	-0.03
6. ค่าบริการท่องเที่ยว	180.99	4.47	177.66	4.31	0.16
7. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	107.69	2.66	121.44	2.95	-0.29
รวมทั้งสิ้น	4,048.22	100.00	4,120.95	100.00	

ที่มา. จาก *Tourism Revenue*, โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ค, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก <http://www2.tat.or.th/stat/download/tex/23/Tourism%20Revenue%202007.doc>

ตาราง 4

การทวิรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2538

กิจกรรม	การทวิรายได้			
	เบื้องต้น	ทางตรง	ทางอ้อม	ผลรวม
เกษตร	0.000	0.038	0.026	0.064
เหมืองแร่	-	0.008	0.015	0.023
อุตสาหกรรมการผลิต	0.282	0.247	0.149	0.678
สาธารณูปโภค	-	0.037	0.015	0.052
ก่อสร้าง	-	0.004	0.001	0.005
ค้าส่ง-ค้าปลีก	0.063	0.053	0.025	0.141
บริการขนส่งสินค้า	0.007	0.019	0.009	0.035
บริการธุรกิจและสังคม	0.235	0.069	0.036	0.340
โรงแรมและที่พัก	0.187	0.001	0.001	0.189
ภัตตาคาร ร้านอาหารและเครื่องดื่ม	0.118	0.004	0.003	0.124
การขนส่งผู้โดยสารทางรถไฟ	0.003	-	-	0.004
การขนส่งผู้โดยสารทางถนน	0.048	0.001	0.001	0.051
การขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ	0.010	-	-	0.010

ตาราง 4 (ต่อ)

กิจกรรม	การทิวไรรายได้			
	เบื้องต้น	ทางตรง	ทางอ้อม	ผลรวม
การขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ	0.033	0.006	0.002	0.041
การใช้บริการสนับสนุนการขนส่ง	0.009	0.002	0.001	0.012
บริการให้เช่าเครื่องอุปกรณ์โดยไม่มีผู้ควบคุม	-	-	-	0.001
บริการนำเที่ยว	0.002	0.002	-	0.004
บริการทางด้านวัฒนธรรม	-	-	-	-
บริการบันเทิง กีฬา และกิจกรรมนันทนาการ	0.002	-	-	0.002
ผลรวมทั้งหมด	1.000	0.493	0.285	1.778

ที่มา. จาก *บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว* ขั้นตอนที่ 3 ปีที่ 1 (หน้า 6-21), โดย สุกิจ วงษ์นพคณา และสมชาย รุ่งเรืองชัยบูรณ์, 2546, กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ตาราง 5

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก 10 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2548
(หน่วย: ล้านคน)

ประเทศ	จำนวน
ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก	155.347
จีน	46.809
มาเลเซีย	16.431
ฮ่องกง	14.773
ไทย	11.567
มาเก๊า	9.014
สิงคโปร์	7.080
ญี่ปุ่น	6.728
เกาหลี	6.023
ออสเตรเลีย	5.020
อินโดนีเซีย	5.002

ที่มา. จาก *Tourism Statistics*, by World Tourism Organization, 2006, Retrieved April 6, 2007, from <http://www.lincoln.ac.nz/libr/guides/stats4.pdf>

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการแข่งขัน เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งในภูมิภาคเดียวกันแม้ว่าสภาพความสมบูรณ์ทางธรรมชาติจะเสื่อมโทรมไปบ้างจากการทำลายของมนุษย์และเหตุธรณีพิบัติ แต่ก็ยังมีจุดเด่นด้านวัฒนธรรมและความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นปีที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้อุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ ชะลอตัวลงยกเว้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตาม การเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในประเทศไทย เช่น วิกฤตโรค SARS เหตุการณ์ธรณีพิบัติในแหล่งท่องเที่ยวแถบทะเลอันดามันทางภาคใต้เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้รัฐบาลต้องออกมาตรการด้านต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่ซบเซาและดึงความมั่นใจของนักท่องเที่ยวกลับมาอีกครั้ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้คำนึงถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะเป็นภาคบริการที่เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของประเทศ ได้กำหนดให้การท่องเที่ยวจัดอยู่ในยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการปรับโครงสร้างของการบริการบนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า มีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ย ร้อยละ 7-8 ต่อปี เพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยว เร่งอัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยว และกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราภายในประเทศและกระจายรายได้สู่ภูมิภาค (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2547, หน้า 28)

เกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดสุราษฎร์ธานีและของประเทศไทย ที่ได้รับความนิยมเดินทางไปพักผ่อนและท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นพื้นที่ที่มีความสวยงามด้านทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล มีชายหาด เกาะแก่ง และปะการังที่สวยงามรอบเกาะ ในปี พ.ศ. 2550 เกาะสมุยสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน 14,069.16 ล้านบาท มากเป็นลำดับที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดในประเทศไทย มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและพักผ่อนในเกาะสมุย จำนวน 1,051,337 คน (ดูตาราง 6) จึงนับได้ว่าเกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญเป็น

อันดับต้น ๆ ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่งในหลาย ๆ แห่งที่รัฐบาลคาดหวังจะเป็นจุดขายสำคัญที่สมควรส่งเสริมการท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ฝ่ายนโยบายและแผน, 2547) การสร้างความพอใจด้านการบริการในแหล่งท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ ที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวและกลับมาใช้บริการซ้ำอีก การที่นักท่องเที่ยวจะเลือกท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใดขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในเกาะสมุย เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเกาะสมุยต่อไป

ตาราง 6

การกระจายรายได้และการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยในประมาณแหล่งท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2550

แหล่งท่องเที่ยว	ผู้เยี่ยมชม (คน)		การเดินทาง (ครั้ง)		รายได้ (ล้านบาท)	
	จำนวน	การเปลี่ยนแปลง (%)	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	จำนวน	สัดส่วน (%)
รวมทั้งหมด	144,301,357	+5.91	91,548,294	52,753,063	747,628.31	100.00
1. กรุงเทพมหานคร	35,953,546	-0.60	26,892,680	9,060,866	333,411.69	44.60
2.ภูเก็ต	5,005,653	+11.25	4,726,693	278,960	94,239.52	12.61
3. พัทยา ชลบุรี	6,680,658	+9.25	6,224,823	455,835	59,347.61	7.94
4. เชียงใหม่	5,356,867	-4.18	4,181,878	1,174,989	38,894.25	5.20
5. กระบี่	2,126,107	+22.69	1,896,326	229,781	24,728.93	3.31
6. เกาะสมุย	1,059,642	+2.82	1,051,337	8,305	14,069.16	1.88
7. ระยอง	3,911,140	+16.86	2,387,309	1,523,831	13,113.36	1.75
8. หาดใหญ่	2,645,770	+2.57	2,144,479	501,291	12,842.52	1.72
9. เชียงราย	1,436,435	+7.80	1,218,331	218,104	9,818.95	1.31
10. หัวหิน	2,439,159	+5.36	1,472,940	966,219	9,215.22	1.23
11. ชะอำ	3,912,817	+7.39	1,749,231	2,163,586	8,846.52	1.18
12. กาญจนบุรี	4,791,756	+2.59	1,613,043	3,178,713	8,812.73	1.18
13. อุบลราชธานี	3,784,617	+12.17	1,099,415	2,685,202	6,549.53	0.88
14. เมืองนครราชสีมา	3,625,304	+6.85	2,207,381	1,417,923	6,260.68	0.84
15. ขอนแก่น	2,570,011	+4.52	1,798,723	771,288	5,711.93	0.76
16. พิษณุโลก	2,071,448	+9.02	1,457,597	613,851	4,951.34	0.66

ตาราง 6 (ต่อ)

แหล่งท่องเที่ยว	ผู้เยี่ยมชมเยือน (คน)		การเดินทาง (ครั้ง)		รายได้ (ล้านบาท)	
	จำนวน	การเปลี่ยนแปลง (%)	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	จำนวน	สัดส่วน (%)
17. อุตรดิตถ์	2,046,133	-3.08	1,431,982	614,151	4,550.84	0.61
18. เกาะช้าง ตรัง	684,600	+6.16	680,751	3,849	4,497.49	0.60
19. นครศรีธรรมราช	1,639,046	+19.88	1,155,138	483,908	4,370.32	0.58
20. พังงา	1,160,535	+13.62	458,069	702,466	3,901.44	0.52
21. อุบลราชธานี	1,507,946	+10.29	1,081,861	426,085	3,504.17	0.47
22. ตรัง	858,638	+18.21	698,323	160,315	3,059.07	0.41
23. เมืองสุราษฎร์	1,025,417	+13.71	899,553	125,864	2,978.00	0.40
24. ลพบุรี	2,990,441	+6.52	793,399	2,197,042	2,966.73	0.40
25. เกาะพัง	334,229	+0.48	327,364	6,865	2,570.59	0.34
อื่นๆ	44,683,442	+9.48	21,899,668	22,783,774	64,415.72	8.62

ที่มา: จาก Domestic Tourism Statistics, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550ก, ค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2551, จาก <http://www2.tat.or.th/stat/download/tst/718/Rank%202550.xls>

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศใน
เกาะสมุย

สมมติฐานของการศึกษา

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุยถูกกำหนดโดยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ
ได้แก่ รายได้ อาชีพ ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ สัญชาติ เพศ อายุ การศึกษา
สถานภาพ และปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ พาหนะการเดินทาง รูปแบบการเดินทาง ช่องทางและ
ความเพียงพอของข้อมูล และทัศนคติด้านการท่องเที่ยว

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศใน
เกาะสมุย ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา เนื่องจากแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บ
ข้อมูลเป็นแบบสอบถามภาษาอังกฤษ ดังนั้น จึงทำการเก็บข้อมูลกับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ
ที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยที่สามารถพูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษได้เท่านั้น

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ในการศึกษาคั้งนี้จะออกแบบสอบถาม
เพื่อเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในระยะ 3 เดือน คือ เดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2551 โดย
การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การท่องเที่ยว (tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อความเพลิดเพลินและพักผ่อนหย่อนใจ เป็นการเดินทางที่มีเงื่อนไขสำคัญ 3 ประการ คือ (1) เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว (2) เดินทางด้วยความสมัครใจ และ (3) เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้แต่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้

ผู้มาเยือน (visitors) คือ บุคคลที่เดินทางไปยังสถานที่ซึ่งมิใช่ถิ่นพำนักถาวรของตนเป็นการชั่วคราว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อน เยี่ยมญาติ ทักทาย เป็นต้น โดยมีได้ค่าจ้าง แยกเป็น 2 ประเภท คือ นักท่องเที่ยว และนักทัศนจร

1. นักท่องเที่ยว (tourists) หมายถึง ผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวหรือเดินทางมาเยือน โดยมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่การไปทำงานประจำ ศึกษา และไม่ใช่คนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาหรือศึกษาอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่นั้น และพักอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป โดยใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวที่นั้น ๆ (local accommodation) แยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวต่างประเทศ (international tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากประเทศหนึ่งซึ่งเป็นที่อาศัยถาวรของเขา เข้ามาในประเทศไทย และพำนักอยู่ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่มากกว่า 60 วัน และนักท่องเที่ยวภายในประเทศ (domestic tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่อาจเป็นคนไทย หรือคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทย เดินทางมาจากจังหวัดที่อยู่อาศัยปกติของตนไปยังจังหวัดอื่น ๆ ระยะเวลาที่พำนักไม่เกิน 60 วัน

2. นักทัศนจร (excursionists) หมายถึง ผู้มาเยือนที่ไม่ค้างคืน (day visitor) เดินทางมาเยือนชั่วคราว อยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่นั้นน้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่ได้ใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวที่นั้น ๆ เช่น ผู้ที่เดินทางมาด้วยเรือสำราญ (cruise) โดยแยกประเภทตามลักษณะทัศนจรในทำนองเดียวกัน คือ นักทัศนจรระหว่างประเทศ (international excursionist) และนักทัศนจรในประเทศ (domestic excursionist)

รายรับจากการท่องเที่ยว หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการซื้อสินค้าและบริการของนักท่องเที่ยวต่างประเทศตลอดระยะเวลาที่พำนักอยู่ในประเทศไทย

รายจ่ายจากการท่องเที่ยว หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการซื้อสินค้าและบริการของนักท่องเที่ยวชาวไทยในต่างประเทศ

ดุลการท่องเที่ยว หมายถึง รายรับจากการท่องเที่ยวลบด้วยรายจ่ายจากการท่องเที่ยว
อุปสงค์การท่องเที่ยว (tourism demand) หมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปซื้อสินค้าและบริการหรือบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีความต้องการ มีอำนาจซื้อ และมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าสินค้าและบริการที่กำหนดในเวลานั้น ๆ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (tourism industry) หมายถึง การประกอบกิจกรรมด้วยการนำปัจจัยการผลิตต่าง ๆ มาผลิตหรือให้บริการอย่างใดอย่างหนึ่งด้านการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดความสะดวกสบายหรือความพึงพอใจ และขายบริการด้านการท่องเที่ยวนั้นให้แก่นักท่องเที่ยวหรือผู้เยี่ยมชมจากต่างประเทศหรือภายในประเทศ

การแบ่งกลุ่มสถานพักแรม แบ่งเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้ราคาต่ำสุดของราคาประกาศขาย (rack rate) เป็นเกณฑ์ในการจัดแบ่งกลุ่ม ดังนี้

กลุ่ม 1 หมายถึง ราคาตั้งแต่ 2,500 บาทขึ้นไป

กลุ่ม 2 หมายถึง ราคา 1,500-2,499 บาท

กลุ่ม 3 หมายถึง ราคา 1,000-1,499 บาท

กลุ่ม 4 หมายถึง ราคา 500-999 บาท

กลุ่ม 5 หมายถึง ราคาต่ำกว่า 500 บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากการศึกษาทำให้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมถึงหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการวางแผน ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

บทที่ 2

แนวคิดทางทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทางทฤษฎี

ทฤษฎีอุปสงค์

จากทฤษฎีอุปสงค์ของ Alfred Marshall อุปสงค์ (demand) หมายถึง ความต้องการ (desire) สินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง ณ ราคาค่าหนึ่ง บวกกับอำนาจซื้อ (purchasing power) หรือความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว (Atkinson & Schiller, 1975, p. 19) ในการศึกษาอุปสงค์ที่ผู้บริโภคมีต่อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งจะมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องมากมาย ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลในการกำหนดปริมาณซื้อได้แก่

1. ราคาสินค้าที่ต้องการซื้อ โดยปกติถ้าราคาสินค้าสูงขึ้นผู้บริโภคจะซื้อสินค้าน้อยลง และถ้าราคาสินค้าลดลงผู้บริโภคจะซื้อสินค้าเพิ่มขึ้น
2. รายได้ของผู้บริโภค เมื่อผู้บริโภคมีรายได้เพิ่มขึ้นความต้องการหรือความสามารถซื้อสินค้าในปริมาณมากขึ้นหรือในราคาที่แพงกว่าเดิม รายได้ของผู้บริโภคและปริมาณการซื้อสินค้าจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นกรณี Inferior Goods เมื่อผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้นจะซื้อสินค้านั้นน้อยลงแต่เปลี่ยนไปซื้อสินค้าชนิดอื่นที่มีคุณภาพดีกว่าแทน
3. รสนิยมของผู้บริโภค รสนิยมต่าง ๆ ในสังคมเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา เช่น แฟชั่นสตรี รถยนต์ ภาพยนตร์ เป็นต้น
4. ราคาสินค้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยทั่วไปผู้บริโภคต้องการสินค้าหลากหลายชนิด เมื่อราคาสินค้าชนิดหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปอาจส่งผลกระทบต่อความต้องการซื้อสินค้าชนิดอื่น ๆ ด้วยขึ้นอยู่กับว่าสินค้านั้นใช้ทดแทนหรือใช้ประกอบกัน
5. การคาดคะเนในอนาคต เช่น การคาดคะเนราคาสินค้า การคาดคะเนรายได้ในอนาคตของผู้ซื้อย่อมมีอิทธิพลต่อความต้องการซื้อสินค้าในปัจจุบัน

สินค้า (product) ของการท่องเที่ยวมีลักษณะแตกต่างไปจากสินค้าทั่วไปแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ (ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์, 2548, หน้า 17)

1. สินค้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติต่าง ๆ เช่น น้ำตก ภูเขา ทะเล เขตรักษาพันธุ์พืชและสัตว์ป่า ภูมิประเทศ และ ภูมิอากาศ เป็นต้น

2. สินค้าที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งเป็นหลายประเภท ได้แก่

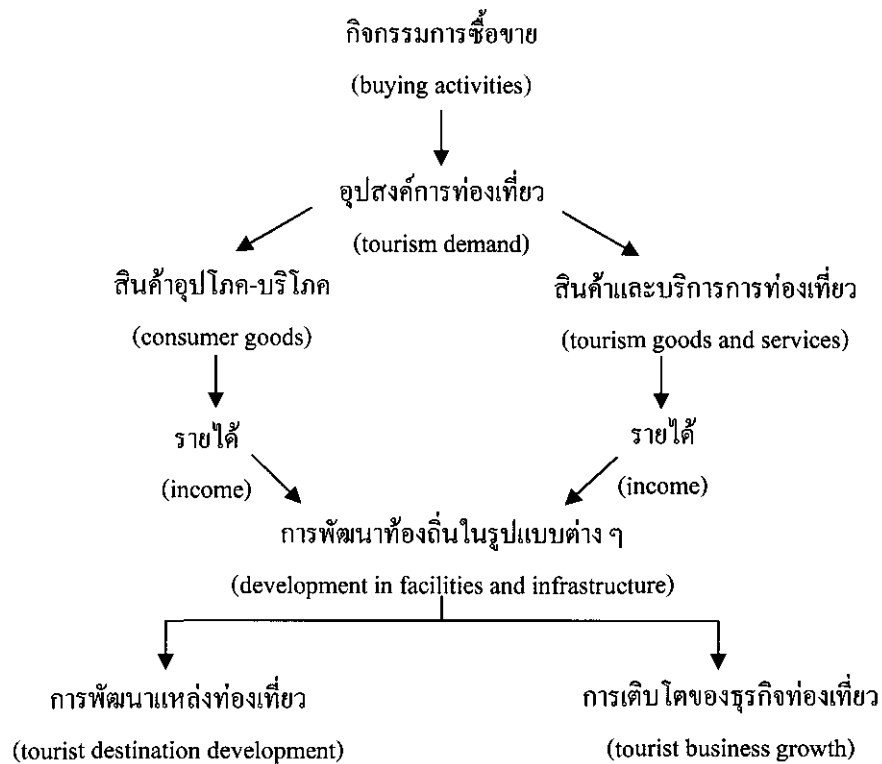
2.1 สิ่งก่อสร้างที่สำคัญ เช่น อนุสาวรีย์ทางประวัติศาสตร์ สถานที่สำคัญทางศาสนา ศิลปะ สถาปัตยกรรม โครงสร้างพื้นฐาน และ สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

2.2 สิ่งดึงดูดใจทางวัฒนธรรมทั้งรูปธรรมและนามธรรม เช่น ศาสนา ภาษา เทศกาล วิถีชีวิตของคนในสังคม อาหาร และ การแต่งกาย เป็นต้น

2.3 สินค้าและบริการที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น สายการบิน และการขนส่ง ที่พักแรม และการจัดนำเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว เป็นต้น

อุปสงค์การท่องเที่ยว

ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์ (2548, หน้า 19) ได้ให้นิยามของอุปสงค์การท่องเที่ยว (tourism demand) ว่าหมายถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปซื้อสินค้าและบริการหรือบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวจะต้องมีความต้องการ มีอำนาจซื้อ และมีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าสินค้าและบริการที่กำหนดในเวลานั้น ๆ ปริมาณสินค้าและบริการการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงย่อมหมายถึง การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอุปสงค์การท่องเที่ยวด้วย อุปสงค์การท่องเที่ยวเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้เกิดความต้องการขายสินค้าทั่วไปและสินค้าการท่องเที่ยวอย่างอื่น ๆ โดยเฉพาะธุรกิจย่อยที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม บริษัทนำเที่ยว สายการบิน ช่วยเพิ่มรายได้แก่ท้องถิ่นซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวและทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวมีการขยายตัวมากขึ้น

ภาพ 1 ความสำคัญของอุปสงค์การท่องเที่ยว

ที่มา. จาก การวางแผนและพัฒนการท่องเที่ยว (หน้า 20), โดย ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2548, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว การเดินทางท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตสังคมในปัจจุบัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสงค์การท่องเที่ยว ได้แก่ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2548, หน้า 21)

1. ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การมีรายได้และระดับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น อาชีพและการมีเวลาว่างเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาทางด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสาร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนด้านต่าง ๆ ในยุคโลกาภิวัตน์

2. ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความพร้อมของอุปทานการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว ราคาการท่องเที่ยว กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ความปลอดภัย และการสื่อสารมวลชน

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพมีหลายประการ ตลอดจนมีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ปริมาณการขยายตัวของธุรกิจย่อยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว จะเป็นทั้งปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้หรือควบคุมได้ยาก ซึ่งผู้ประกอบการสามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับตลาดท่องเที่ยวบ้าง และสามารถเตรียมกิจกรรมทางการตลาดเพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงไป ปัจจัยที่สำคัญมีดังนี้ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์, 2548, หน้า 21)

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (economic factors) สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นและประเทศ มีผลกระทบต่อการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวมาก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระดับอุปสงค์แตกต่างกัน ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีย่อมเอื้ออำนวยให้คนเดินทางมากขึ้นเพื่อไปเจรจาติดต่อธุรกิจ ไปประชุม ไปศึกษาหาความรู้ หรือไปพักผ่อน ปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวกระทำได้ในปริมาณสูงตามอำนาจซื้อ (purchasing power) แต่ประเทศที่กำลังพัฒนาหรือการพัฒนาเศรษฐกิจยังไม่ดีนักจะทำให้นักท่องเที่ยวมีอำนาจการซื้อต่ำและไม่ใช่เป้าหมายหลักทางการตลาดของธุรกิจการท่องเที่ยว การดึงดูดลูกค้าเป้าหมายหลักผู้ประกอบการธุรกิจจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบของการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับสภาพและฐานะของกลุ่มลูกค้าที่มีเศรษฐกิจดีและมีอำนาจซื้อสูง จะเห็นได้จากการพัฒนาสินค้าและบริการของธุรกิจโรงแรมมีความแตกต่างกันทางการแข่งขันสูงมาก อัตราการเข้าพักที่เพิ่มขึ้นแสดงว่ากิจกรรมทางการตลาดประสบความสำเร็จสามารถทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นได้

2. ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (demographic factors) ลักษณะของประชากร ได้แก่ ขนาดและองค์ประกอบของครอบครัว อายุ เพศ การศึกษา ประสบการณ์ ระดับรายได้ อาชีพ เชื้อชาติ สัญชาติ ซึ่งโดยรวมแล้วจะมีผลต่อรูปแบบของอุปสงค์และปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ประเทศที่พัฒนาแล้วครอบครัวมีขนาดเล็ก มีบุตรน้อย ต้องทำงานทั้งสามีและภรรยา มีปัญหาการหย่าร้าง มีรายได้พอจะเดินทางท่องเที่ยว และมีพันธะน้อยลง ประเทศที่กำลังพัฒนาเริ่มมีลักษณะครอบครัวแบบนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจควรปรับปรุงรูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับลักษณะต่าง ๆ ของประชากร

3. ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ (geographic factors) ลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศผู้ซื้อ มีผลกระทบทำให้เส้นอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละชาติแตกต่างกัน และเป็นสิ่งที่กำหนดประเภทของจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่ผู้ซื้อต้องการไป เช่น นักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศที่แวดล้อมด้วยทะเลย่อมต้องการไปท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทภูเขา นอกจากลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศจะทำให้รูปแบบอุปสงค์แตกต่างกันแล้ว ผู้พักอาศัยในเมืองมักนิยมเดินทางแบบเข้าไปเย็นกลับ (day visit) มากกว่าคนในชุมชนเล็ก ๆ

4. ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคม (socio-cultural factors) ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมจะหล่อหลอมความคิด รสนิยม และทัศนคติในการบริโภคผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เช่น สังคมตะวันตกมีลักษณะเปิดเผยจะเปิดโอกาสให้ผู้หญิงชาวตะวันตกเดินทางท่องเที่ยวได้บ่อยและไกลมากกว่าผู้หญิงชาวเอเชียและตะวันออกกลางซึ่งไม่นิยมเดินทางโดยลำพังหรือท่องเที่ยวแบบผจญภัยมากเกินไป

5. ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย (political and regulatory factors) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของประเทศอาจทำให้การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงหรือทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแตกต่างกันเนื่องจากมีความรู้สึกปลอดภัยหรือไม่ปลอดภัยในการจะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ เช่น การเกิดภาวะสงคราม การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ถ้านักท่องเที่ยวรู้สึกหวั่นเกรงเรื่องความปลอดภัยอุปสงค์การท่องเที่ยวจะลดลง มีผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น สายการบิน โรงแรม เป็นต้น นอกจากนี้ประเทศที่มีกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวย่อมสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้ว่าจะได้รับการบริการที่มีมาตรฐาน ไม่ถูกหลอกและได้รับสิทธิคุ้มครองการบริโภคด้วย

6. ปัจจัยทางสื่อสารมวลชน (mass media communication factors) ข้อมูลข่าวสารทุกชนิดจากสื่อมวลชนสามารถสร้างความเชื่อถือนั่นใจหรือไม่มั่นใจในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ช่วยสร้างความรู้จัก คั่นเคย การต่อต้าน หรืออยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น และช่วยในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ทั้งนี้ข่าวสารทางลบ เช่น ปัญหาการเมือง โรคระบาด ความไม่ปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว เป็นผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการเติบโตทางธุรกิจท่องเที่ยว ปัญหาภาพลักษณ์ทางลบ เช่น ปัญหาโสเภณีเด็ก การจราจร โรคเอดส์

เป็นต้น อาจทำให้นักท่องเที่ยวเปลี่ยนใจเมื่งเบนการซื้อรายการท่องเที่ยวไปยังประเทศอื่นที่มีลักษณะภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมใกล้เคียงกัน

7. ปัจจัยทางการเปรียบเทียบราคา (comparative prices) การเปรียบเทียบราคาการท่องเที่ยวทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน โดยการเปรียบเทียบราคากับบริษัทหรือประเทศที่เป็นคู่แข่ง หรือราคาปีก่อนหน้านี้ ราคาจะแสดงคุณค่าของผลิตภัณฑ์ ประกอบกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทำให้อุปสงค์แตกต่างไปจากเดิม ราคาการท่องเที่ยวของประเทศต้นทางและปลายทางที่จะไปก็มีผลกระทบต่ออุปสงค์ ถ้าแตกต่างกันมากนักท่องเที่ยวที่มีอำนาจซื้อสูงจึงจะสามารถไปได้ และถ้าราคาการท่องเที่ยวไม่แพงมากนักก็จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเดินทางมาได้ในระยะแรก เมื่อมีความนิยมชมชอบก็จะกลับมาเที่ยวอีก

8. ปัจจัยทางการเคลื่อนย้ายส่วนบุคคล (personal mobility factors) การเดินทางส่วนตัว โดยเฉพาะทางรถยนต์ช่วยให้การท่องเที่ยวภายในประเทศ (domestic tourism) และเดินทางไปยังประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกันเติบโตได้มากขึ้น เช่น การเดินทางท่องเที่ยวของชาวยุโรป การเดินทางแบบส่วนตัว (free individual traveler) มีเป็นจำนวนมาก ในช่วงวันหยุดพักผ่อนหรือสุดสัปดาห์เนื่องจากถนนเชื่อมติดต่อกันโดยตลอด การเดินทางส่วนตัวเป็นอุปสงค์ที่แตกต่างกันมาก ก่อให้เกิดธุรกิจที่พักแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และธุรกิจอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวในรูปแบบที่แตกต่างกัน มีราคาหลากหลายตามอุปสงค์ของลูกค้า นอกจากนี้การมีรถยนต์ส่วนตัวจะทำให้เกิดเสรีภาพในการเดินทางทั้งในเรื่องการเตรียมการ เวลา และสถานที่ มีการวางแผนการเดินทางให้เหมาะสมกับสภาวะส่วนตัวมากขึ้น และอาจทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการท่องเที่ยวได้ เช่น จากการพักผ่อนนาน ๆ ในช่วงฤดูร้อนเป็นการท่องเที่ยววันหยุดสั้น ๆ ทำให้มีโอกาสดูทางได้บ่อยขึ้น หรือเดินทางแบบเข้าไปเย็นกลับ (excursion or day visit) แทน

9. ปัจจัยทางเทคโนโลยีการสื่อสารและคมนาคมขนส่ง (technology of communication and transportation) เทคโนโลยีการสื่อสารและการคมนาคมขนส่งสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการจองและการออกบัตรโดยสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์ (CRS) ลูกค้าได้รับความชัดเจนและรวดเร็วใน

การซื้อ นอกจากนี้การใช้คอมพิวเตอร์ในธุรกิจโรงแรม เช่น การเข้าพัก (check in) การคืนห้องพัก (check out) การเก็บเงินค่าที่พัก การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยย่อมแสดงถึงระดับมาตรฐานในการให้บริการและช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจได้รวดเร็วขึ้นว่าจะเลือกใช้บริการของธุรกิจใดที่ได้รับความสะดวกสบายมากที่สุด

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวสามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์การท่องเที่ยวและปัจจัยกำหนดอุปสงค์ เป็นสัญลักษณ์ทางพีชคณิตซึ่งเรียกว่า คีมานด์ฟังก์ชัน (demand function) ได้ดังนี้ (Sloman, 1991, p. 53)

$$Q_d = f(P_a, Y, T, P_b, E, \dots Y_n)$$

โดยกำหนดให้

Q_d	=	จำนวนสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ
P_a	=	ราคาสินค้าและบริการนั้น
Y	=	รายได้ของผู้ซื้อหรือผู้บริโภค
T	=	รสนิยมของผู้ซื้อหรือผู้บริโภค
P_b	=	ระดับราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบหรือราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง
E	=	การคาดคะเนในอนาคต
Y_n	=	ปัจจัยอื่น ๆ

ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค

นักท่องเที่ยวเป็นผู้บริโภคที่ต้องการสินค้าและบริการแตกต่างจากการบริโภคสินค้าจำเป็นและสินค้าอุตสาหกรรมทั่วไป ผู้ประกอบธุรกิจจำเป็นต้องค้นหาพฤติกรรม การบริโภคของนักท่องเที่ยวว่ามีพฤติกรรมการซื้อก่อนและหลังการใช้บริการอย่างไร คำถามที่นิยมใช้เพื่อค้นหาพฤติกรรมผู้บริโภคของนักท่องเที่ยวประกอบด้วย 6 Wh (Who, Who, What, Why, When and Where) และ 1H (How) คำตอบ 7 คำตอบที่ต้องการทราบเพื่อรู้จักพฤติกรรมผู้บริโภคประกอบด้วย 7O (Occupants, Objects, Objectives, Organizations, Occasions, Outlets and Operations) (ดูตาราง 7)

ตาราง 7

พฤติกรรมกรรมการบริโภคนักท่องเที่ยว

คำถาม	คำตอบ
1. ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย (who)	- ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย - ประชากรศาสตร์ - ภูมิศาสตร์ - จิตวิทยา - พฤติกรรมการบริโภค
2. ผู้บริโภคซื้ออะไร (what)	- สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ได้แก่สินค้าและบริการ - คุณสมบัติและองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์
3. ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ (why)	- วัตถุประสงค์ในการซื้อ - ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ ได้แก่ ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ปัจจัยเฉพาะบุคคล
4. ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ (who)	- บทบาทของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ ประกอบด้วย ผู้ริเริ่ม ผู้มีอิทธิพลตัดสินใจซื้อ ผู้ซื้อ ผู้ใช้
5. ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด (when)	- โอกาสในการซื้อ ช่วงฤดูกาลของปี ฤดูท่องเที่ยว เทศกาล โอกาสพิเศษ วันหยุด เวลาว่าง
6. ผู้บริโภคซื้อที่ไหน (where)	- แหล่งหรือสถานที่จำหน่าย เช่น สำนักงานตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น
7. ผู้บริโภคซื้ออย่างไร (how)	- ขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ - การรับรู้ปัญหาหรือความต้องการ - การค้นหาข้อมูล - การประเมินผลพฤติกรรม - การตัดสินใจซื้อ - ความรู้สึกหลังการซื้อ

ที่มา. จาก การวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยว (หน้า 33), โดย ฉลองศรี พิมลสมพงษ์, 2548, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคสินค้าการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแต่ละคนทำให้พฤติกรรมการเดินทางตลอดจนการเลือกซื้อรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างกัน แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์, 2548, หน้า 35)

1. ปัจจัยภายใน (personal factors/internal variables) ได้แก่

1.1 ความจำเป็น ความต้องการ และการจูงใจ (needs, wants and motivation)

ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์มีข้อสมมติฐานว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ถ้าความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอื่นก็จะเข้ามาแทนที่โดยไม่มีที่สิ้นสุด ความต้องการของมนุษย์มีการเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการระดับสูงก็จะถูกเรียกร้องให้ตอบสนองทันที การเดินทางและท่องเที่ยวเกิดจากความต้องการและความรู้สึกภายในของแต่ละบุคคลอย่างแท้จริง ประกอบกับมีปัจจัยต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ผลักดันให้สามารถเดินทางได้และยังมีแรงจูงใจอีกหลายอย่างที่ดึงดูดให้คนเดินทางมากขึ้น

1.2 การรับรู้ (perception) กระบวนการรับรู้และความเข้าใจของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน ได้แก่ ความเชื่อ ประสบการณ์ อารมณ์ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ สิ่งกระตุ้นที่มากกระทบกับประสาทสัมผัสทั้ง 5 กระบวนการรับรู้ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ (1) การรับรู้ข้อมูล (2) การตั้งใจรับข้อมูลที่ได้อิสระ (3) ความเข้าใจและตีความหมายของข้อมูลที่รับมา (4) การเก็บรักษาข้อมูลที่รับเลือกสรรซึ่งนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดความต้องการ และ (5) ตัดสินใจซื้อ

1.3 การเรียนรู้ (learning) การเรียนรู้ของบุคคลเกิดขึ้นเมื่อได้รับการกระตุ้นผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดและเกิดการตอบสนอง

1.4 บุคลิกภาพ (personality) บุคลิกภาพเป็นลักษณะเด่นของแต่ละบุคคล เกิดจากความรู้สึกนึกคิด ความรับผิดชอบ ความต้องการภายใน การจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ของบุคคล และแสดงออกมาเป็นบุคลิกภาพเฉพาะตนตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเอง นักท่องเที่ยวมีบุคลิกภาพแตกต่างกันตามเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และสังคม ดังนั้น การเรียนรู้และเข้าใจบุคลิกภาพของนักท่องเที่ยวจึงเป็นการทำความเข้าใจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวด้วย

1.5 รูปแบบการดำรงชีวิต (life style) รูปแบบการดำรงชีวิตขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม
 ชั้นของสังคม และกลุ่มอาชีพของแต่ละบุคคล การเลือกบริโภคหรือเลือกซื้อสินค้าและ
 บริการขึ้นอยู่กับรูปแบบการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคล

1.6 แนวความคิดเกี่ยวกับตัวเอง (self-concept) หมายถึง ความคิดหรือความ-
 เข้าใจที่เกิดขึ้นภายในของบุคคลพร้อม ๆ กับการรับรู้ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจซื้อบริการ
 การท่องเที่ยวและต้องการสร้างความประทับใจให้แก่บุคคลใกล้ชิดด้วย

1.7 ทักษคติ (attitudes) หมายถึง ความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ในการ
 ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นไปในทิศทางที่สม่ำเสมอ หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อ
 สิ่งหนึ่งสิ่งใด ทักษคติเป็นพลังที่สำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการรับรู้และพฤติกรรม
 การบริโภคของนักท่องเที่ยวโดยพยามกลั่นกรองสิ่งที่ตนเองคิดว่าดีไม่ขัดแย้งกับทัศนคติ
 ที่มีอยู่ ทักษคติสามารถบิดเบือนข่าวสารข้อมูลที่เป็นความจริงได้ในลักษณะได้แย้ง

2. ปัจจัยภายนอก (interpersonal factors/external variables) ได้แก่

2.1 วัฒนธรรมและวัฒนธรรมย่อย (culture and subcultures) วัฒนธรรมเป็น
 เครื่องผูกพันคนในสังคมไว้ด้วยกัน แสดงออกมาในรูปความเชื่อ ค่านิยม ทักษคติ อุปนิสัย
 ประเพณี ขนบธรรมเนียม และพฤติกรรมของบุคคล วัฒนธรรมพื้นฐานเป็นสิ่งที่กำหนด
 พฤติกรรมการบริโภคของบุคคลเพราะวัฒนธรรมเป็นตัวหล่อหลอมลักษณะนิสัยและ
 ความคิดของคน

2.2 ชั้นของสังคม (social classes) เป็นการจัดลำดับบุคคลในสังคมออกเป็น
 กลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันจากระดับสูงไปต่ำ สิ่งที่น่ามาแบ่งชั้นสังคม คือ อาชีพ ฐานะ
 รายได้ ชาติกำเนิด สถานที่พำนัก ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และบุคลิกลักษณะของ
 บุคคล

2.3 กลุ่มอ้างอิง (reference groups) เป็นกลุ่มที่เข้าไปมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น
 ทักษคติ ความชอบ/ไม่ชอบ และค่านิยมของบุคคล กลุ่มอ้างอิงจะมีอิทธิพลต่อบุคคลมาก
 ในด้านการเลือกพฤติกรรมการดำเนินชีวิต เพราะจะให้แนวคิดซึ่งทำให้บุคคลคล้อยตาม
 เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มจึงทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคและมี
 อิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน

2.4 ผู้นำความคิดเห็น (opinion leaders) เป็นสมาชิกของกลุ่มที่มีอำนาจและความคิดเห็นของเขามักเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มักจะเป็นผู้รู้ช่องทางข้อมูลมากกว่าสมาชิกคนอื่น ๆ ผู้นำกลุ่มเหล่านี้กระตือรือร้นที่จะค้นหาข้อมูลพิเศษกว้างออกไปเรื่อย ๆ จนเป็นผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

2.5 ครอบครัว (the family) คือ กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกันทางกำเนิด โดยการแต่งงาน หรือโดยการรับอุปการะเข้ามาใช้ชีวิตในครอบครัวเดียวกัน ค่านิยมและทัศนคติของบุคคลจะได้รับมาจากครอบครัวมากที่สุด ลักษณะครอบครัวที่แตกต่างกันจะทำให้รูปแบบการดำรงชีวิตต่างกัน พฤติกรรมการบริโภคของครอบครัวจะแตกต่างกันตามลำดับขั้นวัฏจักรชีวิตครอบครัว (family life-cycle)

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ธนชัย พลอยสุภผล (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาท่องเที่ยวเมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาท่องเที่ยวเมืองพัทยาของชาวต่างชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน 350 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจ โดยมีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือแล้วจึงนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ เพื่อทำนายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ งบประมาณในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ความพึงพอใจและอุปสรรคในการใช้บริการ และตัวแปรตาม ได้แก่ การตัดสินใจกลับมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา สร้างสมการ Logit Model ด้วยวิธีการ Binary Logit ได้สมการดังนี้

$$Y_i = \alpha_i + \sum \beta_i Z_i + U_i$$

$$\begin{aligned}
Y_i = & -2.537682 + 0.872190Z_1 - 0.234845 Z_{21} - 0.655853 Z_{22} \\
& - 0.868064 Z_{23} - 0.270977 Z_{24} - 1.072703 Z_{25} + 0.00000205 Z_3 \\
& + 0.001952 Z_4 + 0.855885 Z_{51} + 0.162482 Z_{52} + 0.289807 Z_{53} \\
& + 0.123443 Z_{61} + 0.929972 Z_{62} + 0.429941Z_{63} + 0.298933 Z_{64} \\
& + 0.218134 Z_{65} + 0.031926 Z_{66} - 0.443540 Z_{71} - 0.270125 Z_{72} \\
& - 0.248011 Z_{73} - 0.201562 Z_{74} - 0.906700 Z_{75} - 0.049660 Z_{76} \\
& - 0.503323 Z_{77} - 32.17456 Z_{78}
\end{aligned}$$

ผลการศึกษาพบว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต้องการไปเที่ยวมากที่สุดในประเทศไทย คือ จังหวัดเชียงใหม่ รองลงมา คือ จังหวัดภูเก็ต เป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิง 225 คน เพศชาย 125 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 49.1) มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 68.8) มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 28.6) มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ร้อยละ 48.3) มีความถี่ในการท่องเที่ยวต่างประเทศ 1-5 ครั้งต่อปี (41.1%) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 205 คน มาเที่ยวประเทศไทยเป็นครั้งแรก และนักท่องเที่ยว 181 คน ตัดสินใจกลับมาเที่ยวพัทยาก่อนในครั้งต่อไป ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจท่องเที่ยวเมืองพัทยา 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (2) เป็นเมืองที่สะอาดและมีบรรยากาศที่ดี และ (3) คุณภาพของสินค้าและบริการดี ซึ่งปัจจัยที่มีส่วนในการตัดสินใจกลับมาเที่ยวเมืองพัทยามากที่สุด คือ ความพึงพอใจด้านการได้รับสินค้าและบริการที่ดี (Z_{62}) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.929972 ส่วนปัญหาที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ไม่มีการจัดเตรียมข้อมูลในการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ (2) เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีปณิธานในการให้บริการ และ (3) การลักขโมยหรือปล้นชิงทรัพย์ ปัญหาที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไม่กลับมาเที่ยวเมืองพัทยามากที่สุด คือ ปัญหาด้านการข่มขืนกระทำชำเรา (Z_{78}) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -32.1754

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาในการท่องเที่ยวเมืองพัทยามากนัก เพราะพัทยาคือเมืองท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีความรู้และความเข้าใจในการบริการ อีกทั้งการมาท่องเที่ยวที่เมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นการท่องเที่ยวกับกลุ่มทัวร์หรือ

ผู้นำทัวร์ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดท่องเที่ยวเมืองพัทยา ดังนั้น ปัญหาหรืออุปสรรค หรือการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเมืองพัทยาจึงอยู่ที่ทัวร์นั้น ๆ มากกว่า

ธนศักดิ์ บุตยาจารย์ (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่กำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจาก ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การศึกษาเฉพาะประเทศที่สำคัญ 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฮองกง และจีน โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน และวิเคราะห์ด้วย วิธีกำลังสองน้อยที่สุด ใช้ข้อมูลทศวรรษปฏิทินปีในช่วงปี พ.ศ. 2525-2544 แสดงความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

ประเทศมาเลเซีย ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{NTM} = & 2149793.5921 - 608.130\text{EXPM} + 1568.3175\text{YPCTM} \\
 & \quad \quad \quad (-3.6701)** \quad \quad (1.9765)* \\
 & - 54651.1749\text{YPEM} + 728.0145\text{BUDL} + 83350.7400\text{DMY1} \\
 & \quad \quad \quad (-28131)** \quad \quad (5.8905)*** \quad \quad (3.1232)*** \\
 & - 286438.4263\text{DMY2} + 76998.7476\text{DMY3} - 0.6792\text{AR}(1) \\
 & \quad \quad \quad (-4.8857)*** \quad \quad (3.7745)
 \end{aligned}$$

ประเทศสิงคโปร์ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{NTS} = & -766920.4495 + 0.4918\text{NTSL} + 142.9123\text{EXPS} \\
 & \quad \quad \quad 3.8679(***) \quad \quad (2.4932)** \\
 & + 359791.0845\text{CCPIS} - 0.163\text{YDS} + 4605.3362\text{YPES} \\
 & \quad \quad \quad (1.0560) \quad \quad (-0.5731) \quad \quad (2.5397)** \\
 & - 93.9645\text{YPCTS} - 19.0763\text{BUDL} - 17040.7571\text{DMY1} \\
 & \quad \quad \quad (-1.9149) \quad \quad (-0.7908) \quad \quad (-1.8096) \\
 & + 47138.1803\text{DMY2} + 10716.8530\text{DMY3} \\
 & \quad \quad \quad (2.0395) \quad \quad (1.0996)
 \end{aligned}$$

ประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{NTJ} = & 2553207.3755 + 0.7491\text{NTJL} - 206.1226\text{EXPJ} \\
 & (4.2059)^{***} \quad (-3.0722)^{***} \\
 & - 1721330.4048\text{CCPIJ} - 3476.0731\text{YPEJ} \\
 & (-3.2669)^{***} \quad (-3.3519)^{***} \\
 & + 115.2967\text{YPCTJ} - 81364.0941\text{DMY1} \\
 & (3.2458)^{***} \quad (-3.3089)^{***}
 \end{aligned}$$

ประเทศฮ่องกง ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{NTH} = & -302952.1452 + 0.6372\text{NTHL} - 1.3678\text{YDH} \\
 & (4.2305)^{***} \quad (-2.1981)^{**} \\
 & + 238.2105\text{YPCTH} + 127.0711\text{BuDL} + 54294.2122\text{DMY2} \\
 & (3.1269)^{***} \quad (2.8526)^{***} \quad (1.1.46)
 \end{aligned}$$

ประเทศจีน ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{NTC} = & 238938.0694 + 0.5996\text{NTCL} + 17.8676\text{YDC} + 33.8848\text{EXPC} \\
 & (3.4440)^{***} \quad (6.4494)^{***} \quad (3.2908)^{***} \\
 & + 146.8113\text{BUDL} - 739362.62143\text{DMY2} \\
 & (2.7556)^{***} \quad (-6.3667)^{***} \\
 & - 42064.9348\text{DMY3} - 1.4640\text{AR}(1) \\
 & (-3.1009)^{***} \quad (-4.5573)
 \end{aligned}$$

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่น

ฮ่องกง และจีน ในทิศทางเดียวกัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและญี่ปุ่น ในทิศทางตรงกันข้าม ยกเว้นประเทศสิงคโปร์และจีน อัตราส่วนเปรียบเทียบของดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของนักท่องเที่ยวดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศญี่ปุ่นในทิศทางตรงกันข้าม รายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นประเทศฮ่องกง สัดส่วนของรายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวเทียบกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อหัวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศสิงคโปร์ในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นประเทศมาเลเซียและญี่ปุ่น สัดส่วนของรายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวเทียบกับดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย ญี่ปุ่นและฮ่องกงในทิศทางเดียวกัน งบประมาณสนับสนุนการท่องเที่ยวในปีที่ผ่านมาของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย ฮ่องกง และจีน ในทิศทางเดียวกัน ตัวแปรหุ่นที่แสดงเหตุการณ์ไม่สงบหรือวิกฤตต่าง ๆ มีนัยสำคัญในการกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงมาใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการของประเทศไทย มีนัยสำคัญในการกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ฮ่องกง และจีน ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีนัยสำคัญในการกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนและมาเลเซีย

นาถฤดี มณีเนตร (2548) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติกลับมาเที่ยวที่เกาะสมุยซ้ำอีก เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่เกาะสมุยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 398 คน ใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะปลายเปิดและปลายปิด จำนวน 3 ตอน เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มตัวอย่างและหลายกลุ่มตัวอย่าง แบบ Parametric ด้วยสถิติ Independent Samples *t*-Test เมื่อมีการแจกแจงข้อมูลแบบปกติ วิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยสถิติ One-way ANOVA และ Non-Parametric

ด้วยสถิติ 2 Independent Samples เมื่อข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติ ทดสอบหาค่าเฉลี่ย ด้วยสถิติ K Independent Samples เพื่อหาค่าสถิติ Chi-Square หรือความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 67) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 27.6) มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 65.3) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 19.3) มีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ (ร้อยละ 32.2) มีรายได้เดือนละ 30,001-60,000 บาท (ร้อยละ 21.4) และส่วนใหญ่เป็นคนสัญชาติ อังกฤษ (ร้อยละ 32.9) ร้อยละ 83.79 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวเคย มาเกาะสมุยแล้ว ซึ่งส่วนใหญ่เคยมาแล้ว 2-3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง เพื่อมาท่องเที่ยว และมาคนเดียวมากที่สุด ส่วนใหญ่จะพักที่เกาะสมุย 1-7 วัน ปัจจัยด้าน ภายนอกที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจให้กลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีกในระดับมากที่สุด คือ ความพึงพอใจทัศนียภาพและจุดชมวิวของเกาะ ส่วนความพึงพอใจด้านอื่น ๆ ได้แก่ มิตรภาพ และการต้อนรับที่ได้รับจากชาวเกาะสมุย รองลงมา คือ ความรู้ที่ได้จากการเดินทางท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคที่นักท่องเที่ยวได้รับมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาความปลอดภัยบน ถนน การขายสินค้าบนชายหาดทำให้ชายหาดเกิดความสกปรกมาก และสิ่งที่นักท่องเที่ยว ต้องการให้มีการพัฒนา ได้แก่ ควรมีการซ่อมถนนสายสำคัญและสร้างถนนเพิ่มเพื่อลด ปัญหาการจราจร อายุของวีซ่าสั้นเกินไปควรขยายได้มากกว่า 3 เดือน การต่ออายุวีซ่า ควรทำได้ง่ายกว่านี้ไม่ต้องเดินทางออกนอกประเทศไทย เพื่อกลับไปต่อวีซ่า ควรถึงขยะ บริเวณชายหาดได้ทั่วถึงและเพียงพอ ควรรักษาความงามตามธรรมชาติบนเกาะสมุยไว้ ไม่ให้กลายเป็นป่าคอนกรีต ไม่ควรพัฒนามากเกินไป และไม่ควรรสร้างสนามบินเพิ่ม ควรมีป้ายภาษาอังกฤษให้มากกว่านี้ ควรมีรถ Taxi Meter

พรทิพย์ อีสริยานนท์ (2547) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่ เดินทางมาประเทศไทย กรณีศึกษานักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและประเทศญี่ปุ่น ตลอดจนพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและญี่ปุ่นที่จะเดินทางมา ประเทศไทยในอนาคต การวิเคราะห์ใช้สมการถดถอยพหุคูณ (multiple regression model) ในรูปลอการิทึมและประมาณค่าโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) ใช้ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2531-2546 แสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

ประเทศมาเลเซีย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{LnVMAL} = & 0.04855 + 0.86907\text{LnY} - 2.72463\text{LnRPI} - 0.044147\text{LnCS} \\ & (5.22372)^{***} \quad (-2.85185)^{**} \quad (-2.47855)^{**} \\ & + 0.47631\text{LnEXR} + 0.63949\text{LnV}(-1) \\ & (1.11007) \quad (3.10768)^{**} \end{aligned}$$

ประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{LnVJAP} = & -7.17190 + 0.67534\text{LnY} + 0.50373\text{LnEXR} \\ & (-0.79984) \quad (1.03271) \quad (1.7160)^* \\ & + 0.53456\text{LnV}(-1) + 0.22179\text{LnR} \\ & (3.52889)^{***} \quad (2.58541)^{**} \end{aligned}$$

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยของประเทศไทย ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยว ดัชนีราคาผู้บริโภค โดยเปรียบเทียบ และต้นทุนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัว มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวประเทศมาเลเซียที่เดินทางมาประเทศไทย สำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยว ส่วนต้นทุนการเดินทางมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนนักท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่นที่เดินทางมาประเทศไทย ผลการทดสอบอำนาจพยากรณ์ของรูปแบบสมการที่เหมาะสม พบว่า ค่าพยากรณ์สามารถนำไปใช้ได้ดี ส่วนผลของการพยากรณ์ในปี พ.ศ. 2547-2551 จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและประเทศญี่ปุ่นที่คาดว่าจะเดินทางมาประเทศไทย จะขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง

พจนทรัพย์ พนมอุปถัมภ์ (2545) ศึกษาเรื่อง อุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยใน จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด ระยอง และศึกษาสภาพทั่วไปของนักท่องเที่ยว รวมทั้งปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ หรือจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดระยอง ซึ่งได้แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก ทำการศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวคนไทยที่เดินทางมา ท่องเที่ยวจังหวัดระยอง โดยอาศัยข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2533-2544 ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวจะมีอายุระหว่าง 15-34 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ประกอบอาชีพเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างบริษัท เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากกรุงเทพฯ มากที่สุด โดยจะขับรถยนต์ส่วนตัว มาเอง และมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน นิยมพักตาม โรงแรมหรือรีสอร์ท หรือเกสต์เฮาส์ ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวประมาณ 1-2 วัน ซึ่งสาเหตุที่มาท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม มีทั้งภูเขา ทะเล น้ำตก ทั้งยังมีค่าใช้จ่ายในการ ท่องเที่ยวไม่มากนัก

ส่วนที่สองวิเคราะห์ถึงปัจจัยในการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยว ใช้ข้อมูลอนุกรม เวลารายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533-2544 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้แบบจำลองใน สมการถดถอยพหุ (multiple regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) ในรูปแบบของสมการ Double-Log Model แสดงความสัมพันธ์ ได้ดังนี้

$$\ln T = -2.247066 + 0.766751 \ln T_{t-1} + 0.876891 \ln INC - 0.009379 \ln EXP/Y$$

(3.103058)*** (2.814979)** (-0.023173)

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยในปีที่ผ่านมา (T_{t-1}) และรายได้ ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยว (INC) มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทย ทั้งหมดที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดระยอง (T) ในทิศทางเดียวกัน โดยมีนัยสำคัญทาง สถิติ และในส่วนของสัดส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัวมีความ สัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยทั้งหมดในทิศทางตรงข้าม โดยไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวของจังหวัดระยองต่อไป

สุมนา วงศ์ภาค่า (2545) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร โดยการออกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์ (chi-square technique) กับความเป็นอิสระในการจัดจำแนก (test of independence) ทำการวิเคราะห์โดยการนำปัจจัยทั้งทางด้านลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มาคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ร่วมกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ณ ระดับนัยสำคัญ 95

ผลการศึกษาด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคยุโรป มีสัญชาติเป็นชาวสหราชอาณาจักร เพศชาย อายุ 25-34 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด มีอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ รายได้ต่ำกว่า 20,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก โดยได้รับข้อมูลจากญาติหรือเพื่อน เป็นการจัดการเดินทางด้วยตนเอง และเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยเครื่องบิน เป็นการเดินทางตามลำพังในอัตราส่วนที่เท่ากับการเดินทางร่วมกับเพื่อน วัตถุประสงค์หลักเป็นการเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด พำนักในเกสต์เฮาส์ ยานพาหนะที่ใช้ในการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง คาดว่าจะท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร 1-7 วัน และจ่ายเงินต่ำกว่า 20,000 บาท สิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครมากที่สุด คือ สถานที่ท่องเที่ยว รองลงมา ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่น และต้นทุนการท่องเที่ยวตามลำดับ นักท่องเที่ยวมีทัศนคติด้านต้นทุนการเดินทางทุกประเภทมีราคาถูกและสมเหตุสมผล สิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุด คือ ภาวะมลพิษ รองลงมา ได้แก่ การจราจร และความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ตามลำดับ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอีกครั้ง

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครด้วยสถิติไคสแควร์ โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคของนักท่องเที่ยว กับปัจจัยด้านต่าง ๆ ณ ระดับนัยสำคัญ 95 พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ รายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี และระดับการศึกษา ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งข้อมูลก่อนการเดินทางเข้ากรุงเทพมหานคร จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนักในกรุงเทพมหานคร ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่ายในกรุงเทพมหานคร การท่องเที่ยวซ้ำ วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง รูปแบบการเดินทาง และผู้ร่วมเดินทาง ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว สิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การซื้อสินค้าและของที่ระลึก ประชาชนท้องถิ่น ต้นทุนการท่องเที่ยว การเยี่ยมญาติหรือเพื่อน และสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็นพิเศษ ต้นทุนการท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการคมนาคม อาหารและเครื่องดื่ม การซื้อสินค้า และของที่ระลึก การสื่อสาร และค่าที่พัก สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุง ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร ต้นทุนการเดินทาง การบริการข้อมูลการท่องเที่ยว ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และประชาชนท้องถิ่น

บทที่ 3

การท่องเที่ยวเกาะสมุย

สภาพทั่วไปของเกาะสมุย

ข้อมูลเกี่ยวกับเกาะสมุยของสุขสวัสดิ์ ลีรุ่งเรือง (2547, หน้า 38-41) ระบุว่า เกาะสมุยเป็นเกาะที่สำคัญที่สุดและมีคนอาศัยอยู่มากที่สุดในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเกาะที่มีพื้นที่มากเป็นอันดับ 3 ของประเทศไทย รองจากเกาะภูเก็ต และเกาะช้าง เกาะสมุยอยู่ห่างจากชายฝั่งสุราษฎร์ธานีประมาณ 84 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 750 กิโลเมตร มีหมู่เกาะใกล้เคียงถึง 59 เกาะที่อยู่ในอำเภอเกาะสมุย และอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงามเป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ อย่างหาดเฉวงและหาดละไมของเกาะสมุยซึ่งมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะรู้จักเกาะสมุยมากกว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เกาะสมุยเป็นที่รู้จักกันในนามเกาะมะพร้าว เพราะเป็นแหล่งเพาะปลูกมะพร้าวพันธุ์ดีส่งไปขายกรุงเทพฯ เป็นจำนวนมากถึงเดือนละ 2 ล้านลูก นักท่องเที่ยวเริ่มรู้จักเกาะสมุยในยุคที่เกาะสมุยยังคงเต็มไปด้วยสวนมะพร้าวและหาดทรายที่สวยงามเงียบสงบ ก่อนที่จะเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้นเรื่อย ๆ จนปัจจุบันเกาะสมุยกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คึกคัก มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศไปเยือนประมาณ 8 แสนคนต่อปี มีความเจริญอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะหาดยอดนิยมอย่างหาดเฉวงและหาดละไมซึ่งเติบโตไปในทิศทางเดียวกับหาดพัทยาของจังหวัดชลบุรีและหาดป่าตองของจังหวัดภูเก็ต แต่ก็ยังมีหาดทรายอีกหลายหาดซึ่งยังคงเงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อน ปัจจุบันเกาะสมุยมีถนนรอบเกาะเส้นทางหลวงหมายเลข 4169 ยาว 57 กิโลเมตร ชื่อถนนทิวราษฎร์ภักดี เป็นทางลาดยางอย่างดีตลอดสาย บนเกาะมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ไม่ว่าจะเป็นร้านอาหารนานาชาติ สนามบิน โรงแรมและบังกะโลหลายระดับราคา ทั้งที่ราคาถูกมาก และห้องแบบหรูหราราคาแพง นอกจากหาดทรายแล้วยังมีวัด พิพิธภัณฑ์ สวนผีเสื้อ และน้ำตก

หลายแห่ง รวมถึงการแสดงต่าง ๆ เช่น ฟาร์มงู ฟาร์มจระเข้ ศูนย์ฝึกลิง และบ้านควายไทย เป็นต้น จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ บรรพบุรุษชาวเกาะสมุยบางส่วนอพยพมาจากเกาะไหหลำ ประเทศจีน และมาจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร และยังมีชาวมุสลิมมาจากปัตตานี ชาวบ้านส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำสวนมะพร้าว นอกจากนี้ยังมีสวนทุเรียน กล้วย และยางพารา อาชีพรองลงมา คือ ประมงและเลี้ยงสัตว์

ประวัติศาสตร์ของเกาะสมุย

ข้อมูลประวัติศาสตร์เกาะสมุยจากข้อเขียนของวราภรณ์ พลอยบริสุทธิ์ (2535, หน้า 39) และแพรวพลอย (2544, หน้า 25-27) พบว่า ไม่มีหลักฐานยืนยันอย่างชัดเจนว่ามีคนอาศัยอยู่บนเกาะสมุยตั้งแต่เมื่อใด หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุดของสมุย และเกาะใกล้เคียง คือ กลองมโหระทึกสัมริด ที่พบที่วัดตลิ่งพังหรือวัดคีรีวงการาม เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2520 เป็นกลองขนาดใหญ่สร้างขึ้นในยุคโลหะมีลวดลายสวยงาม มีอายุระหว่าง 1,500-2,000 ปี สมัยวัฒนธรรมคองซอง สันนิษฐานว่าใช้ตีเป็นสัญญาณรวมพลเตือนภัยหรือประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ อีกทั้งยังเคยมีผู้พบขวานฟ้าซึ่งมีลักษณะเป็นหินใช้เป็นอาวุธสำหรับล่าสัตว์จึงน่าจะสันนิษฐานได้ว่าเกาะสมุยเป็นดินแดนที่เคยมีผู้คนเข้ามาอยู่อาศัยเป็นเวลานานนับพันปีมาแล้ว

ในสมัยราชวงศ์ฮั่น ประมาณปี พ.ศ. 337-534 ชาวจีนเดินทางไปค้าขายกับอาณาจักรโรมัน สินค้าออกจากจีนในช่วงเวลานั้น คือ เครื่องเทศ สีย้อมผ้า เครื่องปั้นดินเผา นำไปแลกเปลี่ยนกับเงินและทองคำที่อาณาจักรโรมันและเดินทางกลับทางทะเลแดง ผ่านช่องแคบมะละกา อ่าวไทย พุนั้น และไซ่ง่อน ชาวจีนได้เรียกเกาะสมุยและหมู่เกาะใกล้เคียง (เกาะสมุย เกาะแตน เกาะพะงัน เกาะเต่า และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง ในปัจจุบัน) ว่า หมู่เกาะอ่างทอง ในเวลานั้นหมู่เกาะอ่างทองเป็นจุดที่เสี่ยงต่อการถูกปล้น เพราะเป็นแหล่งซ่อนสมของพวกโจรที่เรียกว่า สลัดทะเลหลวง ที่ร่อนปล้นเรือสินค้าที่บรรทุกทองกลับประเทศจีน

ชื่อ “เกาะสมุย” นี้มีปรากฏใช้กันมาตั้งแต่ยุคที่อาณาจักรศรีวิชัยเรืองอำนาจ คำว่า “สมุย” มาจากภาษาใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด มีการสันนิษฐานในหลายทาง เช่น คาดว่า

อาจมาจากคำว่า “เซ่าบ่วย” ซึ่งเป็นภาษาจีนไหหลำ แปลว่า ด่านแรก เพราะชาวจีนไหหลำ นิยมใช้เกาะสมุยเป็นจุดแวะพักสินค้าระหว่างเดินทาง ไปอินเดีย ดังจะเห็นได้ว่ามีชาวจีน-ไหหลำตั้งรกรากอยู่บนเกาะสมุยเลี้ยงชีพด้วยการทำประมงและปลูกมะพร้าวขาย เป็นบรรพบุรุษของชาวเกาะในปัจจุบัน บางกระแสบอกว่า สมุย มาจากภาษามลายู แต่ไม่ทราบความหมาย บ้างบอกว่ามาจากภาษาทมิฬแถบอินเดียตอนใต้ คือ คำว่า “สมอย” แปลว่า เกาะแห่งคลื่นลม บ้างว่าเป็นภาษาของพวกโจระซึ่งเป็นชนกลุ่มหนึ่งในสมัยอาณาจักรศรี-วิชัย บ้างว่าสมุยเป็นชื่อของต้นไม้เนื้ออ่อนที่มีอยู่มากทางภาคใต้มีสองชนิด คือ ต้นหมุยขม และหมุยหอม (วารสารณ์ พลอยบริสุทธิ์, 2535, หน้า 39)

ข้อมูลเกี่ยวกับเกาะสมุยของสุขสวัสดิ์ ลิมรุ่งเรือง (2547, หน้า 42-44) กล่าวว่า ในสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เกาะสมุยอยู่ภายใต้การปกครองของเมือง นครศรีธรรมราช มีราษฎรไทยตั้งบ้านเรือนอยู่ประมาณ 400 หลัง 1,000 คน และราษฎรจีน ประมาณ 100 หลัง 600 คน รวมทั้งคนที่สัญจรไปมาประมาณ 2,000 คน ตั้งศาลากลางอยู่ที่ บ้านคอนแดง ตำบลหน้าเมือง อยู่ใกล้ทะเลทางด้านใต้ของเกาะ ส่วนเกาะพะงันอยู่ภายใต้ การปกครองของเมืองไชยา ต่อมาชาวเกาะสมุยได้ร้องเรียนว่าถูกเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช กดขี่ข่มเหงเป็นอย่างมาก สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ได้นำความขึ้นกราบทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์จึงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเกาะสมุยมาขึ้นกับเมืองไชยา ในปี พ.ศ. 2427 ต่อมาในปี พ.ศ. 2440 เกาะสมุย ได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอเกาะสมุย มีการตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ. 116 ส่วนเกาะพะงันถูกยุบเป็นตำบลสองตำบล คือ ตำบลเกาะพะงัน และตำบลบ้านใต้ ซึ่งขึ้นตรงกับเกาะสมุย มีหลวงพิพิธอักษรเป็นนายอำเภอคนแรกและได้พิจารณาว่าที่ตั้ง เมืองเดิมไม่เหมาะสม เนื่องจากเป็นที่ลุ่มบริเวณอ่าวมีปะการังทอดยาวขวางปากอ่าว ลำบากแก่การจอดเรือและหลบคลื่นลม ในปี พ.ศ. 2449 จึงย้ายเมืองมาตั้งที่อ่าวหน้าทอน ตำบลหน้าทอน ซึ่งมีประชากรหนาแน่น มีอ่าวจอดเรือกว้างขวางเหมาะแก่การจอดเรือ หลบคลื่นลมแม้จะมีแนวปะการังแต่ไม่ได้ปิดปากอ่าว เรือสามารถเข้าถึงฝั่งได้สะดวก ซึ่งเป็นที่ว่าการอำเภอเกาะสมุยในปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2498 ได้ประกาศให้หมู่ที่ 3 ตำบล อ่างทอง เป็นสุขาภิบาลเกาะสมุยและประกาศเป็นเขตสุขาภิบาลทั้งอำเภอเมื่อปี พ.ศ. 2507 จนกระทั่งวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2513 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทยจึงยกฐานะเกาะ-

พะงันเป็นกิ่งอำเภอเกาะพะงัน และยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเกาะพะงัน เมื่อวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2520 ปัจจุบันเป็นอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุดในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สภาพภูมิศาสตร์

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์เกาะสมุยของสุขสวัสดิ์ ลิมรุ่งเรือง (2547, หน้า 41-42) พบว่า เกาะสมุยและเกาะใกล้เคียงเป็นส่วนเหนือสุดของเทือกเขานครศรีธรรมราช ซึ่งทอดตัวยาวมาจากจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแนวเขาได้นำซึ่งไหลลงน้ำทะเลกลายเป็นเกาะต่าง ๆ 59 เกาะ มีคนอาศัยอยู่ 5 เกาะ ได้แก่ (1) เกาะสมุย (2) เกาะพะลวย (3) เกาะแตน (4) เกาะพะงัน และ (5) เกาะเต่า พื้นที่ตอนกลางของเกาะต่าง ๆ โดยมากจะเป็นภูเขาสูง และพื้นที่ลาดชัน ส่วนรอบ ๆ เกาะเป็นที่ราบและหาดทรายชายทะเล พื้นที่ส่วนใหญ่จะปกคลุมด้วยป่าไม้ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารใช้สำหรับอุปโภคบริโภคภายในเกาะ ลำธารบางสายยังไหลผ่านผาสูงกลายเป็นน้ำตกสวยงาม เช่น น้ำตกหน้าเมือง น้ำตกธารเสด็จ น้ำตกแพง เป็นต้น ส่วนบนเขาต่าง ๆ หลายแห่งเป็นจุดชมวิวมองเห็นทิวทัศน์ของเกาะในมุมสูงล้อมรอบด้วยน้ำทะเลอย่างสวยงาม ทรัพยากรธรรมชาติของเกาะสมุยส่วนใหญ่จะเป็นแร่ธาตุต่าง ๆ เช่น ดินบุก วุลแฟรม ซึ่งมีอยู่ทั่วไปบนเกาะสมุย

เกาะสมุยเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่และมีคนอาศัยอยู่มากที่สุด รองลงมา คือ เกาะพะงัน เกาะเต่า ตามลำดับ ประชากรส่วนใหญ่จะตั้งรกรากอยู่บริเวณที่ราบเพื่อทำการเพาะปลูก ส่วนที่อยู่ชายทะเลจะทำประมงและมีรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวเป็นอาชีพเสริม เกาะสมุยมีชายหาดที่สวยงามที่สุดและยาวที่สุดอยู่ทางตะวันออกของเกาะ คือ หาดเฉวง และหาดละไม ส่วนหาดทางด้านใต้ของเกาะตั้งแต่หาดตลิ่งงามถึงหาดหัวถนน เต็มไปด้วยหินและซากปะการัง เล่นน้ำไม่สะดวกแต่ก็เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อน

อาณาเขต

ข้อมูลเกี่ยวกับอาณาเขตเกาะสมุยของสุขสวัสดิ์ ลิมรุ่งเรือง (2547, หน้า 39) พบว่า อำเภอเกาะสมุยเป็นอำเภอหนึ่งใน 14 อำเภอของจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่เกาะสมุยตั้งอยู่ตอนกลางของอ่าวไทย นอกชายฝั่งทะเล ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 750 กิโลเมตร และอำเภอเกาะสมุย มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 314 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมี

อาณาเขต ดังนี้

1. ทิศเหนือ ติดกับทะเล อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ทิศใต้ ติดกับทะเล อำเภอนนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ทิศตะวันออก ติดกับทะเลอ่าวไทย
4. ทิศตะวันตก ติดกับทะเล อำเภอไชยา อำเภอท่าชนะ
5. อำเภอเมือง อำเภอดอนสัก และอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สภาพภูมิอากาศ

ข้อมูลจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2538, หน้า 2-4) พบว่า เกาะสมุยและเกาะใกล้เคียงมีอากาศอบอุ่นสบายตลอดทั้งปี ภูมิอากาศโดยทั่วไปเป็นอากาศแบบฝนมรสุมเขตร้อน มีฝนตกตลอดเกือบทั้งปี เนื่องจากเป็นเกาะอยู่กลางทะเลซึ่งรับอิทธิพลมรสุมถึง 8 เดือนต่อปี สภาพภูมิอากาศของเกาะสมุยในแต่ละเดือน อุณหภูมิเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 37 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 21 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 27.8 องศาเซลเซียส มีสองฤดู คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน ฤดูฝน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนมกราคม เป็นช่วงลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดมาจากทะเลอันดามัน และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดมาจากทะเลจีน ทำให้ฝนตกมาก

ฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน เป็นช่วงปลายลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศจะคลายความชุ่มชื้น ฝนตกน้อยลง อุณหภูมิสูงขึ้น แต่คลื่นลมสงบ น้ำทะเลใส อากาศปลอดโปร่ง เป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว

การปกครอง

ข้อมูลการปกครองเกาะสมุยของกวี รั้งสวารักษ์ (2546, หน้า 13) พบว่า ในอดีตพื้นที่เกาะสมุยและเกาะ โดยรอบอยู่ในพื้นที่การปกครองของอำเภอเกาะสมุย ครอบคลุมพื้นที่สองอำเภอของจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ อำเภอเกาะสมุยมี 53 เกาะ และอำเภอเกาะพะงันมี 6 เกาะ ก่อนจะแยกเกาะพะงันและเกาะเต่าเป็นกิ่งอำเภอพะงัน เมื่อปี พ.ศ. 2513 ปัจจุบันการแบ่งเขตการปกครองของเกาะสมุยประกอบไปด้วย 7 ตำบล 39 หมู่บ้าน ได้แก่

- (1) ตำบลอ่างทอง (2) ตำบลแม่่น้ำ (3) ตำบลหน้าเมือง (4) ตำบลคลังงาม (5) ตำบลลิปะน้อย
(6) ตำบลบ่อผุด และ (7) ตำบลมะเร็ด

คำขวัญของอำเภอเกาะสมุย คือ ประการังงาม น้ำทะเลใส หาดทรายขาว มะพร้าวเยอะ

ลักษณะทางประชากร

ข้อมูลลักษณะทางประชากรบนเกาะสมุยของกี ริงสวารักษ์ (2546, หน้า 371-376) พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ในเกาะสมุยนับถือศาสนาพุทธ ที่อยู่อาศัยกระจุกตัวหนาแน่น ในตำบลที่เป็นศูนย์รวมบริการหลักของธุรกิจท่องเที่ยวและตำบลที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม ได้แก่ ตำบลอ่างทอง ตำบลมะเร็ด ตำบลบ่อผุด และตำบลแม่่น้ำ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมควบคู่ไปกับอาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว ชาวเกาะสมุยและเกาะอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงล้วนแล้วแต่มีความผูกพันกับมะพร้าวมานาน เนื่องจากในอดีตชาวเกาะสมุยมีรายได้หลักจากการทำสวนมะพร้าว กล่าวได้ว่าทุกที่ที่มีชาวบ้านเข้าไปอาศัยอยู่จะมีสวนมะพร้าวอยู่ด้วยจนสมุย กลายเป็นแหล่งผลิตมะพร้าวที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของไทย นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเที่ยวในเกาะสมุยยุคแรก ๆ ต่างประทับใจกับทิวมะพร้าวที่ขึ้นอยู่อย่างแน่นขนัดทอดตัวยาวขนานไปกับชายหาดที่สวยงาม และน้ำทะเลใส เมื่อเดินลึกเข้าไปในสวนมะพร้าวจะเห็นภาพชีวิตอันเรียบง่ายของชาวเกาะจึงพากันขนานนามเกาะสมุยว่า เกาะมะพร้าว เมื่อเวลาผ่านไปนักท่องเที่ยวเริ่มเดินทางไปเที่ยวเกาะสมุยมากขึ้นเรื่อย ๆ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ทั้งท่าเรือเฟอร์รี่ ที่นักท่องเที่ยวสามารถนำรถเข้ามาขับเที่ยวบนเกาะได้ มีสนามบินซึ่งมีเที่ยวบินจากกรุงเทพฯ-สมุย โดยตรง ชายหาดขุดนิยมอย่างหาดเฉวงและหาดละไมจึงเปลี่ยนจากสวนมะพร้าวเป็นรีสอร์ท ชาวสวนขายที่ดินติดหาดให้แก่ักพัฒนาที่ดินซึ่งซื้อที่ทำโรงแรมหรือรีสอร์ทเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการความสะดวกสบายมากขึ้น ปัจจุบันประชากรบนเกาะสมุยกว่าห้าหมื่นคน ประกอบอาชีพหลากหลาย เช่น ทำสวนมะพร้าว ทำการเกษตร ทำสวนผลไม้ การประมง ทำเหมืองแร่ ค้าขาย ตลอดจนอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ แต่อย่างไรก็ตามมะพร้าวยังเป็นพืชหลักของเกาะสมุยและเกาะในบริเวณใกล้เคียง มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวคิดเป็นร้อยละ 90 ของพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด

การสื่อสารในสังคมชาวเกาะสมุยท้องถิ่นใช้ภาษาได้สำเนียงเกาะสมุย มีลักษณะการตัดพยางค์ให้น้อยลง ซึ่งนับเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งในกลุ่มภาษาไทยถิ่นใต้ที่มีวิวัฒนาการมาจากภาษาสุโขทัยตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 13 แล้ววิวัฒนาการเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนครศรีธรรมราช และกลุ่มตากใบ กลุ่มนครศรีธรรมราชแยกเป็น 2 สาย ได้แก่ สายไชยา และสายนครศรีธรรมราช สายไชยาแบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ (1) ภาษาชุมพร (2) ภาษาเกาะสมุย และ (3) ภาษาไชยา

อุทยานการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยวของเกาะสมุย จำแนกเป็น 3 ประเภท ตามการแบ่งประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ดังนี้ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 55-60)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ถึงแม้เกาะสมุยและเกาะใกล้เคียงจะไม่มีเทศกาลงานบุญประเพณีที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ แต่งานประเพณีที่ชาวเกาะสมุยและเกาะใกล้เคียงถือปฏิบัติกันในปัจจุบันล้วนสะท้อนวิถีชีวิตชนบทภาคใต้ได้เป็นอย่างดี ได้แก่

1. หอวัฒนธรรมบ้านละไม เป็นอาคารไม้สองชั้นอยู่ในวัดละไมซึ่งเป็นวัดเก่าแก่อายุเกือบ 200 ปี เริ่มเปิดให้ชมตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2529 ภายในหอวัฒนธรรมจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านที่ชาวสมุยเคยใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ตะเกียง ถ้วยชามเครื่องเคลือบ เครื่องมือตัดสัตว์ ลอบดักปลา กรงต่อนก เครื่องดนตรี อุปกรณ์ทำสวนมะพร้าว เครื่องมือที่ใช้ทำนา ภาชนะที่เก็บได้จากเรืออับปาง กระดานชนวน ไห ชาม สมุดข่อยซึ่งเป็นวรรณกรรมลายลักษณ์ประเภทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับตำราสำคัญ ตำรายาพื้นบ้าน นิทานประโลมโลก และ กลองมโหระทึกสำริด เป็นต้น

2. บ้านควายไทยสมุย ตั้งอยู่เลขที่ 20 หมู่ 1 ตำบลหน้าเมือง บนเนื้อที่ 35 ไร่ เป็นพิพิธภัณฑ์ชาวนาที่จัดแสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การดำรงชีวิตตลอดจนเครื่องมือทำมา

หากินและเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชาวนาไทย เช่น เครื่องสีข้าว เกวียน เครื่องทอผ้า กระดิ่งฝัดข้าว เครื่องคักสัตว์ เป็นต้น แสดงการทำนาปลูกข้าว การดำนา การเก็บเกี่ยว การตำข้าวโดยใช้ครก การใช้ควายในการไถนา การละเล่นของชาวนาในช่วงหลังเสร็จสิ้นการทำนา นอกจากนี้ยังมีเครื่องดนตรีของภาคอีสาน เช่น แคน พิณ เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งมีการแสดงกลางแจ้งในทุ่งนาที่มีภูเขาล้อมรอบ เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของชาวนา เช่น การทำนา การขี่ควาย การสาธิตการฝึกควาย ความผูกพันระหว่างคนกับควาย เป็นต้น และยังจำลองให้เห็นและสัมผัสบรรยากาศแบบไทยที่มีการนั่งเกวียนหรือนั่งบนหลังควาย เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ทดลองนั่งเกวียน ขี่ควาย พร้อมมีชุดชาวนาให้นักท่องเที่ยวใส่ถ่ายรูป

3. ศูนย์ลึงสมุย ตั้งอยู่บริเวณทางเข้าหมู่บ้านเขาพระ หมู่ 1 ตำบลบ่อผุด มีการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยและแสดงการฝึกลิง จุดเด่นของการแสดงอยู่ที่ความน่ารัก ชุกชุน และความฉลาดแสนรู้ของลิงและสุนัข การแสดงแบ่งเป็นสามช่วง เริ่มต้นด้วยการรำมโนราห์หรือรำบิกโรงซึ่งมีการทรงตัวและคัตตัวที่เยี่ยมยอดแล้วจบลงด้วยการล่ากินรีของนายพราน ต่อด้วยการแสดงของลิงและสุนัข เช่น ลิงเก็บมะพร้าว ลิงกระโดดลอดบ่วง ซึ่งปูกมิดไว้โดยรอบ ลิงตัวตลก ลิงชู้ตบาสแข่งกัน ลิงแต่งตัวเป็นแม่ค้าเดินขายยาหม่อง สุนัขดมกลิ่นหาสิ่งของ สุนัขกระโดดลอดบ่วงไฟ สุนัขเดินรำ เป็นต้น

4. งานกลางสาตของดีเมืองสมุย ทางสาตเป็นผลไม้ขึ้นชื่อของเกาะสมุยเพราะมีรสหวานคล้ายลองกองและมียางน้อย เทศบาลตำบลสมุยจึงจัดงานกลางสาตของดีเมืองสมุยขึ้นเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวของเกาะสมุย งานจะจัดประมาณเดือนกันยายนของทุกปี บริเวณหอประชุมกาญจนาภิเษก ตลาดหน้าทอน เกาะสมุย ภายในงานมีขบวนรถจากตำบลต่าง ๆ ที่ตกแต่งด้วยสาตอย่างสวยงาม นอกจากนี้ยังมีซุ้มอาหารพื้นบ้านที่จัดขึ้น โดยกลุ่มแม่บ้านบนเกาะสมุยให้นักท่องเที่ยวได้ชิมอาหารพื้นบ้านและที่ขาดไม่ได้คือซุ้มจำหน่ายสาตที่มีสาตให้เลือกซื้อได้ตามความพอใจ

5. ประเพณีลากพระ เป็นงานบุญประเพณีที่จัดขึ้นทั่วไปในภาคใต้เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ถือเป็นงานที่แสดงถึงความกตัญญูของลูกหลานที่มีต่อบรรพบุรุษ เป็นงานเทศกาลรื่นเริงประจำปี จัดขึ้นในแรม 1 ค่ำ เดือน 11 หรือประมาณเดือนตุลาคมของทุกปีตรงกับวันออกพรรษา ในช่วงเช้าของวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ชาวบ้าน

จะเริ่มจัดพุ่มผ้าป่าที่หน้าบ้านของตน ในพุ่มผ้าป่ามีผ้าบังสุกุลหนึ่งผืนและปิ่นโตหนึ่งถาด พร้อมอาหารคาวหวาน นอกจากนี้ยังมีรักษาโรค สบง จีวร พระสงฆ์จะไปตามพุ่มผ้าป่า เพื่อรับพุ่มผ้าจากชาวบ้าน ชาวบ้านจะเรียกพิธีนี้ว่า พระมาชักผ้าป่า ส่วนช่วงเย็นชาวบ้านจะพากันไปที่วัดซึ่งมีการจัดมหรสพ เช่น หนังตะลุง มโนราห์ เป็นต้น เมื่อถึงวันรุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันออกพรรษาในวันนี้จะมีพิธีลากพระ โดยจะมีการอัญเชิญพระพุทธรูปจากวัดต่าง ๆ ในสมุยแห่ไปรอบ ๆ หมู่บ้านเพื่อให้ชาวบ้านได้นมัสการและถวายภัตตาหารตามทางที่พระผ่านไปหลังจากนั้นจึงแห่กลับวัด ในตอนบ่ายชาวบ้านและผู้เข้าร่วมงานจะได้สนุกสนานกับการละเล่นพื้นบ้าน พระพุทธรูปที่อัญเชิญมาจากวัดต่าง ๆ ได้นำไปประดิษฐานบนรถยนต์ซึ่งประดับตกแต่งด้วยดอกไม้อย่างสวยงามคล้ายเรือซึ่งแต่เดิมการลากพระจะทำทางน้ำเท่านั้น

6. ลอยเคราะห์ เป็นประเพณีดั้งเดิมของชาวเกาะสมุยและเกาะใกล้เคียงเพื่อลอยเคราะห์ทุกข์โศกให้พ้นไป และเป็นการทำทานแก้วิญญานในท้องทะเลอีกด้วย งานจะจัดขึ้นช่วงเดือนมิถุนายน ชาวบ้านจะประดิษฐ์เรือไม้เล็ก ๆ ในลำเรือมีเหรียญบาท กะปิ ข้าวสาร ฟินชิ้นเล็ก ๆ ผสมและเล็บของผู้ประดิษฐ์เรือแล้วนำไปลอยในทะเลถือเป็นการลอยโชคร้ายให้พ้นไปจากตัวเองทั้งยังเป็นการอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติมิตรผู้ล่วงลับไปแล้ว แต่ละสิ่งที่ใส่ไว้ในเรือไม้ล้วนมีความหมาย เช่น ผสมและเล็บหมายถึงการลอยเคราะห์โศกไปให้พ้นตัว ข้าวสาร กะปิ ฟิน และเหรียญใส่ไว้เพื่อทำทานให้แก่วิญญานผู้เสียชีวิตไปแล้ว

7. วันสารทเดือนสิบ ชาวบ้านในแต่ละถิ่นเรียกประเพณีนี้ต่างกันไป เช่น ประเพณีรับส่งตายาย รับเปรต-ส่งเปรต ชิงเปรต และวันสารทไทย เป็นต้น ประเพณีนี้จัดขึ้นเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว งานจัดขึ้นในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 10 ประมาณเดือนกันยายน ในวันรับตายายจะตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 10 ชาวบ้านจะจัดเตรียมสำหรับคาวหวาน ดอกไม้รูปเทียน ไปถวายพระที่วัด ส่วนวันส่งตายายตรงกับวันพระสุดท้ายของเดือน ตรงกับวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 เป็นวันที่คู่กับวันรับตายาย ชาวบ้านเชื่อว่าเมื่อมีการรับแล้วต้องมีการส่ง ชาวบ้านจะเตรียมขนมต่าง ๆ เช่น ขนมลา ขนมกรูป ยาหนม ยาสาด ขนมไข่ปลา ขนมบัว ขนมพองต้ม และผลไม้ต่าง ๆ เรียกรวมนกันว่า หนมตายาย ใส่ไว้ในกระเชอนำไปถวายพระที่วัด จากนั้นจะนำอาหารที่เหลือจากที่พระฉันไปวางไว้ตามที่

ต่าง ๆ ภายในวัด ได้แก่ ประตูดุสิต ริมกำแพง และโคนต้นไม้ โดยวัดบางแห่งจะสร้างยกพื้นไว้เรียกว่า หลาเปรต เพื่อให้ชาวบ้านนำของไปตั้งรวมกันเรียกว่าตั้งเปรต เพื่อให้ค้ายายหรือเปรตที่ไม่มีญาตินำอาหารนี้ไป หลังจากพระสงฆ์สวดทำพิธีเสร็จชาวบ้านจะเข้าไปแย่งของจากหลาเปรตกันอย่างสนุกสนานเรียกว่า ชิงเปรต จากนั้นช่วงค่ำตามวัดยังจัดให้มีการแสดงมหรสพพื้นบ้านซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนังตะลุงกับมโนราห์

8. สมุยฟาร์มจระเข้ เปิดแสดงทุกวัน เวลา 08.30-18.00 น. ภายในเลี้ยงจระเข้ไว้สามชนิด คือ (1) จระเข้ดำ (2) จระเข้ดำจืด และ (3) จระเข้พันธุ์โคแมน มีเจ้าหน้าที่บรรยายลักษณะและความน่าสนใจของจระเข้แต่ละชนิด นอกจากนี้ยังมีการแสดงรอบละ 30 นาที

9. จุดชมวิวลาดเกาะ ถ้ามายังจากสามแยกบ่อผุดใช้ทางหลวงหมายเลข 4169 ไปทางใต้ระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร จุดชมวิวยู่ทางซ้ายมือ เป็นจุดชมวิวที่สวยงามมองเห็นทะเลสีเขียวมรกต ทางขวามือเป็นถนนหินที่ทอดตัวไปจดทะเล ส่วนทางซ้ายมองเห็นได้ไกลถึงหาดเจ็ดย้อยและอ่าวเชิงมน มีทางเดินเหมือนระเบียงและมีบันไดให้เดินลงชมถนนหิน

10. สวนสัตว์น้ำใต้ทะเลเกาะสมุย เป็นสวนสัตว์ทะเลเอกชนแห่งแรกของประเทศไทย ภายในจัดแสดงสัตว์ทะเลนานาชนิด มีทั้งม้าน้ำ กุ้ง ปะการัง เต่า รวมถึงปลาชนิดต่าง ๆ เช่น ปลาฉลาม ปลาวัว ปลาการ์ตูน ปลาผีเสื้อ เป็นต้น โดยจัดแสดงไว้ในตู้กระจกและบ่อน้ำซึ่งเรียงรายอยู่สองข้างทางเดิน บริเวณทางออกมีเสื่อเบงกอลและเสื่อดาวให้ชม

11. สวนผีเสื้อสมุย มีพื้นที่ประมาณ 20 ไร่ ภายในสวนดอกไม้และสวนหินมีผีเสื้อที่เลี้ยงแบบธรรมชาติ มีห้องนิทรรศการแมลงซึ่งจัดแสดงตัวอ่อนของผีเสื้อและผีเสื้อสดที่พิมพ์โดยมีวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับชนิดพันธุ์ และวงจรชีวิตของผีเสื้อ ผีเสื้อมักจะมีชื่อตามชนิดของอาหารที่ตัวอ่อนของผีเสื้อกินหรือลักษณะเด่น เช่น ผีเสื้อกะทกรก กินใบกะทกรกเป็นอาหาร ผีเสื้อหนอนใบรัก กินใบรักเป็นอาหาร ผีเสื้อหางติ่ง กินใบของพืชจำพวกมะนาวเป็นอาหาร มีดั่งบริเวณด้านล่างของปีก เป็นต้น ใกล้กันมีบ้านผึ้งที่จัดทำขึ้นเป็นพิเศษโดยทำด้านหนึ่งเป็นกระจกใสเพื่อให้นักท่องเที่ยวให้ไฟฉายส่องดูสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผึ้ง ได้อย่างชัดเจน และมีร้านขายน้ำผึ้งให้ซื้อเป็นของฝากกลับบ้าน

12. ฟาร์มงูฟังกา จัดแสดงงูชนิดต่าง ๆ ที่พบบนเกาะสมุย โดยเลี้ยงไว้ในบ่อมีป้ายบอกชื่อและชนิดชัดเจน จุดเด่นของฟาร์มงูแห่งนี้อยู่ที่การแสดงระยะเวลา 1 ชั่วโมง ประกอบด้วยการชนไก่ มวยไทย โชว์งูชนิดต่าง ๆ เช่น งูแสงอาทิตย์ งูปล้องทอง งูเหลือม งูจงอาง เป็นต้น การแสดงคอนอมแมงป่องและตะขาบ แสดงงูทำตามคำสั่ง คนสู้กับงูเห่า งูพันพิช คนจับงู โดยจัดพื้นที่แสดงบนเวทีที่ล้อมรอบด้วยน้ำ นักท่องเที่ยวจึงไม่ต้องกังวลว่าจะถูกงูทำร้าย

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ ดังนี้

1. ศาลเจ้าไหหลำ อยู่บริเวณหน้าทอนซึ่งเป็นชุมชนที่เก่าแก่และใหญ่ที่สุดของเกาะสมุย ศาลเจ้าแห่งนี้เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไหหลำที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานบนเกาะเมื่อประมาณ 150 ปีก่อน และกลายเป็นบรรพบุรุษของชาวเกาะสมุยในปัจจุบัน ไม้และอิฐที่ใช้ก่อสร้างทั้งหมดขนใส่เรือสำเภามาจากไหหลำ ประเทศจีน แล้วนำมาประกอบเป็นศาลเจ้า โดยใช้การเข้าสลักแทนการใช้ตะปูจึงสามารถถอดประกอบขึ้นใหม่ได้ ภายในศาลเจ้ามีเกี้ยวไม้แกะสลักเป็นที่ประดิษฐานป้ายชื่อเทพเจ้าซึ่งจะมีการอัญเชิญไปแห่รอบเมืองในช่วงเทศกาล ในศาลเจ้ามีประวัติศาสตร์เจ้าที่ถอดความจารึกเก่ามีเนื้อความว่า “เราชนเผ่าฮั่นจากอำเภอเต็งจิว และอำเภอบันเซียวแห่งเกาะไหหลำ มณฑลกว๋างตุ้ง เดินเรือค้าขายแถวทะเลจีนใต้มานาน เห็นว่าเกาะสมุยมีลักษณะคล้ายบ้านเกิดและมีอากาศอบอุ่น จึงปักหลักตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนใหญ่ และสร้างศาลเจ้าขึ้นไว้เป็นที่พบปะในช่วงเทศกาล โดยประดิษฐานเทพเจ้ากวนอูไว้ในศาล”

2. อ่าวพระใหญ่เกาะฟาน เกาะฟานเป็นที่ประดิษฐานพระใหญ่หรือพระพุทธรูปโคดมอันเป็นที่เคารพศรัทธาของชาวเกาะสมุย เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยขนาดใหญ่ สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2515 หน้าตักกว้าง 5 วา 9 นิ้ว สูง 6 วา เดิมเกาะฟานมีน้ำทะเลล้อมรอบชาวบ้านได้สร้างถนนเป็นเขื่อนหินระยะ 200 เมตร เชื่อมเกาะฟานกับชายหาด บริเวณหน้าพระใหญ่มีร้านค้าขายของที่ระลึกประเภทผ้าบาติก งานหัตถกรรมจากกะลามะพร้าว และร้านอาหารบริการนักท่องเที่ยว ส่วนลานด้านหลังเป็นจุดชมวิว หากไปเที่ยวในช่วงเย็นจะให้เห็นแสงอาทิตย์ลับไปด้านหลังอ่าวอย่างสวยงาม

3. วัดพระธาตุศิลาสูง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสมุย 17 กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐานพระธาตุศิลาสูงอันเป็นที่เคารพสักการะของชาวเกาะสมุย เป็นเจดีย์สี่ทอ้งตั้งอยู่อยู่บน

ลานกว้างสร้างขึ้น โดยนายสีทอง ชาวบ้านตำบลมะเร็ต ต่อมาได้อัญเชิญพระบรมสารีริก-
ธาตุซึ่งได้รับมอบจากเจ้าคุณพระอรุณทศสิสุททธิพงษ์ แห่งวัดชีโตน อำเภอฝักไห้ จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา มาบรรจุในองค์พระธาตุเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2498 ทางวัดจะ
จัดงานนมัสการพระธาตุทุกวันที่ 24 เมษายนของทุกปี ซึ่งตรงกับวันที่พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ นมัสการพระธาตุศิลาสูง
เมื่อปี พ.ศ. 2505

4. พระพุทธรูปขนาดใหญ่ เป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ที่รอยซ้อนทับกันอยู่ ประดิษ-
ฐานอยู่ในวิหารบนยอดเขาเต่า มีบันไดปูนให้เดินขึ้นเขาไประยะทางค่อนข้างไกล รอบ
วิหารมีระเบียงมองเห็นที่ราบลุ่มท่ามกลางหุบเขาที่ชาวสมุยใช้ทำนาปลูกข้าว

5. วัดสำเร็จ (วัดมะเร็ต) เป็นวัดเก่าแก่สมัยอยุธยาภายในอุโบสถเป็นที่ประดิษฐาน
พระพุทธรูปศิลาปางมารวิชัยซึ่งนำมาจากประเทศพม่าเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยทำด้วยหยกขาว
ศิลปะพม่า อัญเชิญมาจากย่างกุ้งเมื่อประมาณ 100 ปีก่อน มีพุทธลักษณะงดงามประดิษฐาน
เป็นพระประธานภายในอุโบสถ ภายในวิหารของวัดยังมีพระพุทธรูปปางมารวิชัยจำนวน
หลายสิบองค์ ทั้งหมดสร้างขึ้นโดยนำหินปะการังมาบดแล้วปั้นเป็นพระพุทธรูปมีเพียง
องค์เดียวที่แกะสลักจากปะการังทั้งก้อน คือ พระพุทธรูปปางไสยาสน์ซึ่งบรรทมในท่า
ตะแคงซ้าย

6. วัดคุณาราม (วัดเขาโป๊ะ) อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 13 ใกล้น้ำตกหน้าเมือง ในอดีต
เป็นที่จำพรรษาของพระนักวิปัสสนาชื่อดัง คือ หลวงพ่อแดง ปิยะสีโล หรือพระครูสมถ-
กิตติคุณ หลังจากมรณภาพทางวัดได้เก็บรักษาสิริระของท่านไว้ในโลงแก้วในท่านั่งขัด-
สมาธิ ในแต่ละวันจะมีชาวไทยและชาวต่างประเทศแวะไปชมและนมัสการอย่างไม่ขาดสาย
บริเวณวัดมีชาวบ้านมาขายของฝาก เช่น ลองกอง ทุเรียนกวน ดอกไม้ประดิษฐ์จากสบู่
 เป็นต้น

7. วัดหน้าพระลาน อยู่บริเวณแหลมหน้าพระลาน ภายในวัดมีศาลาเสาไม้ซุงเป็น
ที่ประดิษฐานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นอนุสรณ์สถาน
ครั้งหนึ่งพระองค์เคยใช้บริเวณวัดหน้าพระลานเป็นที่ประทับขณะเสด็จประพาสเกาะสมุย
ในพระราชหัตถเลขาถึงกล่าวถึงวัดหน้าพระลานไว้อย่างน่าสนใจว่าชาวบ้านนับถือกันมาก
เนื่องจากบริเวณลานวัดจะ โลงเตียนอยู่เสมอไม่มีต้นไม้อื่นขึ้นเหมือนมีบุคคลลี้ลับมา

กวาดทิ้งไป ปุชนิยมสถานที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่อยู่ในบริเวณวัด คือ เจดีย์บรรจุอัฐิของ ขวัญพุดสอนซึ่งเป็นพระสงฆ์ซึ่งชาวเกาะสมุยเคารพบูชา

8. เจดีย์แหลมสอ เป็นเจดีย์ที่สวยงามประดิษฐานอยู่บนเขาเจดีย์ทางตอนใต้ของ เกาะอยู่ริมทะเลเขตติดต่อระหว่างตำบลคลังงาม-หน้าเมือง คูสูงเด่นเป็นสง่าอยู่ริมทะเล ลักษณะเป็นเจดีย์ศิลปะศรีวิชัยประดับด้วยกระเบื้องสีทองทั้งองค์ สร้างขึ้นโดยหลวงพ่อแดง ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้าน ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ชายหาดบริเวณ แหลมสอเต็มไปด้วยปะการังสีเขารูปปร่างต่าง ๆ ที่ถูกคลื่นซัดมาเกยฝั่งกลายเป็นหาดปะการัง คูแปลกตา

9. บ้านไม้โบราณ อยู่บริเวณถนนอ่างทอง มีบ้านไม้แบบสไตลิ่งจีนสองสามหลังมี ประตูไม้พยับประดับคิ้วไม้และลวดลายไม้ฉลุประดับตามช่องลมและช่วงต่อระหว่างเสา อย่างสวยงาม

ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ดังนี้

1. อ่าวบางมะขาม เป็นชายหาดแคบ ๆ ที่ลาดชันจะมีน้ำมากในช่วงเช้าหรือเย็น แล้วแต่เวลาข้างขึ้นข้างแรม มีที่พักเป็นบังกะโลเพียงแห่งเดียวอยู่ติดชายหาด มีการแสดง ลิงเก็บมะพร้าวให้นักท่องเที่ยวชม

2. อ่าวบางปอ มีหาดทรายกว้าง มีน้ำมากตลอดทั้งวันช่วงที่เหมาะสมแก่การเล่นน้ำ คือ เดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคม ส่วนเดือนอื่น ๆ น้ำจะมากเฉพาะช่วงเช้าหรือเย็น หน้าหาดมีปะการังน้ำตื้นแต่ไม่มากนัก

3. หาดบ้านใต้ เป็นชายหาดที่ทอดตัวยาวมีระดับน้ำสูงเล่นน้ำได้ตลอดทั้งปี ทางเข้า ชายหาดเป็นดินปนทราย เนื่องจากอยู่ไกลจากถนนใหญ่จึงมีบรรยากาศเงียบสงบเหมาะ สำหรับคนที่ต้องการหลีกเลี่ยงความวุ่นวาย

4. อ่าวแม่น้ำ เป็นชายหาดแคบ ๆ ยาวประมาณ 4 กิโลเมตร แต่บางช่วงน้ำลึกคลื่นสูง ควรเล่นน้ำอย่างระมัดระวัง มีบรรยากาศดี เงียบสงบ ทางตะวันตกติดกับวัดหน้าพระลาน ส่วนกลางหาดเป็นที่ตั้งของบ้านแม่น้ำซึ่งเป็นชุมชนเก่าแก่ของเกาะ มีตลาด ร้านอาหาร

5. อ่าวบ่อผุด อยู่ระหว่างอ่าวพระใหญ่กับอ่าวแม่น้ำ มีลักษณะเป็นท้องอ่าวโค้ง สวยงาม และเงียบสงบ เหมาะแก่การพักผ่อน ช่วงที่เหมาะสมแก่การเล่นน้ำ ได้แก่ เดือน ธันวาคมถึงเดือนเมษายน และเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม เลยจากช่วงนี้น้ำจะแห้ง

ในขณะที่เดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน จะมีมรสุม คลื่นลมแรง ระดับน้ำมากจนท่วมหาดทรายมืด ทำเรือบ่อหุคมีเรือเร็วไปเกาะเต่าและเรือนำเที่ยวอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทองทำให้บริเวณใกล้เคียงเต็มไปด้วยร้านค้า ร้านอาหารซีฟู้ด และที่พักซึ่งตกแต่งได้สวยงาม ใกล้เคียง ๆ กับหาดมีที่เที่ยว คือ สมุยคาร์ทคลับ เป็นสนามแข่งรถโกคาร์ท และศูนย์ลิ่งสมุย

6. หาดทองสน เป็นชายหาดที่เงียบสงบและสวยงามมีความยาวประมาณ 500 เมตร เล่นน้ำได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากมีที่พักเพียงแห่งเดียวจึงมีผู้คนไม่พลุกพล่าน บรรยากาศค่อนข้างเป็นส่วนตัว ในช่วงน้ำขึ้นซึ่งอาจจะเป็นช่วงเช้า เย็น หรือกลางคืน ขึ้นอยู่กับข้างขึ้นข้างแรม ทางบังกะโลจะจัดเรือนำนักท่องเที่ยวไปตกปลาในทะเลระหว่างเกาะสมุยและเกาะพะงัน ปลาที่นักท่องเที่ยวตกได้ส่วนใหญ่จะเป็นปลากะพงแดง ปลากุเลา และปลาสาก

7. หาดทองทราย มีชายหาดสวยงามยาวประมาณ 200 เมตร เหมาะแก่การพักผ่อน บรรยากาศเงียบสงบและร่มรื่นเนื่องจากมีที่พักเพียงแห่งเดียวซึ่งมีเนื้อที่ครอบคลุมชายหาดไว้ทั้งหมดที่หาดนี้จึงไม่มีเจ็ตสกี สกูเตอร์ หรือสกีน้ำ เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบความสงบ

8. อ่าวเชิงมน เป็นชายหาดที่เงียบสงบท่ามกลางทิวสนและดงมะพร้าว น้ำไม่ลึกเกินไป ให้บรรยากาศการพักผ่อนท่ามกลางธรรมชาติเนื่องจากแยกตัวห่างจากบ้านเรือนชุมชน และสีสันความบันเทิงยามค่ำคืน ในช่วงน้ำลดสามารถเดินไปเกาะฟานน้อยได้

9. หาดเฉวง ตั้งอยู่ที่ตำบลมะเร็ด อยู่ทางตะวันออกของเกาะสมุย ห่างจากท่าเรือหน้าทอนประมาณ 24 กิโลเมตร เป็นหาดที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 ของเกาะสมุย เพราะความงามของหาดทรายสีขาวและสะอาดที่ทอดตัวยาวเหยียด มีความยาวถึง 6 กิโลเมตร แบ่งออกเป็นสามช่วง คือ หาดเฉวงเหนือ ซึ่งอยู่ทางเหนือสุด หาดเฉวงกลาง ซึ่งอยู่ตอนกลาง ถัดมา คือ หาดเฉวงใต้และหาดเฉวงน้อย อยู่ทางตอนใต้ หาดเฉวงเป็นโค้งยาวรีมีผืนทรายขาวละเอียดลาดลงทะเลที่ละน้อยทำให้น้ำไม่ลึกเกินไปสามารถเล่นน้ำได้ตลอดแนวหาด นอกจากนี้ยังมีแนวปะการังน้ำตื้นที่มีสภาพสมบูรณ์ทางตอนเหนือของหาด ส่วนใหญ่เป็นปะการังกิ่งและปะการังโขด เป็นแหล่งอาศัยของฝูงปลาหลายชนิดสามารถว่ายน้ำจากชายหาดไปชมได้ เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกหลังไหล

เข้ามาเที่ยวชมจนปัจจุบันหาดเฉวงเป็นศูนย์รวมของธุรกิจท่องเที่ยวของเกาะสมุย มีที่พักหลายระดับราคาตั้งแต่หลักร้อยจนถึงหลักหมื่นบาท มีบริษัททัวร์นำเที่ยวเกาะใกล้เคียงและกิจกรรมกลางแจ้งให้เลือกหลายอย่าง เช่น นั่งช้าง ดำน้ำ ยิงปืน พายเรือคายัค เป็นต้น ตลอดจนสถานบันเทิงที่คึกคักหนาแน่นตลอดแนวถนนเลียบริมหาด มีบริการให้เช่ารถหรือเดินทางด้วยรถสองแถวไปหาดอื่น ๆ ได้สะดวก ช่วงที่เหมาะสมแก่การดำน้ำมากที่สุด คือเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม เพราะทะเลราบเรียบ คลื่นลมสงบ

10. หาดท้องตะเคียน เป็นชายหาดเล็ก ๆ น้ำทะเลสีเขียวสด หาดทรายสีขาวสะอาด เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อน สามารถเล่นน้ำได้ตลอดทั้งปียกเว้นช่วงฤดูมรสุม

11. หาดละไม จากทางแยกบ้านหัวถนนใช้ทางหลวงหมายเลข 4169 เป็นหาดยอดนิยมที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปรองจากหาดเฉวง มีแนวหาดทรายที่ขาวสะอาดทอดตัวยาวขนานกับทิวมะพร้าวและทะเลสีคราม หาดละไมแบ่งออกเป็นเหนือ กลาง และใต้ หาดละไมเหนือเป็นหมู่บ้านชาวประมง หาดละไมกลางเป็นบริเวณที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติไปพักผ่อนมากที่สุด เนื่องจากถนนเลียบริมไปกับชายหาดเต็มไปด้วยสถานบันเทิงยามค่ำคืนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ส่วนทางใต้เป็นที่ตั้งของหินตาหินยาย ปัจจุบันหาดละไมเป็นศูนย์กลางแห่งความเจริญและมีบรรยากาศคึกคักเช่นเดียวกับหาดเฉวงแต่ยังเหลือความเป็นชุมชนชาวบ้านอยู่บ้าง มีวัดและร้านค้าเป็นตึกแถวให้ความรู้สึกเป็นชนบทมากกว่า หาดทรายเป็นสีขาวสะอาดและมีความเป็นธรรมชาติ ที่พักผ่อนหนาแน่นมากและราคาถูกกว่าหาดเฉวง การเดินทางสะดวกสำหรับคนที่ไม่มีรถเพราะอยู่ติดกับทางหลวงหลัก ช่วงที่หาดละไมสวยงามที่สุดและมีระดับน้ำลึกเหมาะที่จะเล่นน้ำ ได้แก่ ช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน และเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคม ส่วนเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนธันวาคม จะมีคลื่นลมแรงและช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน น้ำจะตื้น

12. หินตาหินยาย อยู่บริเวณอ่าวละไม ตำบลมะเร็ด เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติของหินแกรนิตเกิดจากการกัดเซาะโดยน้ำทะเลและความร้อนจนเกิดเป็น โขดหินรูปร่างประหลาดขนาดใหญ่ตั้งอยู่ชายทะเล นับเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของเกาะสมุยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมแวะไปชม เป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงาม

มองเห็นพระอาทิตย์ลับไปหลังเนินหิน นอกจากนี้ยังมีของฝากนานาชนิด เช่น ผ้าบาติก งานหัตถกรรมจากมะพร้าว กะละแม เป็นต้น

13. หาดหัวถนน เป็นชายหาดแคบ ๆ ที่เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อนท่ามกลางธรรมชาติ หาดจะมีน้ำมากเฉพาะในช่วงเช้าหรือเย็นขึ้นอยู่กับข้างขึ้นข้างแรม ช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน มีน้ำมากคลื่นลมแรงไม่เหมาะสำหรับเล่นน้ำ

14. หาดนาเทียน เป็นชายหาดที่เงียบสงบเป็นส่วนตัว บริเวณชายหาดเต็มไปด้วยหินจึงไม่เหมาะสำหรับเล่นน้ำ

15. น้ำตกหน้าเมือง 1 และ 2 เป็นน้ำตกที่สวยงามอยู่ท่ามกลางสวนมะพร้าวและสวนผลไม้ของชาวบ้าน ในช่วงกลางฤดูฝนจะมีน้ำมากและสวยกว่าช่วงอื่น ๆ น้ำตกหน้าเมืองมี 2 แห่ง คือ น้ำตกหน้าเมือง 1 และ 2 แต่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวน้ำตกหน้าเมือง 1 มากกว่าเนื่องจากเดินทางได้สะดวกมีถนนลาดยางไปถึงตัวน้ำตก นอกจากนี้ยังมีบริการจักรยานให้เช่าสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจอีกด้วย บริเวณลานจอดรถมีร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และเก้าอี้ให้นั่งพักผ่อนหย่อนใจ น้ำตกหน้าเมือง 1 เป็นน้ำตกขนาดกลาง สายน้ำตกไหลผ่านหินแกรนิตสูงประมาณ 15 เมตร ทิ้งตัวลงสู่แอ่งน้ำหน้าน้ำตก น้ำใสเย็นน่าเล่น ส่วนน้ำตกหน้าเมือง 2 เป็นน้ำตกสูงชันกว่าแต่มีความสวยงามอีกแบบหนึ่ง น้ำไหลแรงตกเป็นฟองขาวสวยงาม จากน้ำตกหน้าเมือง 2 มีจุดชมวิวมองเห็นทะเลทางใต้ของเกาะสมุย

16. อ่าวท้องกรูด เป็นชายหาดที่เงียบสงบ ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม มีระดับน้ำเหมาะแก่การเล่นน้ำ ส่วนเดือนอื่น ๆ น้ำจะขึ้นลงตามช่วงเวลาข้างขึ้นข้างแรม โดยบางวันน้ำอาจขึ้นเฉพาะในช่วงกลางคืนจึงเล่นน้ำไม่ได้ บริเวณชายหาดมีท่าเรือไปเกาะเต่าและเกาะมัดตุ้ม

17. แหลมเสร็จ มีชายหาดแคบเต็มไปด้วยหินและซากปะการังไม่เหมาะที่จะเล่นน้ำนักแต่ในบริเวณที่พืชมักมีการทำร่องน้ำไว้ให้นักท่องเที่ยวสามารถเล่นน้ำได้ตลอดทั้งปี

18. อ่าวท้องโตนด บริเวณนี้มีหาดทรายแคบ ๆ ยาวประมาณ 2 กิโลเมตร มีหูกู่ทะเลขึ้นเป็นหย่อม ๆ ในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนกันยายน จะมีระดับน้ำกำลังดีเหมาะแก่การเล่นน้ำ ส่วนในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงมรสุมคลื่นลมแรงเกินไป

19. อ่าวบางเก่า อยู่ระหว่างแหลมเสร็จและแหลมสอ บริเวณชายหาดเต็มไปด้วยหิน ในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนมีนาคม บริเวณหน้าหาดจะมีน้ำลึกพอเหมาะแก่การเล่นน้ำ ในเดือนอื่น ๆ จะมีน้ำน้อยตลอดทั้งวันหรือมีน้ำช่วงเช้าหรือช่วงเย็นเท่านั้น ปัจจุบันแม้ปะการังจะเสียหายไปบางส่วนแต่ยังมีปลาสีส้มสวยงามนานาชนิดซึ่งเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาดำน้ำที่นี่

20. หาดพังกา ชายหาดมีความเงียบสงบมาก หาดทรายค้อย ๆ ลาดลงสู่ท้องทะเล ช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนธันวาคม มีระดับน้ำสูงพอจะเล่นน้ำได้ ส่วนเดือนอื่น ๆ น้ำจะแห้งทั้งวันหรือมีน้ำเป็นช่วง ๆ ขึ้นอยู่กับข้างขึ้นข้างแรม

21. หาดคลังงาม เป็นชายหาดที่เงียบสงบ ยามเย็นเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงาม มองเห็นพระอาทิตย์ลับลงไปในพื้นที่ โดยมีเกาะเล็กเกาะน้อยซึ่งเรียงรายอยู่หน้าหาดเป็นฉากหน้า นักท่องเที่ยวที่พักอยู่ตามหาดใกล้เคียงจึงนิยมขี่มอเตอร์ไซค์มาชมพระอาทิตย์ตกที่หาดนี้

22. หาดห้องยาง เป็นชายหาดแคบ ๆ ที่สวยงาม เงียบสงบ ทรายขาวละเอียดกว่าชายหาดทางด้านใต้ เป็นที่ตั้งของท่าเรือเฟอร์รี่ที่สามารถเดินจากท่าเรือเฟอร์รี่ไปยังที่พักได้ ระยะทางไม่เกิน 200 เมตร เหมาะจะเล่นน้ำในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนพฤษภาคม โดยเฉพาะเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม น้ำจะใส คลื่นลมสงบ ส่วนเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม จะมีคลื่นลมแรง

23. หาดลิปะน้อย เป็นชายหาดที่สวยงามและเงียบสงบ ชายหาดลาดลงที่ละน้อย เหมาะจะเล่นน้ำในช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน ส่วนเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน น้ำจะขึ้นเฉพาะในช่วงเช้าหรือเย็น ช่วงที่น้ำลดน้ำจะตื้นมากแม้เดินลงทะเลไปไกลถึง 200 เมตร ระดับน้ำก็ยังไม่ถึงเอว บริเวณชายหาดมีที่พักระดับราคาตั้งแต่คืนละ 300 บาท จนถึง 8,000 บาท มีสนามเทนนิสและชาน้ำให้บริการ

24. น้ำตกหินลาด ตั้งอยู่ที่บ้านสวนทุเรียน หากจากท่าเรือหน้าทอนประมาณ 3.5 กิโลเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวต่างชาติ ระหว่างรอลงเรือที่ท่าเรือหน้าทอน ทางเข้าน้ำตกจะผ่านสวนทุเรียน ลางสาด มังคุด หมาก และมะพร้าว นักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถแวะชมและซื้อผลไม้ได้ น้ำตกหินลาดเป็นน้ำตกชั้นเล็ก ๆ อยู่ท่ามกลางสวนมะพร้าว สายน้ำตกไหลผ่านผาสูงประมาณ 30 เมตร

และโชคหินน้อยใหญ่ก่อนไหลลงสู่แอ่งน้ำ ระดับน้ำไม่ลึก บริเวณน้ำตกมีท่อประปาต่อไป
ยังหมู่บ้านและสวนผลไม้ ฤดูที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยว คือ เดือนธันวาคมถึงเดือน
มกราคม ฝนไม่ตกชุกและน้ำตกมีน้ำมาก

การคมนาคมขนส่ง

นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังเกาะสมุยได้หลายเส้นทาง ได้แก่ (กรี รังสิวารักษ์,
2546, หน้า 14; สุขสวัสดิ์ ลิ้มรุ่งเรือง, 2547, หน้า 52-59; Bangkok Airways, 2008)

การคมนาคมขนส่งทางบก ดังนี้

1. รถยนต์ การเดินทางจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงสายธนบุรี-ปากท่อ (ทางหลวง
หมายเลข 35) แล้วตรงไปตามทางหลวงหมายเลข 4 หรือถนนเพชรเกษม ผ่านจังหวัด
เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร จากนั้นตรงไปตามทางหลวงหมายเลข 41 ผ่าน
อำเภอหลังสวน อำเภอไชยา ไปจนถึงสี่แยกพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เลี้ยวซ้ายเข้าสู่
ทางหลวงหมายเลข 401 ผ่านอำเภอเมือง อำเภอกาญจนดิษฐ์ เข้าสู่อำเภอดอนสัก จะเห็น
ป้ายบอกทางไปท่าเรือเฟอร์รี่ เลี้ยวซ้ายที่สามแยกจะพบท่าเรือรับบัตรคิวเพื่อซื้อตั๋วและ
นำรถลงเรือได้ การเดินทางโดยรถยนต์ใช้เวลาประมาณ 5-8 ชั่วโมง เรือเฟอร์รี่ขนาดใหญ่
สามารถบรรทุกรถยนต์ครั้งละ 25-30 คัน ใช้เวลาเดินทางจากท่าเรือไปถึงเกาะสมุยประมาณ
1 ชั่วโมง 30 นาที

2. รถไฟจากสถานีกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) ออกจากสถานีทุกวัน การรถไฟมีตั๋ว-
ร่วมกรุงเทพฯ-เกาะสมุย และรถสายได้หลายขบวนไปลงรถที่สถานีพุนพิน ต่อรถประจำทาง
ไปที่ท่าเรือดอนสักเพื่อข้ามเรือเฟอร์รี่ไปเกาะสมุย

3. รถโดยสารประจำทาง เลือกเดินทางได้ 2 วิธี ดังนี้

3.1 ซื้อตั๋วรวม (joint ticket) ค่าตั๋วจะรวมค่ารถปรับอากาศ VIP สองชั้น จาก
กรุงเทพฯ ถึงท่าเรือ และค่าเรือค่านไปเกาะสมุย จัดเป็นวิธีที่สะดวกที่สุดเพราะไม่ต้อง
กังวลเรื่องต่อรถต่อเรือ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 14 ชั่วโมง

3.2 นั่งรถปรับอากาศชั้น 1 หรือชั้น 2 เส้นทางกรุงเทพฯ-สุราษฎร์ธานี ไปลง
สถานีขนส่งท่ากูบ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 ชั่วโมง

จากนั้นซื้อตั๋วรวมซึ่งรวมค่ารถบัสไปส่งที่ทำเรือคอนสแตและตัวเรือเฟอร์รี่

การคมนาคมขนส่งทางน้ำ ดังนี้

1. เรือโดยสารบริการระหว่างแผ่นดินใหญ่และเกาะสมุย ดังนี้

1.1 เรือเฟอร์รี่ ดังนี้

1.1.1 ออกจากท่าเรือคอนสแต ตำบลคอนสแต ไปยังท่าเรือเฟอร์รี่อ่าวท้องยาง เกาะสมุย ทุกวันวันละ 7 เที่ยว ใช้เวลาเดินทาง 1 ชั่วโมง 30 นาที

1.1.2 ออกจากท่าเรือคอนสแต ไปยังท่าเรือลิปะน้อย เกาะสมุย ทุก 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 06.00-19.00 น. ใช้เวลาเดินทาง 1 ชั่วโมง 30 นาที

1.2 เรือควน ออกจากท่าเรือท่าทอง ถนนปากน้ำตาปี อำเภอเมือง ไปยังท่าเรือหน้าทอน เกาะสมุยวันละ 2 เที่ยว ใช้เวลาเดินทาง 2 ชั่วโมง 30 นาที

1.3 เรือนอน ออกจากท่าเรือบ้านคอน ไปยังท่าเรือหน้าทอน เกาะสมุยวันละ 1 เที่ยว ใช้เวลาเดินทาง 6 ชั่วโมง

2. เรือโดยสารระหว่างเกาะ เมื่อเดินทางถึงเกาะสมุยแล้วต้องการเดินทางต่อไปยังเกาะอื่น ๆ จะมีเรือโดยสารให้บริการหลายประเภท ดังนี้ (สุขสวัสดิ์ ลืมรุ่งเรือง, 2547, หน้า 59)

2.1 เกาะสมุย-เกาะพะงัน มีเรือควนจากท่าเรือหน้าทอนและเรือเฟอร์รี่จากท่าเรือท้องยาง เกาะสมุยไปท่าเรือท้องศาลา เกาะพะงัน

2.2 เกาะสมุย-เกาะเต่า มีเรือควนจากหน้าทอนและเรือเร็วจากท่าเรือบ่อผุด เกาะสมุย ไปท่าเรือแม่หาด เกาะเต่า

2.3 เกาะพะงัน-เกาะเต่า มีเรือควนจากท่าเรือท้องศาลา เกาะพะงัน ไปท่าเรือแม่หาด เกาะเต่า

การคมนาคมขนส่งทางอากาศ ดังนี้

1. เครื่องบินจากกรุงเทพฯ มีเที่ยวบินกรุงเทพฯ-เกาะสมุย ของบริษัทบางกอกแอร์เวย์ จำกัด ใช้เวลาเดินทาง ประมาณ 1 ชั่วโมง 10 นาที และกรุงเทพฯ-สุราษฎร์ธานี ของสายการบินอื่น ๆ แม้ว่าค่าใช้จ่ายจะมากกว่าการเดินทางด้วยวิธีอื่นแต่สะดวกสบายรวดเร็ว

2. สายการบินบางกอกแอร์เวย์ บริการในเส้นทางดังนี้
 - 2.1 กรุงเทพฯ-เกาะสมุย วันละ 21-25 เที่ยวบิน
 - 2.2 ภูเก็ต-เกาะสมุย วันละ 2 เที่ยวบิน
 - 2.3 กระบี่-สมุย วันละ 1 เที่ยวบิน (วันเว้นวัน)
 - 2.4 พัทยา-สมุย วันละ 1 เที่ยวบิน
 - 2.5 เชียงใหม่-เกาะสมุย วันละ 1 เที่ยวบิน
 - 2.6 สิงคโปร์-เกาะสมุย วันละ 1 เที่ยวบิน
 - 2.7 ส่องกง-เกาะสมุย วันละ 1 เที่ยวบิน
 - 2.8 เสียมราช-เกาะสมุย วันละ 1 เที่ยวบิน

3. สายการบินไฟเออร์แอร์ไลน์ เส้นทางปีนัง-เกาะสมุย วันละ 1 เที่ยวบิน

การคมนาคมบนเกาะสมุย นักท่องเที่ยวสามารถขับรถเที่ยวรอบเกาะได้โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4169 ซึ่งเป็นถนนลาดยางอย่างดี ระยะทาง 57 กิโลเมตร วนรอบเกาะ สามารถขับรถเที่ยวรอบเกาะได้ในระยะเวลา 1 วัน แต่ควรขับรถด้วยความระมัดระวังเนื่องจากพื้นที่เป็นภูเขาจึงเป็นทางชันและโค้งหลายจุด ประกอบกับมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมากที่เช่ารถขับ โดยไม่รู้จักเส้นทางและไม่เคยชินกับการขับรถชิดเลนซ้าย ทำให้สถิติการเกิดอุบัติเหตุบนถนนของเกาะสมุยมีตัวเลขสูงมาก หรืออาจใช้บริการรถสองแถว ซึ่งมีคิวรถไปหาดต่าง ๆ อยู่ที่ท่าเรือหน้าทอน มีรถให้บริการตั้งแต่เวลา 06.00-21.00 น. เส้นทางขับรถบนเกาะสมุยแบ่งเป็นสองเส้นทาง คือ (สุขสวัสดิ์ ลี้มรุ่งเรือง, 2547, หน้า 54-55)

1. เส้นทางหน้าทอน-เฉวง เป็นเส้นทางตอนเหนือของเกาะสมุย ถนนสายหลัก คือ ทางหลวงหมายเลข 4169 ซึ่งเชื่อมต่อระหว่างอ่าวแม่น้ำ อ่าวบ่อผุด และหาดเฉวง เส้นทางระหว่างสามแยกบ่อผุดกับอ่าวพระใหญ่บางช่วงเป็นถนนเลียบชายหาดมองเห็นทิวทัศน์ของท้องทะเล สามารถขับรถข้ามถนนที่เชื่อมกับเกาะฟานได้ ถนนที่ขนานไปกับหาดเฉวงแน่นขนัดไปด้วยร้านค้าและสถานบันเทิง

2. เส้นทางหาดท้องยาง-ละไม เป็นเส้นทางตอนใต้และตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะสมุย ถนนสายหลัก คือ ทางหลวงหมายเลข 4169 ซึ่งเชื่อมต่อหาดท้องยางหรืออ่าวปะการังไปจนถึงบ้านสระเกศระหว่างทางอ่าวท้องยางไปหาดละไมเป็นเส้นทางเขา มี

จุดชมวิวกว๊านให้ชมเป็นระยะ ๆ ระหว่างทางจากหาดละไมไปจนถึงบ้านสระเกศ มีทางแยกไปหินตาหินยาย วัดพระธาตุศิลาสูง วัดคุณาราม และน้ำตกหน้าเมือง อีกเส้นทางคือทางหลวงหมายเลข 4170 ซึ่งเชื่อมต่อกับหาดหัวถนน อ่าวท้องกรูด แหลมพังกา และบ้านสระเกศ เส้นทางจะผ่านสวนมะพร้าวของชาวบ้าน

สถานที่พักแรม

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา จำนวนสถานพักแรมในเกาะสมุยมีอัตราเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2546 มีโรงแรมจำนวน 357 แห่ง มีห้องพักจำนวน 10,913 ห้อง (ดูตาราง 8) จนมาถึงปี พ.ศ. 2550 มีโรงแรมเพิ่มขึ้นเป็น 403 แห่ง มีห้องพักจำนวน 14,405 ห้อง ห้องพักมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยร้อยละ 64.23 โดยส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรมในกลุ่ม 1 คือ ห้องพักที่ระดับราคา 2,500 บาทขึ้นไป (ดูตาราง 9)

ตาราง 8

จำนวนโรงแรมในเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2546-2550

ปี พ.ศ.	จำนวนโรงแรม (แห่ง)	จำนวนห้องพัก
2546	357	10,913
2547	383	12,315
2548	356	12,769
2549	360	13,290
2550	403	14,405

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม

2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

ตาราง 9

ข้อมูลสถานพักแรมในเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2547-2550

สถานที่พักแรม	ปี พ.ศ.				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
	2547	2548	2549	2550	
จำนวนโรงแรม (แห่ง)	383	356	360	403	+11.94
กลุ่ม 1	51	53	64	93	+45.31
กลุ่ม 2	33	39	52	65	+25.00
กลุ่ม 3	36	42	46	51	+10.87
กลุ่ม 4	84	61	92	96	+4.35
กลุ่ม 5	179	161	106	98	-7.55
จำนวนห้องพัก (ห้อง)	12,315	12,769	13,290	14,405	+8.39
กลุ่ม 1	3,550	4,093	4,609	5,798	+25.80
กลุ่ม 2	1,461	1,690	2,402	2,352	-2.08
กลุ่ม 3	1,575	1,776	1,712	1,849	+8.00
กลุ่ม 4	2,119	1,642	2,353	2,334	-0.81
กลุ่ม 5	3,610	3,568	2,214	2,072	-6.41
อัตราการเข้าพักเฉลี่ย (ร้อยละ)	62.04	66.42	68.29	64.23	-4.06
กลุ่ม 1	69.83	72.16	74.74	68.63	-6.11
กลุ่ม 2	66.02	70.21	70.63	65.72	-4.91
กลุ่ม 3	63.52	66.34	66.99	62.63	-4.36
กลุ่ม 4	59.58	62.84	62.06	58.96	-3.10
กลุ่ม 5	53.56	59.74	59.95	57.61	-2.34

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

ภัตตาคารและร้านอาหาร

ภัตตาคารและร้านอาหารมีกระจายทั่วไปในเกาะสมุย ย่านที่พักแทบทุกหาดบนเกาะสมุยและเกาะใกล้เคียงส่วนใหญ่จะมีร้านอาหารบริการหลากหลายรูปแบบ เช่น หาดเฉวง หาดละไม และอ่าวบ่อผุด เป็นต้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงเลือกที่จะรับประทานอาหารตามรีสอร์ท บังกะโล หรือโรงแรมที่ตนเองพัก สำหรับแหล่งอาหารของคนใน

ท้องถิ่นมีอยู่เฉพาะที่หน้าทอน แหล่งร้านอาหารใหญ่ ๆ ได้แก่ (สุขสวัสดิ์ ลิมรุ่งเรือง, 2547, หน้า 158-159)

1. ตลาดโต้รุ่งหน้าทอน เป็นแหล่งรวมร้านอาหารแบบรถเข็นเปิดขายตั้งแต่ช่วงเย็นถึงดึก มีอาหารทะเลและอาหารจานเดียวนานาชาติ
2. หาดบ่อผุด อยู่ใกล้ ๆ กับท่าเรือบ่อผุดมีถนนเลียบชายหาดซึ่งตลอดทั้งสายเต็มไปด้วยที่พักและร้านอาหาร ร้านอาหารส่วนใหญ่จึงเป็นอาหารฝรั่ง
3. หาดเฉวง เนื่องจากเป็นหาดยอดนิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ดังนั้น ในบริเวณดังกล่าวจึงมีชาวต่างชาติมาเปิดร้านอาหารฝรั่งจำนวนมากและราคาค่อนข้างสูง
4. ตลาดแหลมดิน เป็นแหล่งรวมอาหารแบบรถเข็นราคาถูกลอยอยู่บนหาดเฉวง ตลาดนี้เปิดขายช่วงเย็นถึงค่ำ มีอาหารประเภทหอยทอด ผัดไทย ก๋วยเตี๋ยว อาหารตามสั่ง เป็นแหล่งรับประทานอาหารที่สำคัญของคนที่ไม่นิยมอาหารต่างชาติ
5. หาดละไม มีลักษณะเดียวกับที่หาดเฉวง คือ มีร้านอาหารฝรั่งให้บริการเป็นส่วนใหญ่แต่ไม่พลุกพล่านเท่าหาดเฉวงจึงเป็นแหล่งรับประทานอาหารอีกแห่งสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติและคนที่นิยมอาหารฝรั่งและยังพอมีร้านอาหารทะเลให้บริการอยู่บ้าง

อาหารในเกาะสมุยส่วนใหญ่จะเป็นอาหารทะเล ซึ่งมีทั้งปลา หอย หมึก เม่นทะเล แมงกะพรุน วายหรือหมึกสาย สาหร่าย ของทะเลเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะนำมาฆ่าหรือนำมาปรุงด้วยน้ำพริกสจัด นอกจากนี้ก็ยังมีขนมจีนซึ่งเป็นอาหารประจำของชาวเกาะสมุย เช่นเดียวกับชาวใต้ทั่วไป แต่ละบ้านต่างมีสูตรน้ำยาเป็นของตัวเอง อาหารเช้า บริเวณหน้าทอนมีร้านอาหารเช้าที่คนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวนิยมไปรับประทาน ชาวเกาะนิยมไปนั่งดื่มกาแฟกับปลาท้องโก๋หรือซาลาเปา สำหรับคนที่ชอบสัมผัสชีวิตชุมชนและอาหารพื้นบ้านจะมีตลาดเช้าที่บ่อผุดเริ่มขายตั้งแต่เช้ามีด ขายอาหารหลากหลายประเภท อาหารกลางวัน เมื่อมีโอกาสมาท่องเที่ยวภาคใต้ไม่ควรพลาดชิมขนมจีนซึ่งมีชื่อเสียงของขนมจีนมากมาย เช่น ผักสดตามฤดูกาล ผักคอง เป็นต้น อาหารเย็น บริเวณอ่าวบางปอ มีร้านอาหารประเภทซีฟู้ดที่บรรยากาศร้านดูเรียบง่ายขายอาหารทะเลสดตามต้นตำหรับพื้นบ้านราคาไม่แพงจึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น สำหรับหาดเฉวงส่วน

ใหญ่จะเป็นร้านอาหารฝรั่งราคาค่อนข้างแพงจึงมีชาวต่างชาติมาใช้บริการมากกว่าคนไทย แต่ก็ยังมีตลาดแหลมดินซึ่งมีร้านอาหารไทยแบบรถเข็นให้บริการด้วยราคาไม่แพง

ตัวอย่างเมนูที่น่าสนใจ ดังนี้ (สุขสวัสดิ์ ลิมรุ่งเรือง, 2547, หน้า 152-157)

1. วายหรือหมึกสาย รูปร่างคล้ายหมึกยักษ์มีหนวดยาว คนสมัยนิยมนำมาทำแกงส้ม เรียกว่า “วายต้มส้ม” หรือนำมาแกงกับกะทิ บางคนนำไปตากแห้งแล้วคั่วกับกะทิ ด้วยรสหวานของวายผสมกับกลิ่นหอมของกะทิทำให้ได้รสอร่อยกลมกล่อม

2. น้ำพริกมูมั่ง มีลักษณะและส่วนผสมคล้ายน้ำพริกมะม่วงต่างกันที่น้ำพริกมูมั่งปรุงรสเปรี้ยวด้วยตะลิงปลิงแทนมะม่วง ตะลิงปลิงมีลักษณะคล้ายมะเฟืองและมีรสเปรี้ยว

3. แกงพรกมะพร้าวหรือเหมงมะพร้าว พรกหรือเหมงก็คือ กะลามะพร้าวที่ยังอ่อนนำมาแกงกับกะทิจะมีรสหวานปนขม

4. สาหร่ายทะเล ส่วนใหญ่ชาวบ้านนิยมนำสาหร่ายข้อมาทำน้ำพริกหรือนำมายำกับมะม่วงเปรี้ยวหรือตะลิงปลิง

5. ไข่หอยเม่นยำ ไข่หอยเม่นที่เป็นไข่อ่อนจะมีสีเหลืองแต่ถ้าเป็นไข่แก่จะมีสีน้ำตาลเข้มหรือดำ หอยเม่นตัวหนึ่งจะมีไข่ประมาณหนึ่งซัอน โຕ้ะจึงเป็นอาหารทะเลราคาแพง นิยมนำไปยำกับเครื่องยำปรุงรสจัดตามแบบชาวเกาะ

6. หอยชนิดต่าง ๆ ชาวบ้านสามารถเดินหาหอยหลากหลายชนิดตามชายหาดนำไปปรุงอาหาร มีให้กินตลอดทั้งปี เช่น หอยกลมตามชายหาดขึ้น ๆ ชาวบ้านจะใช้ไม้จิ้มหรือใช้กะลาขูด มีลักษณะคล้ายหอยแครงเนื้อสีขาวตัวเล็กเท่าปลายนิ้วก็ย่นนำมาผัดน้ำมันรสหวานเค็ม หอยเจาะ คือ หอยนางรมตัวเล็กนำมายำหรือใส่ในน้ำพริกกะปิ

บริการด้านอื่น ๆ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร มี 1 แห่ง ที่ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวเกาะสมุย

ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน มี 2 แห่ง คือ ตำรวจท่องเที่ยวเกาะสมุยและเกาะพะงัน

การดูแลรักษาความปลอดภัยดำเนินการโดยตำรวจภูธรอำเภอเกาะสมุย และหน่วยตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อุปสงค์การท่องเที่ยว

แนวโน้มการท่องเที่ยวเกาะสมุยมีอัตราการขยายตัวที่ค่อนข้างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเติบโตของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากกว่าชาวไทย ทั้งนี้เป็นผลมาจากเกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความสวยงาม มีความสะดวกสบาย ประกอบกับการมีสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ อย่างเช่น สนามกอล์ฟและสปา ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยว ทำให้ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศหลั่งไหลเข้ามาท่องเที่ยวอย่างมากมาย ส่งผลให้สถานการณ์การท่องเที่ยวเกาะสมุยมีแนวโน้มการเติบโตที่ดี ในปี พ.ศ. 2550 กระแสการท่องเที่ยวเกาะสมุยขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.82 โดยชาวต่างประเทศยังคงเป็นตลาดหลักของเกาะสมุยคิดเป็นร้อยละ 85 มีการเติบโตขึ้นร้อยละ 3.03 ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มาเยือนจากประเทศ สหราชอาณาจักร เยอรมัน และออสเตรเลีย ในขณะที่ผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.62 สำหรับพาหนะในการเดินทางที่ผู้เยี่ยมชมเยือนนิยมใช้มากที่สุด คือ เครื่องบิน รถโดยสารประจำทาง รถไฟ ตามลำดับ ในการเดินทางแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ย 4.48 วัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย ส่วนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวประมาณ 2,986.59 บาท ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนในแหล่งท่องเที่ยว 14,069.16 ล้านบาท ต่อปี สำหรับนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณ 1,570.13 บาท โดยเฉลี่ยแล้วผู้เยี่ยมชมเยือนมีค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในเกาะสมุยประมาณ 2,984.12 บาท ส่วนสถานการณ์ด้านการพักแรม พบว่า จำนวนห้องพักที่เกาะสมุยในปี พ.ศ. 2550 มี 14,405 ห้อง เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.39 แต่มีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยทั้งปีลดลงจากเดิมอยู่ที่ร้อยละ 64.23 โดยนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยในสถานพักแรม 7.42 วัน (ดูตาราง 10)

ตาราง 10

การท่องเที่ยวในเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2548-2550

รายการ	ปี พ.ศ.			อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
	2548	2549	2550	
ผู้มาเยือน	1,014,909	1,030,623	1,059,642	+2.82
ชาวไทย	162,335	158,312	160,877	+1.62
ชาวต่างประเทศ	852,574	872,311	898,765	+3.03
นักท่องเที่ยว	1,000,776	1,021,444	1,051,337	+2.93
ชาวไทย	149,949	150,483	153,538	+2.03
ชาวต่างประเทศ	850,827	870,961	897,799	+3.08
นักท่องเที่ยว	14,133	9,179	8,305	-9.52
ชาวไทย	12,386	7,829	7,339	-6.26
ชาวต่างประเทศ	1,747	1,350	966	-28.44
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย (วัน)	4.31	4.56	4.48	-
ชาวไทย	2.84	2.52	2.47	-
ชาวต่างประเทศ	4.57	4.91	4.82	-
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)				
ผู้มาเยือน	2,947.60	3,003.69	2,984.12	-0.65
ชาวไทย	2,283.19	2,244.26	2,204.81	-1.76
ชาวต่างประเทศ	3,022.45	3,072.49	3,053.73	-0.61
นักท่องเที่ยว	2,952.42	3,006.38	2,986.59	-0.66
ชาวไทย	2,303.20	2,257.97	2,217.47	-1.79
ชาวต่างประเทศ	3,022.92	3,072.84	3,054.03	-0.61
นักท่องเที่ยว	1,642.26	1,635.25	1,570.13	-3.98
ชาวไทย	1,595.34	1,578.75	1,550.63	-1.78
ชาวต่างประเทศ	1,974.81	1,962.97	1,718.43	-12.46
รายได้ (ล้านบาท)	12,758.00	14,016.29	14,069.16	+0.38
ชาวไทย	1,000.59	869.93	852.61	-1.99
ชาวต่างประเทศ	11,757.41	13,146.36	13,216.55	+0.53

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	ปี พ.ศ.			อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
	2548	2549	2550	
สถานการณ์การพักผ่อน				
ที่พัก	356	360	403	+11.94
ห้อง	12,769	13,290	14,405	+8.39
อัตราการเข้าพัก	66.42	68.29	64.23	-4.06
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย (วัน)	6.77	7.42	7.42	-
จำนวนผู้เข้าพัก	837,495	840,076	853,475	+1.59
ชาวไทย	87,037	84,310	77,960	-7.53
ชาวต่างประเทศ	750,458	755,766	775,515	+2.61

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

จำนวนนักท่องเที่ยว

ผู้ที่เดินทางมาเยือนเกาะสมุยในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 1,059,642 คน ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำนวน 897,799 คน และนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 153,538 คน นอกจากนี้ยังมีนักทัศนจร จำนวน 8,305 คน ประกอบด้วยนักทัศนจรชาวต่างประเทศ จำนวน 966 คน และนักทัศนจรชาวไทย จำนวน 7,339 คน ผู้มาเยือนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มีจุดประสงค์การเดินทางเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน ร้อยละ 88.37 เพื่อติดต่อธุรกิจ ร้อยละ 6.12 เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน ร้อยละ 2.25 ได้รับรางวัล ร้อยละ 1.76 เพื่อประชุม/อบรม/สัมมนา/จัดงาน ร้อยละ 0.75 และเพื่อปฏิบัติราชการ ร้อยละ 0.75 ตามลำดับ เช่นเดียวกันกับผู้มาเยือนชาวไทยมีจุดประสงค์การเดินทางเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน ร้อยละ 40.99 เพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน ร้อยละ 16.65 เพื่อประชุม/อบรม/สัมมนา/จัดงาน ร้อยละ 16.15 เพื่อติดต่อธุรกิจ ร้อยละ 12.64 เพื่อปฏิบัติราชการ ร้อยละ 5.39 เพื่อชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า ร้อยละ 0.70 ได้รับรางวัล ร้อยละ 0.19 และเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ร้อยละ 7.29

(ดูตาราง 11)

ตาราง 11

จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำนวนตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง (หน่วย: คน)

วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	นักท่องเที่ยว				
	ไทย	ร้อยละ	ต่างประเทศ	ร้อยละ	รวม
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	62,699	40.84	93,330	88.36	856,029
ติดต่อธุรกิจ	19,086	12.43	55,004	6.13	74,090
เยี่ยมญาติ/เพื่อน	25,187	16.40	20,226	2.25	45,413
ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	25,390	16.54	6,712	0.75	32,102
ได้รับรางวัล	19	0.01	15,815	1.76	15,834
ปฏิบัติราชการ	8,317	5.42	6,712	0.75	15,029
อื่นๆ	11,718	7.63	-	-	11,718
หมั้น/พิธีการ/แสดงสินค้า	1,122	0.73	-	-	1,122
รวมทั้งหมด	153,538	100.00	897,799	100.00	1,051,337

ตาราง 11 (ต่อ)

(หน่วย: คน)

วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	นักศึกษاجر					
	ไทย	ร้อยละ	ต่างประเทศ	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	3,246	44.23	861	89.13	4,107	49.46
ติดต่อธุรกิจ	1,250	17.03	30	3.11	1,280	15.41
เยี่ยมญาติ/เพื่อน	1,604	21.86	40	4.14	1,644	19.80
ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	590	8.04	2	0.21	592	7.13
ได้รับรางวัล	281	3.83	-	-	281	3.38
ปฏิบัติราชการ	356	4.85	4	0.41	360	4.33
อื่น ๆ	12	0.16	28	2.90	40	0.48
ชนนิทรรศการ/แสดงสินค้า	-	-	1	0.10	1	0.01
รวมทั้งหมด	7,339	100.00	966	100.00	8,305	100.00

ตาราง 11 (ต่อ)

(หน่วย: คน)

วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	ผู้มาเยือน				
	ไทย	ร้อยละ	ต่างประเทศ	ร้อยละ	รวม
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	65,945	40.99	794,191	88.37	860,136
ติดต่อธุรกิจ	20,336	12.64	55,034	6.12	75,370
เยี่ยมญาติ/เพื่อน	26,791	16.65	20,266	2.25	47,057
ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	25,980	16.15	6,714	0.75	32,694
ได้รับรางวัล	300	0.19	15,815	1.76	16,115
ปฏิบัติราชการ	8,673	5.39	6,716	0.75	15,389
อื่นๆ	11,730	7.29	28	-	11,758
ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	1,122	0.70	1	-	1,123
รวมทั้งหมด	160,877	100.00	898,765	100.00	1,059,642

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ต้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก <http://www2.tat.or.th/stat/web/web/static>

_tst.php

แหล่งที่มาของผู้มาเยือน

จากผู้มาเยือนชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเที่ยวเกาะสมุยในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 898,765 คน สามารถจำแนกตามถิ่นที่อยู่ของผู้มาเยือนได้ ดังนี้ ยุโรป ร้อยละ 63.19 เอเชีย ร้อยละ 11.23 โอเชียเนีย ร้อยละ 9.83 แอฟริกา ร้อยละ 8.27 อเมริกา ร้อยละ 4.66 และ ตะวันออกกลาง ร้อยละ 2.82 เป็นนักท่องเที่ยว จำนวน 897,799 คน และนักทัศนาจร จำนวน 966 คน (ดูตาราง 12)

ตาราง 12

จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ชาวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามถิ่นที่อยู่

ถิ่นที่อยู่ของผู้มาเยือน	นักท่องเที่ยว		นักทัศนาจร		ผู้มาเยือน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยุโรป	567,652	63.23	301	31.16	567,953	63.19
เอเชีย	100,580	11.20	312	32.30	100,892	11.23
โอเชียเนีย	88,179	9.82	136	14.08	88,315	9.83
แอฟริกา	74,288	8.27	8	0.83	74,296	8.27
อเมริกา	41,775	4.66	180	18.63	41,955	4.66
ตะวันออกกลาง	25,325	2.82	29	3.00	25,354	2.82
รวม	897,799	100.00	966	100.00	898,765	100.00

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

ลักษณะการเดินทางมาเกาะสมุย

ในปี พ.ศ. 2550 ผู้มาเยือนที่จัดการเดินทางมาเอง จำนวน 871,699 คน และจัดการเดินทางผ่านบริษัทนำเที่ยว จำนวน 187,943 คน (ดูตาราง 13) ในการเดินทางมาเกาะสมุย สามารถเดินทางได้ทั้งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ โดยทั่วไปผู้มาเยือนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนิยมเดินทางทางอากาศ รองลงมา คือ ทางบกโดยรถโดยสารประจำทาง ในปี พ.ศ. 2550 พบว่า พาหนะที่ผู้มาเยือนชาวต่างประเทศนิยมใช้ในการเดินทางมายังเกาะสมุยมากที่สุด คือ เครื่องบิน ร้อยละ 44.74 รองลงมา ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง ร้อยละ 19.69 รถไฟ ร้อยละ 17.15 รถส่วนตัว ร้อยละ 16.32 และอื่น ๆ ร้อยละ 2.09

ตามลำดับ ส่วนผู้มาเยือนชาวไทยนิยมเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.06 รองลงมา ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง ร้อยละ 27.62 เครื่องบิน ร้อยละ 17.44 รถไฟ ร้อยละ 13.43 และอื่น ๆ (เรื่อนำเที่ยวหรือเรือสำราญ) ร้อยละ 0.44 (ดูตาราง 14)

ตาราง 13

สรุปข้อมูลผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามการจัดการเดินทาง

รายการข้อมูล	ไทย	ต่างประเทศ	รวม
ผู้มาเยือนที่จัดการเดินทางมาเอง	129,159	742,540	871,699
นักท่องเที่ยว	122,561	741,772	864,333
นักทัศนจร	6,598	768	7,366
ผู้มาเยือนที่จัดการเดินทางผ่านบริษัทนำเที่ยว	31,718	156,225	187,943
นักท่องเที่ยว	30,977	156,027	187,004
นักทัศนจร	741	198	939

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

ตาราง 14

สรุปข้อมูลผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทการเดินทาง

ประเภทการเดินทาง	ผู้มาเยือน				
	ไทย	ร้อยละ	ต่างประเทศ	ร้อยละ	รวม
เครื่องบิน	28,062	17.44	401,855	44.74	429,917
รถโดยสารประจำทาง	44,440	27.62	177,363	19.69	221,803
รถไฟ	21,599	13.43	154,005	17.15	175,604
รถส่วนตัว	66,064	41.06	146,708	16.32	212,772
อื่น ๆ	712	0.44	18,834	2.09	19,546
รวม	160,877	100.00	898,765	100.00	1,059,642

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

ลักษณะการพักแรม

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเกาะสมุย สามารถจำแนกโดยแยกตามประเภทที่พัก คือ โรงแรม บ้านญาติ/เพื่อน ที่พักในอุทยานแห่งชาติ และอื่น ๆ ในปี พ.ศ. 2550 พบว่า จากจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่มาเที่ยวในเกาะสมุยเข้าพักที่โรงแรม จำนวน 853,475 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวน 775,515 คน หรือร้อยละ 86.38 นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 77,960 คน หรือร้อยละ 50.78 เข้าพักที่บ้านญาติ/เพื่อน จำนวน 127,635 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวน 76,667 คน หรือร้อยละ 8.54 นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 50,968 คน หรือร้อยละ 33.20 เข้าพักที่อุทยานแห่งชาติ จำนวน 69,932 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวน 45,617 คน หรือร้อยละ 5.08 นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 24,315 คน หรือร้อยละ 15.84 เข้าพักที่อื่น ๆ เช่น วัด อพาร์ตเมนต์ จำนวน 295 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 0.18 (ดูตาราง 15) โดยนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ย 4.82 วัน ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ย 2.47 วัน

ตาราง 15

สรุปข้อมูลนักท่องเที่ยวเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามประเภทที่พัก (หน่วย: คน)

รายการ	นักท่องเที่ยว					
	ไทย	ร้อยละ	ต่างประเทศ	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย (วัน)	2.47		4.82		4.48	
โรงแรม	77,960	50.78	775,515	86.38	853,475	81.18
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	50,968	33.20	76,667	8.54	127,635	12.14
ที่พักในอุทยานแห่งชาติ	24,315	15.84	45,617	5.08	69,932	6.65
อื่น ๆ	295	0.18	-	-	295	0.03
รวม	153,538	100.00	897,799	100.00	1,051,337	100.00

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม

2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้มาเยือน

จากการสำรวจค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้มาเยือนเกาะสมุยในปี พ.ศ. 2550 พบว่า มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 2,984 บาท/คน/วัน โดยค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเท่ากับ 3,054.03 บาท/คน/วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยเท่ากับ 2,216.51 บาท/คน/วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 1,718.43 บาท/คน/วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทย 1,550.63 บาท/คน/วัน โดยผู้มาเยือนใช้จ่ายในหมวดค่าที่พักมากที่สุด ร้อยละ 31.83 รองลงมา ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 16.90 ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก ร้อยละ 15.22 ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด ร้อยละ 14.62 ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง ร้อยละ 13.20 ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด ร้อยละ 4.44 และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 3.79 (ดูตาราง 16) ค่าใช้จ่ายของผู้มาเยือนในปีดังกล่าวก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวเกาะสมุย จำนวน 14,069.16 ล้านบาท จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายของผู้มาเยือนเป็นรายได้จากค่าที่พัก 4,478.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.83 ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 2,377.50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.90 ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก 2,141.17 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.22 ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด 2,056.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.62 ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง 1,857.64 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.20 ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด 624.26 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.44 และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 533.77 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.79 โดยจำแนกเป็นรายได้จากผู้มาเยือนชาวต่างประเทศ 13,216.55 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 93.94 และเป็นรายได้จากผู้มาเยือนชาวไทย 852.61 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.06 (ดูตาราง 17)

ตาราง 16

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของผู้เยี่ยมชมเงิน จำนนตามหมวดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2550 (หน่วย: บาท/คน/วัน)

หมวดค่าใช้จ่าย	นักท่องเที่ยว						นักศึกษาจร						ผู้เยี่ยมชม				
	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	ร้อยละ	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	ร้อยละ	ไทย		ต่างประเทศ	รวม	ร้อยละ
	ค่าที่พัก	ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง		ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	รวมทุกหมวดค่าใช้จ่าย								
ค่าที่พัก	634.31	979.37	951.55	31.86	0.00	0.00	0.00	622.28	979.15	949.87	31.83						
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	383.19	515.02	504.39	16.88	411.50	548.65	427.45	383.72	515.03	504.26	16.90						
ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	380.29	460.59	454.11	15.21	455.10	548.65	465.98	381.71	460.61	454.13	15.22						
ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	366.24	442.51	436.36	14.61	310.67	289.86	308.25	365.19	442.47	436.13	14.62						
ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	262.48	406.01	394.44	13.21	151.25	93.17	144.49	260.37	405.94	394.00	13.20						
ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	85.71	136.57	132.47	4.44	98.11	82.82	96.33	85.95	136.56	132.40	4.44						
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	104.29	113.96	113.18	3.79	124.00	155.28	127.63	104.66	113.97	113.21	3.79						
รวมทุกหมวดค่าใช้จ่าย	2,216.51	3,054.03	2,986.50	100.00	1,550.63	1,718.43	1,570.13	2,203.88	3,053.73	2,984.00	100.00						

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก <http://www2.tat.or.th/stat/web/static>

ตาราง 17

รายได้จากการท่องเที่ยวของเกาะสมุย จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2550

(หน่วย: ล้านบาท)

หมวดค่าใช้จ่าย	ผู้เยี่ยมชม					
	ไทย	ร้อยละ	ต่างประเทศ	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ค่าที่พัก	240.74	28.24	4,237.78	32.06	4,478.52	31.83
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	148.45	17.41	2,229.05	16.88	2,377.50	16.90
ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	147.67	17.32	1,993.50	15.08	2,141.17	15.22
ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	141.28	16.57	1,915.02	14.49	2,056.30	14.62
ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	100.73	11.81	1,756.91	13.29	1,857.64	13.20
ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	33.25	3.90	591.01	4.47	624.26	4.44
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	40.49	4.75	493.28	3.73	533.77	3.79
รวมทุกหมวดค่าใช้จ่าย	852.61	100.00	13,216.55	100.00	14,069.16	100.00

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

จำนวนครั้งของการเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยในรอบ 1 ปี

จากจำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุยในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 1,059,642 คน เฉลี่ย 1.72 ครั้งต่อปี โดยผู้มาเยือนชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยเฉลี่ย 1.53 ครั้งต่อปี จำแนกเป็นผู้มาเยือนที่เดินทางมาเกาะสมุย 1 ครั้ง จำนวน 614,881 คน คิดเป็นร้อยละ 68.41 เดินทางมาเกาะสมุย 2 ครั้ง จำนวน 19,637 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21 เดินทางมาเกาะสมุย 3 ครั้ง จำนวน 35,951 คน คิดเป็นร้อยละ 4 เดินทางมาเกาะสมุย 4 ครั้ง จำนวน 11,200 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 เดินทางมาเกาะสมุย 5 ครั้ง จำนวน 46,096 คน คิดเป็นร้อยละ 5.13 ส่วนผู้มาเยือนชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย 2.78 ครั้งต่อปี จำแนกเป็นผู้มาเยือนที่เดินทางมาเกาะสมุย 1 ครั้ง จำนวน 42,674 คน คิดเป็นร้อยละ 26.52 เดินทางมาเกาะสมุย 2 ครั้ง จำนวน 41,319 คน คิดเป็นร้อยละ 25.68 เดินทางมาเกาะสมุย 3 ครั้ง จำนวน 27,455 คน คิดเป็นร้อยละ 17.07 เดินทางมาเกาะสมุย 4 ครั้ง จำนวน 10,652 คน คิดเป็นร้อยละ 6.62 เดินทางมาเกาะสมุย 5 ครั้ง จำนวน 35,677 คน คิดเป็นร้อยละ 22.18 เดินทางมาเกาะสมุยมากกว่า 5 ครั้ง จำนวน 3,100 คน คิดเป็นร้อยละ 1.93 (ดูตาราง 18)

ตาราง 18

จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามจำนวนครั้งที่เดินทางมาในรอบ 1 ปี

จำนวนครั้งของการเดินทาง	ผู้มาเยือน				รวม	ร้อยละ
	ไทย	ร้อยละ	ต่างประเทศ	ร้อยละ		
1 ครั้ง	42,674	26.52	614,881	68.41	657,555	62.06
2 ครั้ง	41,319	25.68	190,637	21.21	231,956	21.89
3 ครั้ง	27,455	17.07	35,951	4.00	63,406	5.98
4 ครั้ง	10,652	6.62	11,200	1.25	21,852	2.06
5 ครั้ง	35,677	22.18	46,096	5.13	81,773	7.72
มากกว่า 5 ครั้ง	3,100	1.93	-	-	3,100	0.29
รวม	160,877	100.00	898,765	100.00	1,059,642	100.00
เฉลี่ย ครั้งต่อปี	2.78	-	1.53	-	1.72	-

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

สถานที่ท่องเที่ยว

จากการสำรวจสถานที่ท่องเที่ยวในเกาะสมุยที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปเที่ยวพบว่า ในปี พ.ศ. 2547 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางไปเที่ยวที่ชายทะเล/ชายหาดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.76 รองลงมา ได้แก่ เกาะต่าง ๆ ร้อยละ 16.33 สถานที่สำคัญ/พิพิธภัณฑน์ ร้อยละ 15.82 ตลาด/ร้านค้า ร้อยละ 6.79 อุทยาน/วนอุทยาน ร้อยละ 3.75 จุดชมวิว ร้อยละ 3.25 แหล่งสวยงาม ร้อยละ 3.14 สถาบันเทิง ร้อยละ 2.62 และร้านอาหาร ร้อยละ 1.60 ตามลำดับ เช่นเดียวกับผู้มาเยือนชาวไทยนิยมเดินทางไปเที่ยวที่ชายทะเล/หาดทรายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.81 รองลงมา ได้แก่ สถานที่สำคัญ/พิพิธภัณฑน์ ร้อยละ 14.96 เกาะต่าง ๆ ร้อยละ 14.14 อุทยาน/วนอุทยาน ร้อยละ 6.57 ตลาด/ร้านค้า ร้อยละ 6.57 แหล่งสวยงาม ร้อยละ 5.45 สถาบันเทิง ร้อยละ 2.29 ร้านอาหาร ร้อยละ 0.79 บ่อน้ำร้อน ร้อยละ 0.31 และจุดชมวิว ร้อยละ 0.20 ตามลำดับ (ดูตาราง 19)

ตาราง 19

จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2547 จำแนกตามสถานที่ท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยว	ร้อยละของผู้มาเยือน		
	ไทย	ต่างประเทศ	รวม
ชายทะเล/หาดทราย	42.81	39.76	40.29
เกาะต่าง ๆ	14.14	16.33	15.95
สถานที่สำคัญ/พิพิธภัณฑ	14.96	15.82	15.67
ตลาด/ร้านค้า	6.57	6.79	6.75
อุทยาน/วนอุทยาน	6.57	3.75	4.23
แหล่งสวงาม	5.45	3.14	3.54
จุดชมวิว	0.20	3.25	2.72
สถานบันเทิง	2.29	2.62	2.57
ร้านอาหาร	0.79	1.60	1.46
ปอน้ำร้อน	0.31	-	0.05

ที่มา. จาก สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2547 (หน้า 382), โดย กองวิชาการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

เมื่อพิจารณากิจกรรมที่ผู้มาเยือนเข้าร่วมระหว่างที่อยู่ในเกาะสมุย พบว่า กิจกรรมที่ผู้มาเยือนชาวต่างประเทศนิยมเข้าร่วมมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวทั่วไป ร้อยละ 87.15 รองลงมา ได้แก่ การซื้อสินค้าและของที่ระลึก ร้อยละ 42.34 กิจกรรมทางน้ำ ร้อยละ 18.88 กิจกรรมนันทนาการ/บันเทิง ร้อยละ 16.12 กิจกรรมเชิงผจญภัย ร้อยละ 13.85 กิจกรรมเชิงสุขภาพ ร้อยละ 12.35 กิจกรรมเชิงวัฒนธรรม ร้อยละ 8.41 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร้อยละ 6.91 กิจกรรมด้านกีฬา ร้อยละ 6.14 และอื่น ๆ เช่นกิจกรรมทางการเกษตร การปฏิบัติธรรม ร้อยละ 1.36 เช่นเดียวกับผู้มาเยือนชาวไทยนิยมท่องเที่ยวทั่วไปมากที่สุด ร้อยละ 84.02 รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมทางน้ำ ร้อยละ 55.42 กิจกรรมเชิงสุขภาพ ร้อยละ 13.43 การซื้อสินค้าและของที่ระลึก ร้อยละ 10.79 กิจกรรมเชิงวัฒนธรรม ร้อยละ 10.58 กิจกรรมนันทนาการ/บันเทิง ร้อยละ 8.72 กิจกรรมเชิงผจญภัย ร้อยละ 4.34 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ร้อยละ 3.83 กิจกรรมด้านกีฬา ร้อยละ 3.24 และกิจกรรมอื่น ๆ ร้อยละ 15.50 ตามลำดับ (ดูตาราง 20)

ตาราง 20

จำนวนผู้มาเยือนเกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 จำแนกตามกิจกรรมที่เข้าร่วม

กิจกรรมที่เข้าร่วม	สัดส่วนของการเข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ)		
	ไทย	ต่างประเทศ	รวม
ท่องเที่ยวทั่วไป	84.02	87.15	86.68
ซื้อสินค้าและของที่ระลึก	10.79	42.34	37.55
กิจกรรมทางน้ำ	55.42	18.88	24.43
นันทนาการ/บันเทิง	8.72	16.12	14.99
กิจกรรมเชิงสุขภาพ	13.43	12.35	12.52
กิจกรรมเชิงผจญภัย	4.34	13.85	12.40
กิจกรรมเชิงวัฒนธรรม	10.58	8.41	8.74
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.83	6.91	6.44
กิจกรรมด้านกีฬา	3.24	6.14	5.70
อื่นๆ	15.50	1.36	3.51

ที่มา. จาก *Samui Book*, โดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551, ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php

บทที่ 4

วิธีการศึกษาและผลการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุย มีวิธีการศึกษา จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูล 2 ประเภท คือ

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ทำการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจ (survey) โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (non-probability sampling) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่สามารถพูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษ ได้ ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2551 และกำหนดขนาดตัวอย่างขั้นต่ำจากสูตรของ Yamané (1967, p. 886) กรณีที่ทราบจำนวนประชากรแน่นอน โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลจากรายงานสถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ เกาะสมุย ปี พ.ศ. 2550 พบว่า ในปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางมาเที่ยวในเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 897,799 คน การศึกษาครั้งนี้กำหนดให้ค่าความคลาด-

เคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05 คำนวณหาขนาดตัวอย่างได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{N}{1 + N(0.05)^2} \\
 &= \frac{897,799}{1 + 897,799(0.05)^2} \\
 &= 400 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูล 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สัญชาติ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกาะสมุยของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ จำนวนครั้งในการเดินทางมาเกาะสมุย แหล่งข้อมูลที่นักท่องเที่ยวได้รับก่อนเดินทางมาเกาะสมุย ความเพียงพอของข้อมูล รูปแบบการเดินทาง บุคคลที่ร่วมเดินทาง วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง ที่พำนัก จำนวนวันที่พำนักอาศัยบนเกาะสมุย และงบประมาณในการท่องเที่ยว จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 ทักษะคติของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะสมุย ได้แก่ สิ่งที่น่าสนใจให้มาเที่ยว ต้นทุนการท่องเที่ยวในเกาะสมุย ปัญหา/อุปสรรคหรือสิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุง ความต้องการกลับมาเที่ยวอีกครั้ง และคำแนะนำอื่น ๆ จำนวน 29 ข้อ

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวโดยรวมในประเทศ โครงสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเกาะสมุยจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้แล้ว ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย วารสารและงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) ศึกษาลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในเกาะสมุย พฤติกรรมการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาเที่ยว และปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยแบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ คือ (1) เห็นด้วยอย่างยิ่ง (2) เห็นด้วย (3) ไม่แน่ใจ (4) ไม่เห็นด้วย และ (5) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้นำน้ำหนักคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ และกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลแต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นดังนี้

4.21-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41-4.20	หมายถึง	เห็นด้วย
2.61-3.40	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
1.81-2.60	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1.00-1.80	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative analysis) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษาโดยการหาค่าไคสแควร์ (chi-square technique) กับความเป็นอิสระในการจัดจำแนก (test of independence) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้ตารางการณั้จร (contingency table) จำแนกข้อมูลออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ซึ่งเป็นอิสระต่อกัน โดยจำแนกตามภูมิภาคของนักท่องเที่ยวต่างประเทศกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ หาคความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าวด้วยโปรแกรม SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences) สูตรในการคำนวณค่าไคสแควร์ ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 382)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

$$E_{ij} = \frac{N_i N_j}{N}$$

กำหนดให้

χ^2	=	ค่าทดสอบไคสแควร์
O_{ij}	=	ความถี่จากการสังเกตในแถว i คอลัมน์ j
E_{ij}	=	ความถี่ที่คาดหวังในแถว i คอลัมน์ j
N_i	=	ความถี่รวมที่สังเกตได้ของแถว i
N_j	=	ความถี่รวมที่สังเกตได้ของคอลัมน์ j
N	=	จำนวนตัวอย่าง
r	=	จำนวนแถว
c	=	จำนวนคอลัมน์

ยกเว้นกรณีที่ค่า $E_{ij} < 5$ การคำนวณค่าไคสแควร์จะใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(|O_{ij} - E_{ij}| - 0.5)^2}{E_{ij}}$$

ถ้าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตารางไคสแควร์ที่องศาความเป็นอิสระ (degree of freedom-- df) เท่ากับ $(r-1)(c-1)$ แสดงว่าค่าไคสแควร์ทดสอบนั้นตกอยู่ในช่วงที่ต้องยอมรับสมมติฐานศูนย์ (null hypothesis) ณ ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ต้องการศึกษา

ถ้าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์จากตารางไคสแควร์ที่องศาความเป็นอิสระ (degree of freedom-- df) เท่ากับ $(r-1)(c-1)$ แสดงว่าค่าไคสแควร์ทดสอบนั้นตกอยู่ในช่วงที่ต้องปฏิเสธสมมติฐานศูนย์ (null hypothesis) ณ ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 หรือจากการทดสอบด้วยโปรแกรม SPSS for Windows เมื่อ Significance ของค่าสถิติทดสอบน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด หมายความว่า ภูมิภาคของนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ต้องการศึกษา

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ พิจารณาโดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมในการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย

ส่วนที่ 4 ผลการคำนวณโดยหาค่าไคสแควร์ (chi-square technique) กับความเป็นอิสระในการจัดจำแนก (test of independence) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยจำนวน 400 ตัวอย่าง ในด้านสัญชาติ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ผลการศึกษาคือเป็นดังนี้

1. สัญชาติ หรือภูมิภาคสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมและสังคมของประเทศนั้น ๆ ซึ่งส่งผลถึงรสนิยมและทัศนคติด้านการท่องเที่ยวด้วย กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวสหราชอาณาจักร ร้อยละ 21.8 รองลงมา ได้แก่ เยอรมัน ร้อยละ 17.1 และสวีเดน ร้อยละ 16.8 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 70 รองลงมา ได้แก่ ภูมิภาคเอเชีย ร้อยละ 14.5 ภูมิภาคโอเชียเนีย ร้อยละ 11.5 และภูมิภาคอเมริกา ร้อยละ 4 ตามลำดับ (ดูตาราง 21)

ตาราง 21

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามสัญชาติและภูมิภาค

สัญชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อเมริกา	16	4.0
แคนาดา	9	56.2
สหรัฐอเมริกา	7	43.8
เอเชีย	58	14.5
จีน	14	24.1
ไต้หวัน	1	1.7
ญี่ปุ่น	5	8.6
ตุรกี	2	3.4
ไต้หวัน	3	5.2
เนปาล	1	1.7
บาหลีเรน	1	1.7
มาเลเซีย	3	5.2
สิงคโปร์	3	5.2
อิสราเอล	19	32.8
ฮ่องกง	6	10.4
ยุโรป	280	70.0
กรีซ	1	0.4
เชโกสโลวะเกีย	2	0.7
เดนมาร์ก	9	3.2
นอร์เวย์	6	2.1
เนเธอร์แลนด์	5	1.8
เบลเยียม	6	2.1
โปรตุเกส	1	0.4
ฝรั่งเศส	24	8.6
ฟินแลนด์	7	2.5
เยอรมัน	48	17.1
รัสเซีย	3	1.1

ตาราง 21 (ต่อ)

สัญชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ยุโรป	16	4.0
สก๊อตแลนด์	1	0.4
สเปน	2	0.7
สวิสเซอร์แลนด์	10	3.6
สวีเดน	47	16.8
สหราชอาณาจักร	61	21.8
ออสเตรีย	6	2.1
อิตาลี	14	5.0
ไอซ์แลนด์	12	4.3
ฮอลแลนด์	15	5.3
โอเชียเนีย	46	11.5
นิวซีแลนด์	7	15.2
ออสเตรเลีย	39	84.8
รวม	400	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

2. เพศ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นเพศชาย จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52 และเป็นเพศหญิง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48 สัดส่วนชายต่อหญิงเป็น 1.08 : 1 เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละภูมิภาคมีสัดส่วนนักท่องเที่ยวชายต่อนักท่องเที่ยวหญิงใกล้เคียงกัน คือ ภูมิภาคเอเชีย 1.15 : 1 ภูมิภาคยุโรป 1.04 : 1 ภูมิภาคอเมริกา 1.28 : 1 และภูมิภาคโอเชียเนีย 1.19 : 1 สะท้อนให้เห็นถึงความเท่าเทียมกันของคนในสังคมที่ทุกภูมิภาคเปิดโอกาสให้ทั้งเพศชายและเพศหญิงได้เดินทางท่องเที่ยวได้อย่างเท่าเทียมกัน (ดูตาราง 22)

ตาราง 22

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามเพศ (หน่วย: ร้อยละ)

เพศ	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	56.3	53.4	51.1	54.3	208.0	52.0
หญิง	43.7	46.6	48.9	45.7	192.0	48.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

3. อายุ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 25-34 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ช่วงอายุ 35-44 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 ช่วงอายุ 45-54 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และช่วงอายุมากกว่า 55 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มีอายุ 25-34 ปี คือ ภูมิภาคเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 48.3 ภูมิภาคยุโรป คิดเป็นร้อยละ 36.1 และภูมิภาคโอเชียเนีย คิดเป็นร้อยละ 32.6 ตามลำดับ ยกเว้นภูมิภาคอเมริกา นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.8 สะท้อนให้เห็นถึงช่วงอายุที่มีศักยภาพในการใช้จ่ายเพื่อเดินทางท่องเที่ยวและรูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอเมริกา ภูมิภาคเอเชีย และภูมิภาคยุโรป นักท่องเที่ยวกว่าร้อยละ 65 เดินทางท่องเที่ยวในช่วงวัยเริ่มต้นการทำงาน อายุไม่เกิน 34 ปี ส่วนในภูมิภาคโอเชียเนีย นักท่องเที่ยวกว่าร้อยละ 63 เดินทางท่องเที่ยวในช่วงกลางระยะเวลาทำงาน ช่วงอายุ 25-44 ปี (ดูตาราง 23)

ตาราง 23

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตาม
อายุ (หน่วย: ร้อยละ)

อายุ	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	43.8	24.1	28.9	13.0	108.0	27.0
25-34 ปี	31.3	48.3	36.1	32.6	149.0	37.3
35-44 ปี	12.5	19.0	22.1	30.4	89.0	22.3
45-55 ปี	6.3	8.6	8.6	15.2	37.0	9.3
มากกว่า 55 ปี	6.1	-	4.3	8.8	17.0	4.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

3. ระดับการศึกษา สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพชีวิตและศักยภาพในการสร้างรายได้ที่จะนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมปลายหรือต่ำกว่า จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมามีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 และการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละภูมิภาคมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน คือ ภูมิภาคอเมริกานักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 37.5 ภูมิภาคเอเชียนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 39.7 ภูมิภาคยุโรปและภูมิภาคโอเชียเนียนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 41.1 และร้อยละ 43.5 ตามลำดับ ภูมิภาคที่มีการศึกษาสูงที่สุด คือ ภูมิภาคเอเชีย มีนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าร้อยละ 58 ส่วนภูมิภาคอื่นมีนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าไม่ถึงร้อยละ 50 (ดูตาราง 24)

ตาราง 24

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามระดับการศึกษา (หน่วย: ร้อยละ)

ระดับการศึกษา	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับมัธยมศึกษา						
ตอนปลายหรือต่ำกว่า	25.0	36.2	41.0	43.5	160.0	40.0
ระดับอาชีวศึกษา	37.5	5.1	10.4	17.4	46.0	11.5
ระดับปริญญาตรี	31.3	39.7	33.6	23.9	133.0	33.3
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	6.2	19.0	15.0	15.2	61.0	15.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

4. สถานภาพ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นโสด จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมามีสถานภาพสมรส จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 และสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกือบทุกภูมิภาคส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คือ ภูมิภาคอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 87.5 ภูมิภาคเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 62.1 และภูมิภาคยุโรป คิดเป็นร้อยละ 57.5 ตามลำดับ ส่วนภูมิภาคโอเชียเนีย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 58.7 สถานภาพของนักท่องเที่ยวสะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการเดินทางท่องเที่ยว ผู้ที่มีครอบครัวอาจมีโอกาสดำเนินการเดินทางท่องเที่ยวน้อยกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด (ดูตาราง 25)

ตาราง 25

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามสถานภาพ (หน่วย: ร้อยละ)

สถานภาพ	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	87.5	62.1	57.5	37.0	228.0	57.0
สมรส	12.5	37.9	41.4	58.7	167.0	41.8
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	-	-	1.1	4.3	5.0	1.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

5. อาชีพ ซึ่งอาชีพของนักท่องเที่ยวจะสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างรายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวและโอกาสที่จะได้เดินทางท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์กรเอกชน จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาเป็นผู้ที่เป็นเจ้าของธุรกิจ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23 เป็นนักเรียน นักศึกษา จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 เป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์กรของรัฐ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และเป็นผู้เกษียณอายุหรือว่างงาน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกือบทุกภูมิภาค ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์กรเอกชน คือ ภูมิภาคโอเชียเนีย คิดเป็นร้อยละ 47.9 ภูมิภาคยุโรป คิดเป็นร้อยละ 37.1 และภูมิภาคเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 31 ตามลำดับ ส่วนภูมิภาคอเมริกานักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์กรของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 37.4 (ดูตาราง 26)

ตาราง 26

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตาม อาชีพ (หน่วย: ร้อยละ)

อาชีพ	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน นักศึกษา	18.8	22.4	20.7	6.5	77.0	19.3
ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรของรัฐ	37.4	15.5	15.0	13.0	63.0	15.7
ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรเอกชน	25.0	31.0	37.1	47.9	148.0	37.0
เจ้าของธุรกิจ	18.8	25.9	21.8	28.3	92.0	23.0
เกษียณอายุ/ว่างงาน	-	5.2	5.4	4.3	20.0	5.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

6. รายได้ ซึ่งรายได้ของนักท่องเที่ยวสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการใช้จ่ายเพื่อเดินทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากกว่าย่อมมีความสามารถในการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวได้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มีรายได้ก่อนหักภาษี 20,000-39,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมา มีรายได้ 40,000-59,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17 มีรายได้ 60,000-79,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และมีรายได้มากกว่า 80,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละภูมิภาคมีรายได้แตกต่างกัน คือ ภูมิภาคอเมริกันนักท่องเที่ยวมีรายได้ในระดับน้อยกว่า 20,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี ระดับ 40,000-59,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี และระดับ 60,000-79,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 18.8 ภูมิภาคเอเชีย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 20,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 27.6 ภูมิภาคยุโรปนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ 20,000-39,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 27.5 ส่วนภูมิภาคโอเชียเนียนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ 40,000-59,999

ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 30.4 ตามลำดับ ภูมิภาคที่มีรายได้สูงที่สุด คือ ภูมิภาคโอเชียเนีย นักท่องเที่ยวที่มากกว่าร้อยละ 50 มีรายได้มากกว่า 39,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี ส่วนภูมิภาคเอเชียมีรายได้น้อยที่สุด นักท่องเที่ยวที่มากกว่าร้อยละ 50 มีรายได้น้อยกว่า 40,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี (ดูตาราง 27)

ตาราง 27

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามรายได้ (หน่วย: ร้อยละ)

ระดับการศึกษา (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000	18.8	27.6	15.7	10.9	68.0	17.0
20,000-39,999	12.4	24.1	27.5	8.7	97.0	24.2
40,000-59,999	18.8	12.1	19.6	30.4	79.0	19.8
60,000-79,999	18.8	5.2	9.6	19.6	42.0	10.5
80,000 หรือมากกว่า	12.4	10.3	10.4	6.5	40.0	10.0
ไม่ตอบคำถาม	18.8	20.7	17.2	23.9	74.0	18.4
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมในการท่องเที่ยว

เมื่อนำข้อมูลมาประมวลผลและแจกแจงความถี่พร้อมทั้งหาค่าร้อยละในแต่ละข้อ สามารถนำเสนอพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศดังนี้

1. วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางมาเกาะสมุย กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาเกาะสมุยเพื่อท่องเที่ยวในวันหยุด จำนวน 392 คน คิดเป็นร้อยละ 98 มีเพียงส่วนน้อยที่เดินทางมาเกาะสมุยเพื่อวัตถุประสงค์หลักอย่างอื่น คือ เพื่อทำธุรกิจ และเพื่อประชุม สัมมนา เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาคพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในทุกภูมิภาคส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวในวันหยุด คือ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกาและภูมิภาค

โอเชียเนีย ร้อยละ 100 ส่วนภูมิภาคเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 98.3 และภูมิภาคยุโรป คิดเป็นร้อยละ 97.5 ตามลำดับ วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเกาะสมุย เนื่องจากเกาะสมุยมีลักษณะเป็นเกาะและมีกิจกรรมหลักเป็นการท่องเที่ยว ไม่ได้เป็นศูนย์กลางของการติดต่อธุรกิจ ดังนั้น ผู้ที่เดินทางมาเกาะสมุยเกือบทั้งหมดจึงมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวในวันหยุด (ดูตาราง 28)

ตาราง 28

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง (หน่วย: ร้อยละ)

วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
วันหยุด	100.0	98.3	97.5	100.0	392.0	98.0
ทำธุรกิจ	-	-	2.1	-	6.0	1.5
ประชุม/สัมมนา	-	1.7	0.4	-	2.0	0.5
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

2. ลักษณะการได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวของเกาะสมุย พบว่า นักท่องเที่ยวต่าง-ประเทศส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวเกาะสมุยก่อนการเดินทางจากญาติหรือเพื่อน จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมา ได้แก่ ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์/นิตยสาร/หนังสือแนะนำเที่ยว จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 ข้อมูลจากโทรทัศน์/วิทยุ/อินเทอร์เน็ต จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ข้อมูลจากบริษัทนำเที่ยว จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.75 และข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือสำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเกาะสมุย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคเอเชีย ภูมิภาคยุโรป และภูมิภาคโอเชียเนีย ได้รับข้อมูลก่อนการเดินทางจากญาติหรือเพื่อน ส่วนในภูมิภาคอเมริกา นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลการเดินทางจากหนังสือพิมพ์/นิตยสาร/หนังสือแนะนำเที่ยว แหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้รับก่อนเดินทางมาท่องเที่ยว

เกาะสมุยย่อมมีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวและทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย (ดูตาราง 29)

ตาราง 29

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามแหล่งข้อมูลที่ได้รับก่อนการเดินทาง (หน่วย: คน)

แหล่งข้อมูลก่อนการเดินทาง ไปเกาะสมุย	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
ญาติ/เพื่อน	8	37	183	30	258	64.50
หนังสือพิมพ์/นิตยสาร/หนังสือ						
นำเที่ยว	9	16	90	8	123	30.75
โทรทัศน์/วิทยุ/อินเทอร์เน็ต	6	10	81	11	108	27.00
บริษัทนำเที่ยว	4	11	65	19	99	24.75
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	0	0	1	1	2	0.50

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ที่มา. จากการสำรวจ

3. จำนวนครั้งที่เดินทางมาเที่ยวเกาะสมุย กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวเกาะสมุยครั้งแรก จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวซ้ำ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่ในทุกภูมิภาคเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวครั้งแรก คือ ภูมิภาคเอเชีย ร้อยละ 75.9 ภูมิภาคอเมริกา ร้อยละ 68.8 ภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 64.6 และภูมิภาคโอเชียเนีย ร้อยละ 58.7 ตามลำดับ โดยในภูมิภาคโอเชียเนียซึ่งเป็นภูมิภาคที่อยู่ไม่ไกลจากประเทศไทยมากนักมีนักท่องเที่ยวที่กลับมาเที่ยวซ้ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.3 นักท่องเที่ยวภูมิภาคยุโรปมีจำนวนครั้งเฉลี่ยในการมาเที่ยวเกาะสมุยมากที่สุด 2.14 ครั้ง และนักท่องเที่ยวภูมิภาคอเมริกามีจำนวนครั้งเฉลี่ยในการมาเที่ยวเกาะสมุยน้อยที่สุด 1.56 ครั้ง การกลับมาท่องเที่ยวซ้ำย่อมแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวเกาะสมุยแล้วมีความประทับใจจึงกลับมาเที่ยวซ้ำอีก

ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาที่วเกาะสมุยเป็นครั้งแรกหากได้รับความประทับใจในการท่องเที่ยวครั้งนี้ก็อาจมีโอกาที่จะกลับมาเที่ยวซ้ำได้เช่นกัน (ดูตาราง 30)

ตาราง 30

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามจำนวนครั้งที่เดินทางมาที่วเกาะสมุย (หน่วย: ร้อยละ)

จำนวนครั้งที่เดินทาง ท่องเที่ยวเกาะสมุย	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครั้งแรก	68.80	75.90	64.60	58.70	263.00	65.80
ท่องเที่ยวซ้ำ	31.20	24.10	35.40	41.30	137.00	34.20
จำนวนครั้งเฉลี่ย	1.56	1.72	2.14	2.02	2.05	
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	400.00	100.00

ที่มา. จากการสำรวจ

4. รูปแบบการจัดการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่จัดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 77.5 มีเพียงส่วนน้อยที่เดินทางท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในทุกภูมิภาคส่วนใหญ่จัดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง รูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยวสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่จัดการเดินทางเองมักจะเป็นผู้ที่ชอบการผจญภัยและต้องการแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวอาจเป็นผู้ที่เดินทางมาเที่ยวเป็นครั้งแรกและต้องการความสะดวกสบายในการเดินทาง (ดูตาราง 31)

ตาราง 31

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามรูปแบบการเดินทาง (หน่วย: ร้อยละ)

รูปแบบการจัดการเดินทาง	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
จัดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง	87.5	75.9	78.2	71.7	310.0	77.5
จัดการเดินทางท่องเที่ยวโดยบริษัทนำเที่ยว	12.5	24.1	21.8	28.3	90.0	22.5
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

5. พาหนะที่เดินทางมาเกาะสมุย กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางมาเกาะสมุยโดยเครื่องบิน จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดราชบุรีธานีโดยรถโดยสารประจำทางหรือรถไฟและลงเรือเฟอร์รี่มาเกาะสมุย จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 และ เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวหรือรถยนต์เช่า จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาคพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกือบทุกภูมิภาคส่วนใหญ่เดินทางมาเกาะสมุยโดยเครื่องบิน คือ ภูมิภาคโอเชียเนีย ร้อยละ 91.3 ภูมิภาคเอเชีย ร้อยละ 75.9 และภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 70.7 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกามีสัดส่วนการเดินทางโดยเครื่องบินเท่ากับการเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางหรือรถไฟ คือ ร้อยละ 50 ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเดินทางเข้าถึงได้สะดวกหรือมีช่องทางการเดินทางได้หลากหลายจะช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาเที่ยวง่ายขึ้น (ดูตาราง 32)

ตาราง 32

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำนวนตาม
พาหนะที่เดินทางมาเกาะสมุย (หน่วย: ร้อยละ)

พาหนะในการเดินทางมา เกาะสมุย	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
เครื่องบิน	50.0	75.9	70.7	91.3	292.0	73.0
รถโดยสารประจำทาง/รถไฟ	50.0	20.7	26.4	8.7	98.0	24.5
รถยนต์ส่วนตัว/รถยนต์เช่า	-	3.4	2.9	-	10.0	2.5
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

6. ผู้ร่วมเดินทาง กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวเกาะสมุยกับเพื่อน จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 เป็นสัดส่วนใกล้เคียงกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยกับครอบครัวหรือญาติ จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44 ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยโดยลำพัง มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่ในเกือบทุกภูมิภาคเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยกับเพื่อน คือ ภูมิภาคอเมริกา ร้อยละ 75 ภูมิภาคเอเชีย ร้อยละ 50 และภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 45 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวในภูมิภาคโอเชียเนียส่วนใหญ่เดินทางกับครอบครัวหรือญาติ คิดเป็นร้อยละ 60.9 ผู้ร่วมเดินทางสะท้อนให้เห็นถึงความคล่องตัวในการเดินทางและรูปแบบในการจัดการเดินทาง (ดูตาราง 33)

ตาราง 33

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตาม
ผู้ร่วมเดินทาง (หน่วย: ร้อยละ)

ผู้ร่วมเดินทาง	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางคนเดียว	12.5	12.1	10.7	8.7	43.0	10.8
เดินทางกับครอบครัว/ญาติ	12.5	37.9	44.3	60.9	176.0	44.0
เดินทางกับเพื่อน	75.0	50.0	45.0	30.4	181.0	45.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

7. ที่พำนักในเกาะสมุย กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่พำนักในโรงแรม จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47 รองลงมาพำนักในบังกะโล จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 พำนักเกสต์เฮาส์ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 พำนักบ้านญาติหรือบ้านเพื่อน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3 เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในภูมิภาคโอเชียเนียและภูมิภาคเอเชียส่วนใหญ่พำนักในโรงแรม คือ ร้อยละ 71.7 และร้อยละ 63.8 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวในภูมิภาคยุโรปและภูมิภาคอเมริกาส่วนใหญ่พำนักในบังกะโล คิดเป็นร้อยละ 44.6 และร้อยละ 43.8 ตามลำดับ ประเภทที่พำนักที่นักท่องเที่ยวเลือกพำนักสะท้อนให้เห็นถึงความสะดวกสบายที่นักท่องเที่ยวได้รับและระยะเวลาที่พำนักรวมถึงสภาพทางการเงินและงบประมาณสำหรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เนื่องจากที่พำนักประเภทโรงแรมในเกาะสมุยมีราคาค่อนข้างสูง ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่พำนักโรงแรมจึงเป็นนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวกสบาย ส่วนนักท่องเที่ยวที่ต้องการประหยัดงบประมาณค่าที่พำนักหรือมีระยะเวลาพำนักหลายวันมักจะเลือกพำนักในบังกะโกหรือเกสต์เฮาส์ (ดูตาราง 34)

ตาราง 34

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามที่พัก (หน่วย: ร้อยละ)

สถานที่พักในเกาะสมุย	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกสต์เฮาส์	31.2	12.1	10.8	2.2	43.0	10.7
บังกะโล	43.8	22.4	44.6	26.1	157.0	39.3
โรงแรม	25.0	63.8	40.7	71.7	188.0	47.0
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	-	1.7	3.9	-	12.0	3.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

8. พาหนะหลักที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวในเกาะสมุย กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวในเกาะสมุยโดยรถแท็กซี่ จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมาเดินทางท่องเที่ยวโดยรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เช่า จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 เดินทางท่องเที่ยวโดยรถโดยสารประจำทาง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 และเดินทางท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศเกือบทุกภูมิภาคส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวในเกาะสมุยโดยรถแท็กซี่ คือ ภูมิภาคยุโรป คิดเป็นร้อยละ 46.1 ภูมิภาคโอเชียเนีย ร้อยละ 39.1 และภูมิภาคเอเชีย ร้อยละ 34.5 ส่วนนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอเมริกาส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวในเกาะสมุยโดยรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เช่า คิดเป็นร้อยละ 31.2 ประเภทพาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางสะท้อนให้เห็นถึงความสะดวกสบายในการเดินทางที่นักท่องเที่ยวจะได้รับจากพาหนะประเภทนั้นและรูปแบบในการเดินทางท่องเที่ยว (ดูตาราง 35)

ตาราง 35

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามประเภทพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว (หน่วย: ร้อยละ)

ประเภทพาหนะในการเดินทาง ท่องเที่ยวในเกาะสมุย	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
รถแท็กซี่	25.0	34.5	46.1	39.1	171.0	42.8
รถโดยสารประจำทาง	18.8	19.0	18.2	34.8	81.0	20.2
รถยนต์/รถจักรยานยนต์ เช่า	31.2	29.3	26.1	21.8	105.0	26.2
รถยนต์ส่วนตัว	25.0	17.2	9.6	4.3	43.0	10.8
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

9. จำนวนวันที่คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุย กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุย 1-7 วัน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุย 8-14 วัน จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 นักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุย 15-21 วัน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13 นักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุย 22-30 วัน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุยมากกว่า 30 วัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศเกือบทุกภูมิภาคส่วนใหญ่คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุย 1-7 วัน คือ ภูมิภาคเอเชีย ร้อยละ 77.6 ภูมิภาคอเมริกา ร้อยละ 62.4 และภูมิภาคโอเชียเนีย ร้อยละ 43.5 ตามลำดับ ส่วนภูมิภาคยุโรปนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุย 8-14 วัน คิดเป็นร้อยละ 40.7 ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนักเฉลี่ย 10.47 วัน โดยนักท่องเที่ยวภูมิภาคยุโรป มีระยะเวลาที่คาดว่าจะพำนักเฉลี่ยมากที่สุด คือ 11.32 วัน รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวภูมิภาคโอเชียเนียมีระยะเวลาที่คาดว่าจะพำนักเฉลี่ยเท่ากับ 10.09 วัน นักท่องเที่ยวภูมิภาคอเมริกามีระยะเวลาที่คาดว่าจะพำนักเฉลี่ยเท่ากับ 9.44 วัน และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียมีระยะเวลาที่คาดว่าจะพำนักเฉลี่ยน้อยที่สุด 6.95 วัน จำนวนวันที่คาดว่าจะ

จะพำนักยอมส่งผลถึงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเมื่อนักท่องเที่ยวพำนักนานขึ้นยอมมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้นด้วย (ดูตาราง 36)

ตาราง 36

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามจำนวนวันที่คาดว่าจะพำนัก (หน่วย: ร้อยละ)

จำนวนวันที่นักท่องเที่ยว คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุย	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-7 วัน	62.40	77.60	37.20	43.50	179.00	44.70
8-14 วัน	25.00	13.80	40.70	37.00	143.00	35.80
15-21 วัน	-	6.90	14.60	15.20	52.00	13.00
22-30 วัน	6.30	1.70	6.80	4.30	23.00	5.80
มากกว่า 30 วัน	6.30	-	0.70	-	3.00	0.70
จำนวนวันเฉลี่ย	9.44	6.95	11.32	10.09	10.47	
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา. จากการสำรวจ

10. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวเกาะสมุยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่คาดว่าจะใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยวเกาะสมุย น้อยกว่า 1,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมาคาดว่าจะใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเกาะสมุย 1,000-2,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 คาดว่าจะใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเกาะสมุย 3,000-4,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5 คาดว่าจะใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเกาะสมุยมากกว่า 5,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และไม่ตอบคำถาม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่คาดว่าจะใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเกาะสมุยน้อยกว่า 1,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ คือ ภูมิภาคเอเชีย ร้อยละ 56.9 ภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 55.7 และภูมิภาคโอเชียเนีย ร้อยละ 39.1 ตามลำดับ ยกเว้นภูมิภาคอเมริกานักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คาดว่าจะใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเกาะสมุย 1,000-2,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 56.3 ภูมิภาคที่มีค่าใช้จ่ายสูงที่สุด

คือ ภูมิภาคโอเชียเนีย มีนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย 3,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมากกว่า มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ โดยภูมิภาคอเมริกามีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด นักท่องเที่ยวกว่าร้อยละ 90 คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยน้อยกว่า 3,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนของรายได้ในแหล่งท่องเที่ยวซึ่งส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม (ดูตาราง 37)

ตาราง 37

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามจำนวนเงินที่คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย (หน่วย: ร้อยละ)

รายได้ต่อปี	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ	43.8	56.9	55.7	39.1	214.0	53.5
1,000-2,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ	56.2	29.3	32.1	30.4	130.0	32.5
3,000-4,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ	-	1.7	5.4	8.7	20.0	5.0
5,000-5,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ	-	-	-	-	-	-
มากกว่า 5,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ	-	5.2	1.4	6.5	10.0	2.5
ไม่ตอบคำถาม	-	6.9	5.4	15.3	26.0	6.5
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

ส่วนที่ 3 ทักษะต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย

ทักษะต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย ดังนี้

1. ปัจจัยสำคัญที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศตัดสินใจมาเที่ยวเกาะสมุย เมื่อพิจารณาปัจจัยที่จูงใจให้กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย พบว่า ปัจจัยสำคัญที่จูงใจนักท่องเที่ยว คือ สถานที่ท่องเที่ยว เช่น ชายทะเล วัด พิพิธภัณฑสถานสัตว์ เป็นต้น ค่าเฉลี่ย 3.89 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนในท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 3.86 สิ่งอำนวยความสะดวก ค่าเฉลี่ย 3.57 ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ย 3.50

วัฒนธรรมประเพณีไทย ค่าเฉลี่ย 3.49 ตามลำดับ ปัจจัยที่ไม่แน่ใจว่าสามารถจูงใจให้มาท่องเที่ยว ได้แก่ ความบันเทิง การซื้อสินค้าและของที่ระลึก ความสนใจเป็นพิเศษ และความสะดวกในการเดินทางไปยังจังหวัดหรือประเทศอื่น ส่วนปัจจัยด้านเทศกาลไม่มีความสำคัญในการจูงใจนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวเกาะสมุย (ดูตาราง 38)

ตาราง 38

ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีต่อสิ่งจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย

ทัศนคติ	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1. สถานที่ท่องเที่ยว	4.38	4.02	3.90	3.50	3.89	เห็นด้วย
2. วัฒนธรรมประเพณีไทย	3.63	3.29	3.56	3.26	3.49	เห็นด้วย
3. ความบันเทิง	3.44	3.64	3.02	2.89	3.11	ไม่แน่ใจ
4. การซื้อสินค้าและของที่ระลึก	3.06	3.10	2.97	3.35	3.04	ไม่แน่ใจ
5. สิ่งอำนวยความสะดวก	3.56	3.79	3.49	3.80	3.57	เห็นด้วย
6. ประชาชนท้องถิ่น	4.31	3.81	3.79	4.17	3.86	เห็นด้วย
7. ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยว	3.63	3.76	3.38	3.87	3.50	เห็นด้วย
8. ความสะดวกในการเดินทาง ไปจังหวัดหรือประเทศอื่น	2.75	2.91	2.95	2.87	2.93	ไม่แน่ใจ
9. เทศกาล	2.94	2.76	2.51	2.52	2.57	ไม่เห็นด้วย
10. ความสนใจเป็นพิเศษ	3.88	3.26	3.18	3.11	3.21	ไม่แน่ใจ

ที่มา. จากการสำรวจ

2. ทัศนคติต่อต้นทุนการท่องเที่ยวในเกาะสมุย เมื่อพิจารณาความเห็นของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศต่อต้นทุนการท่องเที่ยวในเกาะสมุย พบว่า นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าค่าอาหารและเครื่องดื่มราคาถูก ค่าเฉลี่ย 3.42 ส่วนรายการอื่น ได้แก่ ค่าที่พัก การคมนาคม การสื่อสาร ความบันเทิง ค่าธรรมเนียมเข้าชมสถานที่ และการซื้อสินค้าและของที่ระลึก มีราคาในระดับที่เหมาะสม (ดูตาราง 39)

ตาราง 39

ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีต่อต้นทุนการเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย

ทัศนคติ	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1. ที่พัก	2.63	2.83	3.22	3.22	3.14	เหมาะสม
2. อาหารและเครื่องดื่ม	2.63	3.24	3.49	3.48	3.42	ถูก
3. การคมนาคม	3.13	2.84	3.30	3.39	3.24	เหมาะสม
4. การสื่อสาร	3.19	3.03	3.33	3.37	3.29	เหมาะสม
5. ความบันเทิง	2.94	3.09	3.20	3.39	3.19	เหมาะสม
6. ค่าธรรมเนียมเข้าชมสถานที่	3.06	2.83	3.10	3.02	3.05	เหมาะสม
7. การซื้อสินค้าและของที่ระลึก	2.88	2.81	3.27	3.22	3.18	เหมาะสม

ที่มา. จากการสำรวจ

3. ปัญหาที่ต้องการให้ปรับปรุง เมื่อพิจารณาความเห็นของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศต่อปัญหาที่เคยประสบและต้องการให้ปรับปรุง พบว่า ปัญหาที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุด คือ ปัญหาความไม่เป็นระเบียบ ค่าเฉลี่ย 3.49 รองลงมา คือ ปัญหาด้านการจราจร ค่าเฉลี่ย 3.46 ปัญหาที่นักท่องเที่ยวไม่แน่ใจว่าต้องการให้ปรับปรุงหรือไม่ ได้แก่ ปัญหาภาวะมลพิษ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของคนในท้องถิ่น ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยว ปัญหาการคมนาคม และปัญหาด้านความปลอดภัย ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นต้องปรับปรุง ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่น ความสะดวกในการสื่อสาร และการบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว (ดูตาราง 40)

ตาราง 40

ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มีต่อปัญหาที่ต้องการให้ปรับปรุงในเกาะสมุย

ทัศนคติ	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1. การจราจร	3.38	3.53	3.51	3.07	3.46	เห็นด้วย
2. ภาวะมลพิษ	3.13	3.26	3.39	3.65	3.39	ไม่แน่ใจ

ตาราง 40 (ต่อ)

ทัศนคติ	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3. ความเป็นระเบียบ	2.75	3.31	3.56	3.50	3.49	เห็นด้วย
4. ความสามารถด้านการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2.69	3.17	3.01	2.87	3.01	ไม่แน่ใจ
5. ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยว	3.00	3.07	2.68	2.83	2.77	ไม่แน่ใจ
6. ประชาชนท้องถิ่น	3.13	2.33	2.46	2.48	2.47	ไม่เห็นด้วย
7. ความปลอดภัย	2.94	2.62	2.64	2.50	2.63	ไม่แน่ใจ
8. การคมนาคม	3.00	3.17	2.64	2.59	2.73	ไม่แน่ใจ
9. ความสะดวกในการสื่อสาร	2.44	2.69	2.33	2.20	2.37	ไม่เห็นด้วย
10. การบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว	2.25	2.93	2.28	2.20	2.36	ไม่เห็นด้วย

ที่มา. จากการสำรวจ

4. ความเพียงพอของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาการได้รับข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ พบว่า ก่อนเดินทางมาท่องเที่ยว เกาะสมุญนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอ จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 79.8 ส่วนนักท่องเที่ยว จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 ได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ (ดูตาราง 41)

ตาราง 41

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุญ จำแนกตามความเพียงพอของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (หน่วย: ร้อยละ)

ความเพียงพอของข้อมูล	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพียงพอ	81.3	55.2	83.9	84.8	319.0	79.8
ไม่เพียงพอ	18.7	44.8	16.1	15.2	81.0	20.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

5. ความต้องการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำที่เกาะสมุย กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่มีความต้องการกลับมาเที่ยวเกาะสมุยอีก จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 82.3 มีเพียงส่วนน้อยที่ตัดสินใจไม่กลับมาเที่ยวเกาะสมุยอีก จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8 โดยให้เหตุผลว่าต้องการเปลี่ยนสถานที่ไปท่องเที่ยวที่อื่นบ้างและเกาะสมุยมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไป นักท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้ตัดสินใจ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในแต่ละภูมิภาคตัดสินใจที่กลับมาเที่ยวซ้ำที่เกาะสมุยอีก ไม่มีความแตกต่างในแต่ละภูมิภาค (ดูตาราง 42)

ตาราง 42

จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย จำแนกตามการตัดสินใจกลับมาท่องเที่ยวซ้ำในเกาะสมุย (หน่วย: ร้อยละ)

การตัดสินใจ	อเมริกา	เอเชีย	ยุโรป	โอเชียเนีย	รวม	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลับมาเที่ยวซ้ำ	75.0	81.0	80.7	95.7	329.0	82.3
ไม่กลับมาเที่ยวซ้ำ	18.8	3.5	9.3	2.1	32.0	8.0
ยังไม่ตัดสินใจ	6.2	15.5	10.0	2.2	39.0	9.7
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	400.0	100.0

ที่มา. จากการสำรวจ

ส่วนที่ 4 ผลการคำนวณโดยหาค่าไคสแควร์ (*chi-square technique*) กับความเป็นอิสระในการจัดจำแนก (*test of independence*) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุย สามารถทำการวิเคราะห์โดยนำปัจจัยทั้งสามด้าน ได้แก่ ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว พฤติกรรมในการท่องเที่ยว และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย มาคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ร่วมกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อศึกษาว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยวหรือไม่ ผลการศึกษาเป็นดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์ค่าสถิติไคสแควร์ด้านลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุยร่วมกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว (ดูตาราง 43) พบว่า ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี

ตาราง 43

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุยกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

ประเภท	ค่าไคสแควร์
1. เพศ	0.363
2. อายุ	17.158
3. ระดับการศึกษา	17.795*
4. สถานภาพสมรส	17.307*
5. อาชีพ	14.227
6. รายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี	23.371*

หมายเหตุ: *แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา. จากการสำรวจ

2. พฤติกรรมในการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์ค่าสถิติไคสแควร์ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุยร่วมกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว (ดูตาราง 44) พบว่า พฤติกรรมในการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาเกาะสมุย ผู้ร่วมเดินทาง สถานที่พำนัก ยานพาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวในเกาะสมุย จำนวนวันที่คาดว่าจะพำนักที่เกาะสมุย และจำนวนเงินที่คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในเกาะสมุย

ตาราง 44

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศใน
เกาะสมุยกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

ประเภท	ค่าไคสแควร์
1. การท่องเที่ยวซ้ำ	3.337
2. รูปแบบการจัดการเดินทาง	1.964
3. ยานพาหนะที่ใช้เดินทางมาเกาะสมุย	15.143*
4. ผู้ร่วมเดินทาง	13.048*
5. วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	4.767
6. สถานที่พำนัก	34.324*
7. ยานพาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวในเกาะสมุย	20.368*
8. จำนวนวันที่คาดว่าจะพำนักที่เกาะสมุย	43.083*
9. จำนวนเงินที่คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในเกาะสมุย	22.157*

หมายเหตุ: *แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา. จากการสำรวจ

3. ทักษะติดต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุย จากการวิเคราะห์ค่าสถิติไคสแควร์ด้าน
ทักษะติดต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศร่วมกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว (ดูตาราง 45) พบว่า ทักษะติดต่อสิ่งจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว ความบันเทิง ประชาชนท้องถิ่น ต้นทุน
การเดินทางท่องเที่ยว เทศกาลพิเศษ ความสนใจเป็นพิเศษ และความเพียงพอของข้อมูล
เพื่อการตัดสินใจ

ตาราง 45

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งดึงดูดใจมาท่องเที่ยวในเกาะสมุยกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

ประเภท	ค่าไคสแควร์
1. สถานที่ท่องเที่ยว	27.478*
2. วัฒนธรรมประเพณีไทย	14.119
3. ความบันเทิง	33.796*
4. การซื้อสินค้าและของที่ระลึก	15.897
5. สิ่งอำนวยความสะดวก	16.172
6. ประชาชนท้องถิ่น	28.447*
7. ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยว	27.827*
8. ความสะดวกในการเดินทางไปจังหวัดหรือประเทศอื่น	16.789
9. เทศกาลพิเศษ	28.929*
10. ความสนใจเป็นพิเศษ	25.767*
11. ความเพียงพอของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ	25.466*

หมายเหตุ: *แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา. จากการสำรวจ

4. ทัศนคติต่อต้นทุนการท่องเที่ยวในเกาะสมุย จากการวิเคราะห์ค่าสถิติไคสแควร์ด้านทัศนคติต่อต้นทุนการท่องเที่ยวในเกาะสมุยของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศร่วมกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว (ดูตาราง 46) พบว่า ทัศนคติต่อต้นทุนการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าอาหารและเครื่องดื่ม การคมนาคม การสื่อสาร และการซื้อสินค้าและของที่ระลึก

ตาราง 46

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อต้นทุนการท่องเที่ยวในเกาะสมุยกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

ประเภท	ค่าไคสแควร์
1. ที่พัก	40.958*
2. อาหารและเครื่องดื่ม	33.935*
3. การคมนาคม	29.863*
4. การสื่อสาร	17.155*
5. ความบันเทิง	15.787
6. ค่าธรรมเนียมเข้าชมสถานที่	19.382
7. การซื้อสินค้าและของที่ระลึก	23.325*

หมายเหตุ: *แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา. จากการสำรวจ

5. ทัศนคติต่อสิ่งให้นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุง จากการวิเคราะห์ค่าสถิติไคสแควร์ด้านทัศนคติต่อสิ่งให้นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงร่วมกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว (ดูตาราง 47) พบว่า ทัศนคติต่อสิ่งที่เป็นปัญหาและต้องการให้ปรับปรุงที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ การจราจร ความไม่เป็นระเบียบ การคมนาคม ความสะดวกในการสื่อสาร และการบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว

ตาราง 47

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งให้นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

ประเภท	ค่าไคสแควร์
1. การจราจร	29.609*
2. ภาวะมลพิษ	16.236
3. ความไม่เป็นระเบียบ	22.531*

ตาราง 47 (ต่อ)

ประเภท	ค่าไคสแควร์
4. ความสามารถด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	18.151
5. ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยว	16.903
6. ประชาชนท้องถิ่น	12.409
7. ความปลอดภัย	20.215
8. การคมนาคม	23.826*
9. ความสะดวกในการสื่อสาร	28.094*
10. การบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว	39.245*

หมายเหตุ: *แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา. จากการสำรวจ

6. สรุปข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ได้ดังนี้

6.1 ด้านการคมนาคม ดังนี้

6.1.1 ควรติดมิเตอร์ในรถแท็กซี่เพื่อกำหนดค่าโดยสารที่แน่นอน และจัดให้มีป้ายจอครดแท็กซี่หรือรถโดยสาร ไม่ควรให้รถโดยสารบีบแตรเรียกผู้โดยสารตลอดทาง

6.1.2 ทำทางเดินเท้า ทางสำหรับจักรยาน ทางสำหรับจักรยานยนต์ เพื่อความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

6.1.3 ค่าโดยสารเครื่องบินราคาค่อนข้างแพงและไม่มีทางเลือก ควรเพิ่มทางเลือกสายการบินต้นทุนต่ำ

6.2 ด้านสิ่งแวดล้อม ควรจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและความสวยงามทางธรรมชาติ และหยุดการพัฒนาสิ่งก่อสร้าง

6.3 ด้านสาธารณสุขูปโภค ควรเพิ่มถังขยะริมถนนและชายหาดให้มากขึ้น และเข้มงวดในการรักษาความสะอาดบนถนนและชายหาด

6.4 ด้านความปลอดภัย ตำรวจและผู้ที่มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยควรเพิ่มการเอาใจใส่ต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ สร้างรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นอกจากนี้การส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นยังก่อให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างงานและสร้างอาชีพทั้งในภาคการท่องเที่ยวโดยตรงและในภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งในภาพรวมแล้วจะนำไปสู่ความเจริญเติบโตและความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ เกาะสมุยเป็นแหล่งท่องเที่ยวในส่วนภูมิภาคที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวและนำรายได้เข้าประเทศมากเป็นลำดับต้น ๆ เนื่องด้วยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ดังนั้น การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุย จะสามารถนำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดการและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเกาะสมุยให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเกาะสมุย สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุย โดยศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ

ในเกาะสมุย ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2551 จำนวน 400 ตัวอย่าง สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. โครงสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเกาะสมุย จากการศึกษาโครงสร้าง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเกาะสมุยจากรายงานสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และรายงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า ในปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในเกาะสมุย จำนวน 1,051,337 คน มากเป็นอันดับ 6 ของประเทศไทย เป็น นักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวน 897,799 คน คิดเป็นร้อยละ 6.21 ของนักท่องเที่ยวต่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย สร้างรายได้ 13,216.55 ล้านบาท นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางมาเกาะสมุยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง เพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 88.36 โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ใน ภูมิภาคยุโรป คิดเป็นร้อยละ 63.23 รองลงมา ได้แก่ ภูมิภาคเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 11.20 ภูมิภาคโอเชียเนีย คิดเป็นร้อยละ 9.82 ภูมิภาคแอฟริกา คิดเป็นร้อยละ 8.27 ภูมิภาคอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 4.66 และภูมิภาคตะวันออกกลาง คิดเป็นร้อยละ 2.82 ตามลำดับ ในการมาท่องเที่ยวเกาะสมุยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จัดการเดินทางเองไม่ผ่านบริษัทนำเที่ยว คิดเป็น ร้อยละ 82.62 โดยเดินทางมาเกาะสมุยด้วยเครื่องบิน คิดเป็นร้อยละ 44.74 ระยะเวลา การพำนักที่เกาะสมุยเฉลี่ย 4.82 วัน โดยพำนักในโรงแรม ร้อยละ 86.38 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 3,054.03 บาท/คน/วัน โดยจ่ายเป็นค่าที่พักมากที่สุด ร้อยละ 31.86 สถานที่ที่นักท่องเที่ยว ต่างประเทศนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ชายทะเลหรือหาดทราย ร้อยละ 39.76 โดยกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวเข้าร่วมมากที่สุดเป็นการท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติ ร้อยละ 87.15

2. สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุย ดังนี้

2.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จากการศึกษา ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุย พบว่า นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคยุโรป มีสัญชาติเป็นชาวสหราชอาณาจักร เป็นเพศชาย อายุ 25-34 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมปลายหรือต่ำกว่า สถานภาพ โสด มีอาชีพเป็นผู้ปฏิบัติงาน ในองค์กรของเอกชน รายได้ก่อนหักภาษี 20,000-39,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี

2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเกาะสมุยของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จากการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกาะสมุยของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวในวันหยุด โดยก่อนเดินทางมาเกาะสมุยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเกาะสมุยจากญาติหรือเพื่อน และเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยครั้งแรก รูปแบบการจัดการเดินทางเป็นการจัดการเดินทางด้วยตนเองไม่ผ่านบริษัทนำเที่ยว เดินทางมาสู่เกาะสมุยโดยเครื่องบิน เป็นการเดินทางร่วมกับเพื่อน และพำนักในโรงแรม การเดินทางท่องเที่ยวในเกาะสมุยใช้รถแท็กซี่เป็นพาหนะหลัก คาดว่าจะพำนักในเกาะสมุย 1-7 วัน ค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะใช้ในการท่องเที่ยวเกาะสมุยครั้งนี้ต่ำกว่า 1,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ

2.3 ทศนคติต่อการท่องเที่ยวเกาะสมุยของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จากการศึกษาทศนคติด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเกาะสมุยมากที่สุด คือ ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว รองลงมา ได้แก่ มิตรภาพของประชาชนในท้องถิ่น ความสะดวกสบาย ต้นทุนในการเดินทางท่องเที่ยว และวัฒนธรรมประเพณีไทย ตามลำดับ ด้านต้นทุนการเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุยนักท่องเที่ยวมีทัศนคติว่าอาหารและเครื่องดื่มราคาถูก ส่วนรายการอื่น ๆ ราคาเหมาะสม ปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบและต้องการให้ปรับปรุง คือ ความไม่เป็นระเบียบ และปัญหาการจราจร ตามลำดับ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว และตัดสินใจว่าจะกลับมาเที่ยวเกาะสมุยอีก

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุยที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุยด้วยค่าไคสแควร์ โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวในเกาะสมุยกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ที่ระดับนัยสำคัญ 95 พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี ปัจจัยด้านพฤติกรรมในการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ยานพาหนะที่ใช้เดินทางมาเกาะสมุย ผู้ร่วมเดินทาง สถานที่พำนัก ยานพาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวในเกาะสมุย จำนวนวันที่คาดว่าจะพำนัก

ที่เกาะสมุย และจำนวนเงินที่คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในเกาะสมุย ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ด้านสิ่งจูงใจ ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว ความบันเทิง ประชาชนท้องถิ่น ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยว เทศกาลพิเศษ ความสนใจเป็นพิเศษ และความเพียงพอของข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ด้านต้นทุนการท่องเที่ยว ได้แก่ ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม การคมนาคม การสื่อสาร และการซื้อสินค้าและของที่ระลึก ด้านปัญหาและสิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุง ได้แก่ การจราจร ความไม่เป็นระเบียบ การคมนาคม ความสะดวกในการสื่อสาร และการบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในเกาะสมุย พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเกาะสมุยเป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วก็มีผลให้การประกอบอาชีพและวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วด้วยเช่นกัน เกิดผลกระทบในด้านสังคม วัฒนธรรม ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเกาะสมุย ดังนี้

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เนื่องจากเกาะสมุยมีพื้นที่จำกัดการรองรับนักท่องเที่ยวมากเกินไปทำให้ทรัพยากรท่องเที่ยวเสื่อมโทรมเร็ว การควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวและแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวทุกระดับให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ควบคุมและป้องกันการบุกรุกป่า หรือพื้นที่สาธารณะ ควบคุมการเจริญเติบโตของธุรกิจโรงแรมและที่พักไม่ให้มากเกินไปจนบดบังทัศนียภาพที่สวยงามทางธรรมชาติ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ จะช่วยรักษาความสมดุลทางสิ่งแวดล้อมและความสวยงามทางธรรมชาติให้อยู่กับเกาะสมุยอย่างยั่งยืน เป็นทรัพยากรที่ใช้ไม่มีวันหมด
2. การพัฒนาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการสนับสนุนจากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จะยกระดับคุณภาพชีวิต

ของประชาชนในท้องถิ่นให้ดีขึ้น เป็นการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนรู้สึกรักและหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตน อันจะนำมาสู่การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ทรัพยากรอย่างมีจิตสำนึก เช่น การควบคุมปล่อยน้ำเสียและการทิ้งขยะของโรงแรมและสถานประกอบการ ควบคุมให้มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ เป็นต้น

3. การคมนาคม ควรปรับปรุงระบบป้ายชี้ทาง สภาพถนนที่คับแคบ จัดระบบขนส่งมวลชนภายในเกาะให้ได้มาตรฐานเดียวกันและเพียงพอกับความต้องการ ปรับปรุงระบบการขนส่งจากสนามบินเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารและการขนส่งมากขึ้น เนื่องจากเกาะสมุยมีลักษณะเป็นเกาะนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวครั้งแรกหรือจัดการเดินทางเอง โดยไม่ได้ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว การเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางหรือรถไฟอาจไม่ได้รับความสะดวกมากนักเพราะต้องลงเรืออีกครั้ง ดังนั้นนักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่จึงเดินทางโดยเครื่องบิน แต่สายการบินที่บินมายังเกาะสมุยมีเพียงสายการบินเดียวและค่าโดยสารค่อนข้างแพงกว่าการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน การส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาแข่งขันในธุรกิจสายการบินที่เดินทางมายังเกาะสมุยเป็นการเพิ่มทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยว หรือให้ข้อมูลที่เพียงพอในการใช้บริการเรือเฟอร์รี่สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถโดยสารหรือรถไฟ เป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินในรายการอื่น ๆ มากขึ้น

4. ควรส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวให้หลากหลายและมีค่าบริการในระดับที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มค่าใช้จ่ายต่อวันของนักท่องเที่ยว ปัจจุบันรายได้ส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ที่โรงแรม ทำให้การกระจายรายได้สู่ชุมชนยังมีน้อย

5. ในการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวนั้น สินค้าของที่ระลึกถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญกับการซื้อสินค้าทุกครั้งที่ได้เดินทางไปท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวโดยทั่วไปเมื่อเดินทางไปท่องเที่ยวแล้วมักจะซื้อสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นของที่ระลึก สินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อ ได้แก่ สินค้าที่แปลกใหม่สำหรับตน สินค้าราคาถูก สินค้าปลอดภาษี ในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาตลาดสินค้าไปควบคู่กับการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวอื่น ๆ ควรมีการศึกษาประเภทของสินค้าที่นักท่องเที่ยวซื้อเมื่อมาเที่ยว เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดสินค้าไว้บริการนักท่องเที่ยวได้ตรงกับความ-

ต้องการ และที่สำคัญต้องมีการ โฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสินค้าให้นักท่องเที่ยวได้ทราบเพราะสินค้าจะเป็นตัวดึงดูดเงินจากนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ภาคผนวก ก
ประเภทของเรือโดยสารเดินทางไปยังเกาะสมุย

ประเภทของเรือโดยสารเดินทางไปยังเกาะสมุย

เรือเร็ว หรือ Speed Boat เป็นเรือโดยสารขนาดเล็ก นั่งได้ 20-30 คน วิ่งในเส้นทาง ชุมพร-เกาะเต่า และเกาะสมุย-เกาะเต่า เรือเร็ววิ่งเร็วมากจึงใช้เวลาในการเดินทางไม่นาน แต่ข้อเสียของเรือเร็ว คือ ท้องเรือจะกระแทกกับพื้นน้ำอย่างแรงทำให้นั่งไม่สบายหรือเมาคลื่นได้ง่าย

เรือควน เป็นเรือขนาดใหญ่คล้ายเรือควนเจ้าพระยา นั่งได้หลายร้อยคน เรือบางลำ ทำชั้นบนเป็นห้องปรับอากาศ (แต่ต้องเสียเงินเพิ่ม) มีบริการวิ่งทุกเส้นทาง ข้อดีของเรือควน คือ เป็นเรือขนาดใหญ่ที่นั่งสบายกว่าเรือเร็ว แต่ถ้าเป็นวันฝนตกหรือมีคลื่นลมคนที่นั่งชั้นล่างของเรืออาจถูกคลื่นซัดเปียก

เรือเฟอร์รี่ เป็นเรือขนาดใหญ่ที่สุด บรรทุกเรือได้ถึง 25-30 คัน สามารถนำรถบรรทุกขนาดใหญ่บรรทุกข้ามฝั่งไปได้ ด้านบนมีพื้นที่กว้างขวางเดินเล่นได้ มีคลื่นลมเรือไม่โคลง จึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากที่สุด ให้บริการเฉพาะจากท่าเรือฝั่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปเกาะสมุยและเกาะพะงัน และระหว่างเกาะสมุย-เกาะพะงัน

เรือนอน เป็นเรือขนาดใหญ่ให้บริการจากท่าเรือบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปเกาะสมุยและเกาะพะงัน และจากท่าเรือท่ายาง จังหวัดชุมพร ไปเกาะเต่า เป็นเรือของชาวบ้านที่ใช้นั่งส่งสินค้าไปเกาะและแบ่งพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวโดยสารไปพร้อมกัน แม้จะราคาถูกที่สุดแต่ไม่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว เพราะใช้เวลาเดินทางนานหลายชั่วโมง

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

The purpose of this questionnaire is to collect data for a thesis on A Study of Influential Factors Determining the Number of International Tourists in Koh Samui. This study is part of a master degree of economics at Ramkhamhaeng University.

Your cooperation is highly appreciated, This study will contribute to Koh Samui tourism in the future.

Would you please answer the question by marking (X) in the blank.

Personal data

1. Nationality. _____ Country of Residence _____

2. Sex.

Female

Male

3. Age _____ years

4. Education

High school or less

Vocational degree

Bachelor degree

Higher than bachelor degree

5. Marital Status.

Single

Married

Divorced/Widowed

6. Occupation.

Student

Government Official

Commercial personnel

Business Owner

Retired & Unemployed

7. Annual personal income before taxes _____ US. Dollars/Year

Tourist's behavior data

8. Is this your first visit to Koh Samui

- Yes No. _____ times

9. Where did you get information about Koh Samui before your arrival ? (more than one answer)

- Relative/Friends Newspaper/Magazines/Guide book
 T.V. /Radio/Internet Travel agencies
 Tourism Authority of Thailand/Koh Samui Tourist Bureau

10. Do you get enough information about Koh Samui ?

- Yes No

11. What kind of travel arrangement ?

- Package tour Non package tour

12. How did you come to Koh Samui ?

- Airplane Bus/Train
 Private car/Car rent Other (Specify)_____

13. Who are you traveling with ?

- Alone Family/Relative
 Friends

14. What is the main purpose of your visit to Koh Samui ?

- Holiday Business
 Convention/Conference

15. What kind of accommodation do you use the most in Koh Samui ?

- Guest house Bungalow
 Hotel Residence of relatives/friends

16. What kind of transportation do you use the most in Koh Samui ?

- Taxi

 Bus
 Car rent

 Private car
 Other (Specify) _____

17. How long do you plan to stay in Koh Samui ?

_____ days

18. How much do you plan to spend in Koh Samui ?

_____ US. Dollars

Tourist's attitude data

19. What causes make you decide to visit Koh Samui ?

Items	Very Important 5	Important 4	Undecided 3	Not Important 2	Not Important at all 1
1. Attractive destinations (sea, temples, museums, animal, farms, etc.)					
2. Thai traditional culture (cultural performance, cultural activities, etc.)					
3. Entertainment					
4. Shopping goods/souvenirs					
5. Facilities (accommodation, transportation, restaurant, communication, etc.)					
6. Local people (friendliness, hospitality, etc.)					

Items	Very Important 5	Important 4	Undecided 3	Not Important 2	Not Important at all 1
7. Cost of traveling					
8. Accessibility to another provinces/countries					
9. Special events/festivals					
10. Special interests (Thai boxing, Thai food, Thai massage, sports etc.)					

20. How do you think about the cost of traveling in Koh Samui ?

Items	Very Cheap 5	Cheap 4	Reasonable 3	Expensive 2	Very Expensive 1
1. Accommodation					
2. Food & beverage					
3. Transportation					
4. Communicative facilities					
5. Entertainment					
6. Admission fees					
7. Shopping goods & souvenirs					

21. Are there any problems you experienced and need to improve in Koh Samui?

Items	Strongly Disagree 5	Disagree 4	Undecided 3	Agree 2	Strongly Agree 1
1. Traffic					
2. Pollution					
3. Untidiness					
4. Language communicative ability					
5. Cost of traveling					
6. People (dishonesty, impoliteness, etc.)					
7. Security					
8. Transportation					
9. Communicative facilities (post services, telephone, internet, etc.)					
10. Tourist information services					

22. Would you like to come back to Koh Samui ?

- Yes
 Uncertain

 No, because _____

23. Any recommendations for Koh Samui.

Thank you very much for your cooperation.

ภาคผนวก ค
ผลการทดสอบไคสแควร์

ผลการทดสอบไคสแควร์

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	0.363	3	0.948
Likelihood Ratio	0.363	3	0.948
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17.158	12	0.144
Likelihood Ratio	19.218	12	0.083
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17.795	9	0.038
Likelihood Ratio	15.042	9	0.090
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสภาพภาพสมรสกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17.307	6	0.008
Likelihood Ratio	17.834	6	0.007
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14.227	12	0.286
Likelihood Ratio	14.963	12	0.243
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษีกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23.371	12	0.025
Likelihood Ratio	24.228	12	0.019
N of Valid Cases	360		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งในการท่องเที่ยวซ้ำกับภูมิภาค
ของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.337	3	0.343
Likelihood Ratio	3.474	3	0.324
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการจัดการเดินทางกับภูมิภาคของ
นักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.964	3	0.580
Likelihood Ratio	2.046	3	0.563
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาเกาะสมุยกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15.143	6	0.019
Likelihood Ratio	17.233	6	0.008
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมเดินทางกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13.048	6	0.042
Likelihood Ratio	13.958	6	0.030
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4.767	6	0.574
Likelihood Ratio	6.116	6	0.410
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่พำนักกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	34.324	9	0.000
Likelihood Ratio	35.787	9	0.000
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวในเกาะสมุยกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	20.368	9	0.016
Likelihood Ratio	19.955	9	0.018
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนวันที่คาดว่าจะพำนักที่เกาะสมุยกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	43.083	12	0.000
Likelihood Ratio	42.846	12	0.000
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในเกาะสมุยกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	22.157	12	0.036
Likelihood Ratio	21.761	12	0.040
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านสถานที่ท่องเที่ยว
กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	27.478	12	0.007
Likelihood Ratio	33.473	12	0.001
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านวัฒนธรรมประเพณี
ไทยกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14.119	12	0.293
Likelihood Ratio	15.627	12	0.209
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านความบันเทิงกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	33.796	12	0.001
Likelihood Ratio	36.534	12	0.000
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านการซื้อสินค้าและ
ของที่ระลึกกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15.897	12	0.196
Likelihood Ratio	18.764	12	0.094
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16.172	12	0.183
Likelihood Ratio	17.600	12	0.128
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านประชาชนท้องถิ่น
กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	28.447	12	0.005
Likelihood Ratio	30.927	12	0.002
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านต้นทุนการเดินทาง
ท่องเที่ยวเกี่ยวกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	27.827	15	0.023
Likelihood Ratio	28.827	15	0.017
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านความสะดวก
ในการเดินทางไปยังจังหวัดหรือประเทศอื่นกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16.789	15	0.332
Likelihood Ratio	17.741	15	0.277
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านเทศกาลพิเศษกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	28.929	15	0.016
Likelihood Ratio	29.334	15	0.015
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านความสนใจเป็น
พิเศษกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	25.767	12	0.012
Likelihood Ratio	27.873	12	0.006
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อสิ่งจูงใจด้านความเพียงพอของข้อมูลกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	25.466	3	0.000
Likelihood Ratio	21.741	3	0.000
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อต้นทุนด้านที่พักกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	40.958	12	0.000
Likelihood Ratio	38.621	12	0.000
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อต้นทุนด้านอาหารกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	33.935	12	0.001
Likelihood Ratio	37.262	12	0.000
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อต้นทุนด้านการคมนาคมกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	29.863	12	0.003
Likelihood Ratio	34.187	12	0.001
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อต้นทุนด้านการสื่อสารกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17.155	9	0.046
Likelihood Ratio	20.821	9	0.013
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อต้นทุนด้านความบันเทิงกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15.787	12	0.201
Likelihood Ratio	22.082	12	0.037
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อต้นทุนด้านค่าธรรมเนียมเข้าชม
สถานที่กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19.382	12	0.080
Likelihood Ratio	22.590	12	0.031
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อต้นทุนด้านการซื้อสินค้าและ
ของที่ระลึกกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23.325	12	0.025
Likelihood Ratio	23.527	12	0.024
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านการจราจรกับภูมิภาค
ของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	29.609	12	0.003
Likelihood Ratio	32.637	12	0.001
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านภาวะมลพิษกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16.236	12	0.181
Likelihood Ratio	18.690	12	0.096
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านความไม่เป็นระเบียบ
กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	22.531	12	0.032
Likelihood Ratio	21.906	12	0.039
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านการใช้ภาษากับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18.151	12	0.111
Likelihood Ratio	18.130	12	0.112
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านต้นทุนการเดินทาง
กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16.903	15	0.325
Likelihood Ratio	14.811	15	0.465
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านประชาชนท้องถิ่น
กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12.409	12	0.413
Likelihood Ratio	11.837	12	0.459
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านความปลอดภัยกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	20.219	15	0.164
Likelihood Ratio	20.995	15	0.137
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านการคมนาคมกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23.826	12	0.021
Likelihood Ratio	25.118	12	0.014
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านความสะดวกในการ
สื่อสารกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	28.094	12	0.005
Likelihood Ratio	31.131	12	0.002
N of Valid Cases	400		

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อปัญหาด้านการบริการข้อมูลกับ
ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	39.245	12	0.000
Likelihood Ratio	39.448	12	0.000
N of Valid Cases	400		

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2547). *รายงานประจำปี 2547*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กวี รั้งสิวารักษ์. (2546). *สมุยที่รัก*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธารบัวแก้ว.
- กองวิชาการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2548). *สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศ ภาคใต้ ปี 2547*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). *การใช้ SPSS for Windows*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์-ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). *รายงานสถิติประจำปี 2549*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550ก). *Domestic tourism statistics*. ค้นเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2551, จาก <http://www2.tat.or.th/stat/download/tst/718/Rank%202550.xls>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550ข). *Table summary*. ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tex.php
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550ค). *Tourism revenue*. ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก <http://www2.tat.or.th/stat/download/tex/23/Tourism%20Revenue%202007.doc>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2551). *Samui book*. ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2551, จาก http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ฝ่ายนโยบายและแผน. (2547). *แผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2548*. ค้นเมื่อ 19 เมษายน 2550, จาก <http://www.etatjournal.com/index.php?IssID=3>

- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. (2548). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนชัย พลอยสุภผล. (2547). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาท่องเที่ยวเมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชนศักดิ์ ชุตยาจารย์. (2547). ปัจจัยที่กำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นาถฤดี มณีเนตร. (2548). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจที่ให้นักท่องเที่ยวต่างชาติกลับมาเที่ยวเกาะสมุยซ้ำอีก. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 22(3), 49-67.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวธุรกิจที่ไม่มีวันตายของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ซี พี บุ๊ค สเตนดาร์ด.
- พรทิพย์ อีสริยานนท์. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย กรณีศึกษานักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและประเทศญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พลอยแพร. (2544). หอวัฒนธรรมบ้านละไม ร่องรอยอดีตของชาวเกาะสมุย. วารสารวัฒนธรรมไทย, 38(6), 25-27.
- พูนทรัพย์ พนมอุปถัมภ์. (2545). อุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดระยอง. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วราภรณ์ พลอยบริสุทธิ์. (2535). สมุยเกาะมะพร้าวเกาะสวรรค์. อนุสาร อสท., 32(10), 39.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2538). การศึกษาทบทวนแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสมุย ภายใต้ขีดความสามารถที่รองรับได้. กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สุกิจ วงศ์นพคุณ และสมชาย รุ่งเรืองชัยบุรณ์. (2546). บัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ชั้นตอนที่ 3 ปีที่ 1. กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สุขสวัสดิ์ ลิ้มรุ่งเรือง. (2547). เกาะสมุย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สารคดี.

สุมนา วงศ์ถาคำ. (2545). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Atkinson, L. C., & Schiller, B. R. (1975). *A guide to the economy*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Bangkok Airways. (2008). *Flight*. Retrieved April 19, 2007, from <http://www.bangkokair.com/index.php>

Sloman, J. (1991). *Economics*. New York: Harvester Wheatsheaf.

World Tourism Organization. (2006). *Tourism statistics*. Retrieved April 6, 2007, from <http://www.lincoln.ac.nz/libr/guides/stats4.pdf>

Yamané, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวกิตติมา คงอยู่
วัน เดือน ปี เกิด	1 สิงหาคม 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2538 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ตำแหน่งหน้าที่ การทำงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ